

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 3^ο - Τεύχος **10** (Β' Τρίμηνο 1988: Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος)

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

- Η Πορεία της Συνεταιριστικής Κίνησης 65
 - Β. Λαμπροπούλου - Δημητριάδου, Η Συνεταιριστική Νομοθεσία και η συμβολή της στη συνεταιριστική ενότητα 67
 - Ν. Κολύμβα, Οι Συνεταιρισμοί μπροστά στο 1992 73
 - Αρ. Δ. Πάνου, Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί 77
 - Ι. Αλεξανδρόπουλου, Οι Καταναλωτικοί Συνεταιρισμοί 85
- Θέσεις - Απόψεις 89
- Σ. Ι. Αγαπητίδη, Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί 93
- Δημήτριος Θ. Πάνος 97
- Ι. Στρογγύλη, Μερικά στοιχεία από τη δραστηριότητα των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κατά το 1986 101
- Π. Χ. Βασιλακόπουλου, Προσοχή εις την εγγραφήν των μελών 105
- Χαρ. Παπαχρίστου, Δυό παλαιοί Συνεταιριστές: Γ. Ιωαννίδης - Κ. Πρωτόπαπας 107
- Εκείνοι που φεύγουν 107
- Νέα βιβλία 111
- Το Π.Δ. 93/1987 για τους Οικοδομικούς Συνεταιρισμούς 112
- Συνεταιριστικές και Αγροτικές ειδήσεις 121
- Τα Συνεταιριστικά στη Βουλή 123
- Η Έκθεση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για τους συνεταιρισμούς 124

Revue Cooperative «SINETERISTIKI PORIA» Cooperative Review

25, Koumoundourou str. - Athens 104 37

Sommaire a page 128 - Table of contents page 128

ράβδοι υγείας

μετράς, κόβεις
απολαμβάνεις

Με ετοιμασμένη στην κοιλιά.
Χρυσή ράβδο υγείας prima με δοκιμαστήρι.
Τώρα μετράς, κόβεις, απολαμβάνεις.
Φόβος σε πόνους, 50 γραμμάρια prima.
Κόβεις ακριβώς 30 γραμμάρια prima.
Μεγάλη οικονομία.
Οι χρυσές ράβδοι υγείας prima είναι αυτό
που περιέκριναν χρόνια οι νοσηκοίτες.
Βασισμένη από εκλεκτά φυτικά έλαια σε καλύτερη
οικονομική συσκευασία για μεγαλύτερη εξοικονόμηση
-σε περισσότερα νοσηπία.
Σήμερα, με prima φροντίζεις τα αγαπητά και τα γυμνά
που σου αρέσουν.
Σίγουρα θα σου αρέσουν περισσότερο.

PRIMA γεύση στη ζωή

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ
400 γρ.

ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

PRIMA
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ

PRIMA
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ

PRIMA
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ — ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 3ο - Τεύχος 10 (Β' Τρίμηνο 1988: Απρίλιος, Μάιος, Ιούνιος)

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Η «Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού» σε συνεργασία με την ΠΑΣΕΓΕΣ, την Ένωση Συνεταιριστικών Εταιρειών και την Ένωση Καταναλωτικών Συνεταιρισμών, πραγματοποίησε ημερίδα και ανοικτή συζήτηση στις 14 Μαρτίου 1988 με θέμα «Η Πορεία της Συνεταιριστικής Κίνησης». Εισηγητές στην εκδήλωση αυτή ήταν:

- Βαρθάρα Λαμπροπούλου - Δημητριάδου, Δικηγόρος, μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού.
- Νίκος Κελύμβας, Οικονομολόγος, Πρόεδρος της Ένωσης Συνεταιριστικών Εταιρειών.
- Αριστείδης Πάνος, Διδάκτωρ Κοινωνικών Επιστημών, Αν. Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Συνεταιριστικής Εκπαιδεύσεως της ΠΑΣΕΓΕΣ.
- Ιωσήφ Αλεξανδρόπουλος, Οικονομολόγος, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου Διευθυντών της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

Συντονιστής ήταν ο Αν. Καθηγητής - Αντιπρόεδρος της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού κ. Κώστας Παπαγεωργίου.

Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η καλλιέργεια του προβληματισμού γύρω από τις αδυναμίες που υπάρχουν σήμερα και τις λύσεις που κρίνεται σκόπιμο να επιζητηθούν, ώστε να προετοιμασθούν οι συνεταιρισμοί να αντιμετωπίσουν τις συνθήκες που θα επικρατήσουν κατά το 1992.

Για να είναι δυνατή μια παράλληλη τοποθέτηση των εισηγητών, είχε ζητηθεί να επικεντρώσουν το ενδιαφέρον τους στις ακόλουθες ενότητες:

- Πώς εκτιμάται η μέχρι σήμερα πορεία.
- Τί πρέπει να αλλάξει.
- Τί πρόσθετο πρέπει να γίνει.
- Αν δικαιολογείται αισιοδοξία.

Οι εισηγήσεις έδωσαν αφορμή σε γόνιμη συζήτηση μεταξύ των εισηγητών και των πολλών συνεταιριστών που πήραν μέρος στην εκδήλωση. Κοινή υπήρξε η διαπίστωση ότι τα μηνύματα αυτού του προβληματισμού πρέπει να γίνουν ευρύτερα γνωστά για να ξεκινήσει μια προσπάθεια ένδυναμωσης της συνεταιριστικής δράσης.

Αυτόν το σκοπό εξυπηρετεί η δημοσίευση των εισηγήσεων στο τεύχος αυτό.

Κάθε μέρα
ένα βήμα
μπροστά

Με τον αγρότη

ΚΥΔΕΠ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Της Β. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, Δικηγόρου
Μέλους του Δ.Σ. της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού

Η πρώτη ύλη του Νομοθέτη στη διαμόρφωση της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας είναι οι Συνεταιριστικές Αρχές.

Πειραματισμοί σε αντίθεση με αυτές και μακριά από τη συνεταιριστική πραγματικότητα, μόνο προβλήματα μπορούν να δημιουργήσουν. Ας ερευνήσουμε τους λόγους:

Οι Συνεταιριστικές Αρχές, είναι αποτέλεσμα πολύχρονης και παγκόσμιας δι-εργασίας των πρωτογενών Αρχών της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης, της Ισότητας και της Συναδελφωσύνης στο χώρο της οικονομικής συνεργασίας των λαϊκών μα-ζών, είναι δηλαδή προϊόν λαϊκής σοφίας, που μόνο επιστημονικά διατυπώθηκε και διαμορφώθηκε τους τελευταίους δύο αιώνες.

Η τελειότητα αυτή προέλευσης και διεργασίας τους, καθλώνει και δεσμεύει το Συνεταιριστικό Νομοθέτη.

Ακόμα οι Συνεταιριστικές Αρχές δεν είναι ασαφείς και απροσδιόριστες, αλλ' αποτελούν ήδη τη σπονδυλική στήλη της παγκόσμιας Συνεταιριστικής Νομοθεσίας. Σ' αυτό το συμπέρασμα καταλήγουμε:

- από την αντιπαραβολή των συνεταιριστικών νομοθεσιών των διαφόρων χωρών,
- από την εφαρμογή εκ μέρους των συνεταιρισμών 70 χωρών - μελών της, των των συνεταιριστικών αρχών, που διατύπωσε ο Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση,
- από σχετικά συστηματικά συγγράμματα των Κ.Η. EBERT, W. BARNES, G. DE LA BROSE, J. ROZIER, J. ISSERT, J. BAARDA κ. ά.

Από τα παραπάνω φανερώνεται η πολλαπλότητα λύσεων στα διάφορα νομικά συνεταιριστικά επί μέρους θέματα γύρω από τον ίδιο όμως πάντα κεντρικό άξονα, που προσδιορίζεται από το συνδυασμό των παραπάνω Αρχών.

Απ' όλ' αυτά προκύπτει ότι η πιστή τήρηση των Συνεταιριστικών Αρχών, απο-τελεί, κάτω από παγκόσμια πίεση, υποχρέωση του συνεταιριστικού Νομοθέτη, σαν το μόνο εχέγγυο οικονομικής επιτυχίας και υγιούς κοινωνικής προσφοράς των Συν-εταιρισμών.

Η σκέψη όμως αυτή δεν κυριάρχησε στον ελληνικό χώρο.

Ας δούμε τα σπουδαιότερα σημε'ια παρέκκλισης της ισχύουσας ελληνικής συνε-ταιριστικής Νομοθεσίας από τις Συνεταιριστικές Αρχές.

Α) Ως προς το νομοθετικό πλαίσιο, γενικά.

Έχει επέλθει διάσπαση σε ειδικούς νόμους για κάθε κατηγορία Συνεταιρι-σμών, με αποτέλεσμα να:

- έρχεται σε αντίθεση με τη διεθνή συνεταιριστική πρακτική: μόνο 3 χώρες (Μα-ρόκο, Νέες Υβρίδες, Λουξεμβούργο) στις 140, είχαν το 1974 μόνο ειδικούς νόμους,

ενώ 44, που είχαν και ειδικούς νόμους, είχαν παράλληλα και γενικούς περί συνεταιρισμών(1).

- δημιουργεί πολυνομία και ερμηνευτικά προβλήματα, ενώ είναι σοβαρό επιστημονικό και νομοθετικό λάθος, αφού η διάσπαση της νομικής μορφής συνεπάγεται και τον περιορισμό της (2).

- εμποδίζει τη διάδοση, κατανόηση και εμπέδωση αυτού του κατ' εξοχήν λαϊκού θεσμού στις λαϊκές μάζες.

Και εδώ θρ'ίσκεται η δυνατότητα μιας πρώτης συμβολής της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας, με ένα γενικό νόμο, στην εξασφάλιση της Συνεταιριστικής Ενότητας.

Β) Ως προς την ελεύθερη και εκούσια ίδρυση Συνεταιρισμών και συμμετοχή σ' αυτούς.

Διαφορετικές παρεκκλίσεις παρατηρούνται για κάθε είδος Συνεταιρισμών:

1. Στους αγροτικούς συνεταιρισμούς (Ν. 1541/85).

Για την ίδρυση αγροτικών συνεταιρισμών α' βαθμού, απαιτούνται 50 μέλη και για ειδικού σκοπού 20 μέλη (5 § 1-3),(3) που αυξάνονται σε 300 για δεύτερο αγροτικό συνεταιρισμό γενικού σκοπού στην ίδια περιφέρεια και μόνο σε Δήμο ή Κοινότητα με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων (9 § 4, 5 ν. 1697/87).

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, που δεν συγκεντρώνουν τα 4)5 των ελάχιστων αυτών αριθμών, μπορεί να διαλυθούν με δικαστική απόφαση (44 § 2γ), ενώ όσοι ευρίσκονται ήδη στην ίδια περιφέρεια, αναγκαστικά συγχωνεύονται (63 §1).

Οι αναγκαστικές αυτές διατάξεις είναι διπλά επιβλαβείς.

Πρώτα εισάγουν έναν άχρηστο καταναγκασμό, γιατί ήδη το 1982 ο μέσος όρος μελών των αγροτικών συνεταιρισμών ήταν 114 μέλη και μόνο 28% των αγροτικών συνεταιρισμών είχαν 7 - 50 μέλη. Σ' αυτό το ποσοστό πιθανότατα ανήκουν το 19% των συνεταιρισμών, που είναι ειδικού σκοπού και αναγκαστικοί και που απαιτείται να έχουν μόνο 20 ή και λιγώτερα μέλη και οι συνεταιρισμοί ορεινών, νησιωτικών κλπ. περιοχών, που θρ'ίσκονται στους 2.190 Δήμους και Κοινότητες, που με δύο αποφάσεις του Υπ. Γεωργίας εξαιρέθηκαν και μπορούν να λειτουργούν με 25 και 10 μέλη αντίστοιχα (κατά το άρθρο 5 § 3,όπως τροποπ.).

Ακόμη, ήδη το 1983, το 93,3% των ενεργών μελών ανήκαν μόνο σ' ένα συνεταιρισμό, ενώ περισσότεροι από ένας συνεταιρισμοί υπήρχαν μόνο στο 25% των Δήμων και Κοινοτήτων, σε συνεχή μείωση έναντι 33% το 1974, και όλα αυτά χωρίς κανένα καταναγκασμό.

Επομένως ο υψηλός — αναγκαστικά με διάταξη νόμου — αριθμός ιδρυτικών ή διατηρούμενων μελών, επιφέρει αδυναμία ίδρυσης ή προκαλεί διάλυση των συνεταιρισμών στο ελάχιστο ποσοστό, που οι ιδιαίτερες συνθήκες τους οδήγησαν στη σύσταση ή λειτουργία με λιγότερα μέλη.

Ακόμη σοβαρότερο παρουσιάζεται το πρόβλημα με τις αναγκαστικές συγχωνεύσεις. Ας σημειωθεί όμως ότι, παρ' όλο που οι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί που δεν συγχωνεύονται αναγκαστικά (κατά το άρθρ. 63 παρ. 1) τιμωρούνται με αποκλεισμό των αντιπροσώπων τους από τη γενική συνέλευση της Ένωσής τους (1 § 11 ΠΥΣ 17/87) — διάταξη πρωτοφανής στα συνεταιριστικά χρονικά — και παρ' όλο, που η σχετική απόφαση αναγκαστικής συγχώνευσης μπορεί να ληφθεί όλως κατ' εξαίρεση με απλή απαρτία και πλειοψηφία (1 §3 ΠΥΣ 90/86) — διάταξη επί-

σης πρωτοφανής, αφού για τις άλλες συγχωνεύσεις και ο ίδιος ακόμη ο νόμος 1541)85, απαιτεί αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία— το 1986 ο αριθμός των ελεύθερων πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών δεν μειώθηκε έναντι του 1985 (6.952), αλλ' αντίθετα αυξήθηκε (7.249), ενώ ο αριθμός των Ενώσεων, για τις οποίες καταργήθηκε η αναγκαστική συγχώνευση παρέμεινε ακριβώς ο ίδιος το 1986 έναντι του 1985 (132). (Νέες όμως αποκλείεται να ιδρυθούν, ακόμη και αν ιδιαίτερες συνθήκες το επιβάλλουν, αφού ήδη υπάρχει από μία Ένωση σε κάθε Νομό).

Αυτό αποδεικνύει, ότι οι διατάξεις αυτές δεν θρήκαν ανταπόκριση στην ελεύθερα διαμορφωμένη συνεταιριστική πραγματικότητα και επομένως επιβάλλεται η απάλειψή τους, αφού ήδη αρκετά προβλήματα δυσλειτουργίας, δικαστικών αγώνων και έριδων δημιούργησαν στο συνεταιριστικό κίνημα.

Ακόμη όμως, το αναγκαστικό αυτό μεγάλωμα των συνεταιρισμών, οδήγησε για την υποβολή του και σε άλλες διατάξεις, που επίσης καταστρέφουν το φυτό του Συνεργατισμού, την εθελοντικότητα της Συνεργασίας, όπως:

- η υποχρεωτική εγγραφή όλων των αιτούντων που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του νόμου και του καταστατικού (10 § 2), με υποκατάσταση της απόφασης των συνταίρων από την Ειρηνοδικειακή απόφαση, όπου ούτε η βιωσιμότητα του συνεταιρισμού δεν αποτελεί δέσμευση, παρά μόνο για τους δασικούς και αλιευτικούς συνεταιρισμούς (!) (10 § 3, 4)

- η ίδρυση ανώνυμων συνεταιριστικών εταιρειών μόνο από ομοίόβαθμες συνεταιριστικές οργανώσεις (άρθρ. 59), το οποίο ισχύει και για τις ήδη λειτουργούσες, που διαφορετικά πρέπει να διαλυθούν ή να συγχωνευθούν με Ενώσεις ή Κεντρικές Κλαδικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (68 § 2)

- η αναγκαστική συμμετοχή των συνεταιρισμών σε ορισμένες από το νόμο 1541) 1985 και μοναδικές γι' αυτούς ανώτερες συνεταιριστικές οργανώσεις (Ενώσεις ΚΟΠΕΑΣ, ΚΚΣΕ).

Το επιθυμητό όμως μεγάλωμα και μη εσωτερικός ανταγωνισμός των συνεταιρισμών, θα μπορούσε να επιτευχθεί με μια απλή διάταξη απαγόρευσης συμμετοχής του συνταίρου σε β' συνεταιρισμό, με την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό, ενώ η αποφυγή μετατροπής του σε κλειστή λέσχη, με τις κοινές διατάξεις περί κατάχρησης δικαιώματος ή μονοπωλιακής θέσης του συνεταιρισμού.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι οι διατάξεις αυτές του ν. 1541)85, που τόση αναστάτωση επέφεραν και συνεχώς κάτω από την πίεση της συνεταιριστικής πραγματικότητας, είτε τροποποιούνται, είτε δεν εφαρμόζονται, θα μπορούσαν, χωρίς κόστος, να απαλειφθούν, ώστε ο Συνεταιρισμός να παραμείνει μεν μη κερδοσκοπικός, να μη χάσει όμως και την ανταγωνιστικότητά του.

2. Στους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς (ν. 1667/86).

Οι ίδιες παρατηρήσεις ισχύουν για τα 100 τουλάχιστον ιδρυτικά μέλη που απαιτούνται για ένα καταναλωτικό συνεταιρισμό (1 παρ. 3), τη σύσταση Ένωσης μόνο από συνεταιρισμούς με έδρα στον ίδιο νομό (12 § 1) και την ίδρυση μιας μόνο ομοσπονδίας από τους κλαδικούς συνεταιρισμούς (12 παρ. 2).

Αντίθετα, πρέπει να εξαρθεί το γεγονός, ότι οι λοιπές από τις παραπάνω αναγκαστικές διατάξεις για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, εγκαταλείφθηκαν στους αστικούς συνεταιρισμούς και αντικαταστάθηκαν με την παραπάνω προτεινόμενη α-

πλή διάταξη απαγόρευσης συμμετοχής σε άλλο συνεταιρισμό με την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό (2 § 3).

3. Στους οικοδομικούς συνεταιρισμούς (π.δ. 93/87).

Κανένα εύσημο όμως δεν μπορεί να δοθεί στις σχετικές διατάξεις ίδρυσης και συμμετοχής σε οικοδομικό συνεταιρισμό του π.δ. 93/87, όπου, μετά από μια δαιδαλώδη διαδικασία, η ίδρυση εξαρτάται από την κυριαρχική κρίση σκοπιμότητας του Υπουργού (άρθρ. 4), η συμμετοχή τρίτων μπορεί να γίνει υποχρεωτική (άρθρ. 20), ενώ η αντικατάσταση και η επιλογή των μελών δεν είναι ελεύθερη (6 § 8, 4 § 3α, 2 § 2, 3).

Η μεταβατική όμως διάταξη (22 § 16), που επιτρέπει τη διατήρηση των παλαιών μελών, ανεξάρτητα από ιδιότητες ή συμμετοχή και σε άλλους συνεταιρισμούς, δείχνει ότι και εδώ η συνεταιριστική πραγματικότητα οδηγεί σε δικαιότερες λύσεις.

Γ) Ως προς την ισότητα και ισοτιμία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

Κάθε συνεταιίρος έχει μία μερίδα και μία ψήφο (16 παρ. 1, 21 παρ. 2 ν. 1541/1985), (3 παρ. 1, 4 παρ. 2 ν. 1667/86), (11 παρ. 9, 7 παρ. 1γ π.δ. 93/87), χωρίς να λείπουν και οι εξαιρέσεις:

- στις Ενώσεις αγροτικών και αστικών συνεταιρισμών (καθώς και στις Ομοσπονδίες και Συνομοσπονδίες των τελευταίων), ο αριθμός των ψήφων (και μερίδων στους αγροτικούς) καθορίζεται ανάλογα με τον αριθμό των μελών και στις Κεντρικές Κλαδικές Ενώσεις των αγροτικών συνεταιρισμών ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών ή άλλα καταστατικά κριτήρια (48 παρ. 2, 51 παρ. 4, 5 ν. 1541/85) (12 ν. 1667/86)

- στους αστικούς συνεταιρισμούς είναι δυνατή η απόκτηση μέχρι και 5 προαιρετικών μερίδων, μέχρι 100 στους καταναλωτικούς και αδικαιολόγητα απεριόριστος αριθμός στα ΝΠΔΔ μέλη καταναλωτικών συνεταιρισμών (3 παρ. 3 ν. 1667/86)

- στους οικοδομικούς συνεταιρισμούς ανάπλησης, οι ιδιοκτήτες γης μπορούν να έχουν και περισσότερες ψήφους (11 παρ. 9 π.δ. 93/87).

Δηλαδή δύο μέτρα και δύο σταθμά, χωρίς ικανή δικαιολογητική βάση.

Και αυτά, όταν με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, που επέτρεπε περιορισμένης αναλογίας ψήφους και μερίδες, έρευνα του ΕΚΚΕ(4), είχε αποδείξει, ότι το ποσοστό συμμετοχής στους συνεταιρισμούς ανάλογα με την οικονομική επιφάνεια των μελών, ήταν παρόμοιο με το ποσοστό τους στον όλο αγροτικό πληθυσμό (34% μεγάλοι, μεγαλομεσαίοι - 42% μικρομεσαίοι - 24% μικροί, έναντι αντίστοιχα 32% - 41% - 27%), δηλαδή η απόκτηση περισσότερων μέχρις ενός ορίου μερίδων ή ψήφων, ενώ αποτελούσε κίνητρο συμμετοχής και προκαλούσε αυξημένο ενδιαφέρον για καλή λειτουργία και οικονομική αποτελεσματικότητα του συνεταιρισμού, δεν ευνοούσε τη συγκέντρωση στους συνεταιρισμούς των πλουσιότερων σε θάρος των φτωχότερων.

Αντίθετα, στο θέμα της διανομής των πλεονασμάτων, που έχει άμεση σχέση με την απονομή οικονομικής δικαιοσύνης στους συνεταιρισμούς, δεν λαμβάνεται καμμία ειδική νομοθετική πρόνοια διανομής ανάλογα με τη συμβολή του καθενός στην πραγματοποίησή τους, όπως είναι η βασική συνεταιριστική Αρχή, αλλά αφήνεται στο Καταστατικό (38 παρ. 1 ν. 1541/85 για τους αγροτικούς), (9 παρ. 4 ν. 1667/1986, για τους αστικούς, διαφορετικά διανέμεται το 1)2 ανάλογα με τις μερίδες και

το 1)2 ανάλογα με τις συναλλαγές, ενώ αδικαιολόγητα παραμένει το 1)4 εκ προοιμίου αδιανέμητο από το νόμο στους καταναλωτικούς).

Ενώ όμως ευνοείται η ισοπεδωτική ίσως ισότητα με τις παραπάνω διατάξεις — όταν σύνθημα του Σοσιαλισμού, αλλά και της αριστοτέλειας φιλοσοφίας είναι η αναλογική ισότητα (από τον καθένα ανάλογα με τις ικανότητές του, στον καθένα ανάλογα με την απόδοσή του) — μια μεγάλη και πρωτοφανής πάλι στα συνεταιριστικά χρονικά θεσπίζεται ανισότητα.

Τα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών, διακρίνονται σε τακτικά και ειδικά, με μη αυτοπρόσωπη και επαγγελματική αγροτική απασχόληση, που ενώ έχουν ίσες υποχρεώσεις, το μεν δικαίωμα εκλογιμότητας επιφυλάσσεται μόνο στα τακτικά μέλη (11 παρ. 4 ν. 1541/85, με μία χωρίς ιδιαίτερο λόγο εξαίρεση για τα μέλη των μελισσοκομικών συνεταιρισμών 9 παρ. 7 ν. 1697/87), ο δε υπολογισμός της απαρτίας γίνεται με θάση πάλι μόνο τα παρόντα τακτικά μέλη (24 παρ. 1 ν. 1541/85).

Η διάταξη αυτή, όχι μόνο έρχεται σε αντίθεση με την παγκόσμια συνεταιριστική πρακτική και νομοθεσία, με τη συνεταιριστική Αρχή της Ισότητας, με την ελληνική συνεταιριστική παράδοση (βλ. τον Μιχόπουλο, το δάσκαλο που ίδρυσε τον ιστορικό συνεταιρισμό του Αλμυρού), και τις σύγχρονες απαιτήσεις (στη Γερμανία τους δέχονται σαν μέλη ειδικά για να τους εκλέξουν στο Δ.Σ., ώστε να επωφεληθεί ο συνεταιρισμός των γνώσεων τους) (5), αλλά δείχνει έναν άχρηστο κηδεμονισμό και έλλειψη εμπιστοσύνης στην κρίση των μελών, ενώ αντίθετα δεν τους προστατεύει από τον κατά νου κίνδυνο, αφού π.χ. οι έμποροι, που ζουν και εργάζονται κοντά τους και μπορούν έτσι ευκολότερα να τους επηρεάσουν ή να τους εκθιάσουν, μπορούν να εκλεγούν στα Διοικητικά Συμβούλια των συνεταιρισμών σαν τακτικά μέλη τους (8 παρ. 1 εδ. β). Έχει δε αποτελέσει ακόμη, η διάταξη αυτή, μία ακόμη αιτία έριδων και μέσον προσωπικών αντεκδικήσεων.

Αντιβαίνει δε σαφώς και στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος περί ισότητας των Ελλήνων, αφού ανισότητες σε δικαιώματα επί ομοίων καταστάσεων επιτρέπονται μόνο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που εδώ σαφώς δεν φαίνεται να υπάρχουν.

Δ) Ως προς τις δημοκρατικές διαδικασίες στους Συνεταιρισμούς.

Η διεξαγωγή των αρχαιρεσιών στους αγροτικούς συνεταιρισμούς με το σύστημα των συνδυασμών, (28 παρ. 5-7 ν. 1541/85), εκτός του ότι δεν απαντάται στα παγκόσμια συνεταιριστικά χρονικά, απέδειξε ότι είναι ένας επικίνδυνος πειραματισμός, αφού κατά γενική ομολογία όλων και με ευθύνη όλων, αναζωπύρωσε τον κομματισμό σε οικονομικές οργανώσεις, που έχουν απόλυτη ανάγκη σύμπνοιας και συνεργασίας, με αποτέλεσμα τον ακρωτηριασμό της αυτοδιοίκησης και μείωση της αυτοεποπτείας, που οδήγησαν με τη σειρά τους σε χρέη και σκάνδαλα. Ακόμη ο ανεξάρτητος υποψήφιος παραγκωνίζεται στη β' και γ' κατανομή από τον υποψήφιο του κομματικού ψηφοδελτίου, έστω κι αν ο τελευταίος έχει συγκεντρώσει λιγότερες ψήφους.

Επίσης η με αρ. 31533)85 εγκύκλιος του Υπ. Γεωργίας και η 8)87 της ΠΑΣ-ΕΓΕΣ, ορίζουν απαράδεκτα, ότι διαφορές των ψηφοδελτίων ως προς το σχήμα, μέγεθος και γραφή, δεν δημιουργούν ακυρότητα.

Η αδιαφιλονίκητα όμως ισχυρή συνεταιριστική πραγματικότητα επιφέρει και εδώ τις ρωγμές της.

Ήδη, από το 1985, η παραπάνω εγκύκλιος του Υπ. Γεωργίας, παραθλέπει τις διατάξεις του ν. 1541 και εισηγείται τη δυνατότητα διεξαγωγής εκλογών και με ενιαίο ψηφοδέλτιο, ενώ στο μεταγενέστερο ν. 1667)86 (άρθρ. 5 παρ. 7) για τους αστικούς συνεταιρισμούς, το σύστημα των συνδυασμών χρησιμοποιείται μόνο για συνεταιρισμούς με περισσότερα από 100 μέλη, ενώ το καταστατικό μπορεί να εισηγάγει το ενιαίο ψηφοδέλτιο και σ' αυτούς.

Τα προβλήματα που προκάλεσαν οι παραπάνω παρεκκλίσεις από τις Συνεταιριστικές Αρχές, είναι γνωστά σε όλους και δυστυχώς με διατηρούμενες συνέπειες.

Οι 58 τροποποιήσεις του Ν. 1541)85 μέσα σε 2 χρόνια, οι 10 παρατάσεις προθεσμιών προσαρμογής των αγροτικών συνεταιρισμών σ' αυτόν, τα προβλήματα που έχουν ανακύψει λόγω της πρόσφατης νομοθεσίας τους στους καταναλωτικούς και οικοδομικούς συνεταιρισμούς, δείχνουν καλύτερα από κάθε άλλη κριτική την αποτυχία των πειραματισμών μακριά από τις Συνεταιριστικές Αρχές.

Η κριτική μας συμπυκνώνεται στην παρούσα νομοθεσία, γιατί αυτή είναι η ισχύουσα. Το παρελθόν μας έδειξε πολλά άλλα αποτυχημένα πειράματα μακριά από τις Συνεταιριστικές Αρχές, αλλά δεν μας δίδαξε. Όμως ήρθε η ώρα, αυτή η στιγμή μας ανήκει, ανήκει σε όλους μας, τώρα που τα σφάλματα οδήγησαν σε μια οδυνηρή πραγματικότητα, να προσπαθήσουμε όλοι μαζί να αποδώσουμε στους συνεταιρισμούς ένα ορθό νομοθετικό πλαίσιο — που θα είναι η νομοθετική επένδυση των Συνεταιριστικών Αρχών —, ώστε η συνεταιριστική Νομοθεσία ν' αποτελέσει ένα δίαυλο ενότητας, ένα σταθερό μέσο απελευθέρωσης και άρα ανόδου του Συνεταιριστικού Τομέα στη χώρα μας.

Υποσημειώσεις :

- (1) ILO, INF. COOP. COMPL. 2, CHRONOLOGIE, και τ. 1)72 σελ. 18 επ.
- (2) Λεων. Γεωργακόπουλος, Εγχειρίδιο Εμπορικού Δικαίου, τ. Ι)2 σ. 297-8, 302, 346.
- (3) Όπου αναφέρονται άρθρα χωρίς αριθμό Νόμου, εννοείται ο βασικός νόμος της σχετικής ενότητας π.χ. εδώ ο ν. 1541)85.
- (4) ΕΚΚΕ, Το αγροτικό συνεταιριστικό πρόβλημα της Χώρας, σ. 185 επ.
- (5) H. H. MUNKNER, TEN LECTURES ON CO-OPERATIVE LAW σελ. 85.

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ 1992

Του κ. ΝΙΚΟΥ ΚΟΛΥΜΒΑ, τ. Γεν. Γραμματέα και
Ανώτερου Συνεταιριστικού Συμβούλου της ΠΑΣΕΓΕΣ

Οι μεταβολές που αναμένεται να κυριαρχήσουν κατά τα 4 επόμενα χρόνια στον Ευρωπαϊκό χώρο και που αναπόφευκτα θα επηρεάσουν, μεταξύ άλλων και την πορεία της γεωργίας και των συνεταιρισμών, είναι:

- η ενοποίηση της ευρωπαϊκής αγοράς, και
- ο νέος προσανατολισμός της αγροτικής πολιτικής της ΕΟΚ.

Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ

Με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1986, οι 12 χώρες της ΕΟΚ, αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν σταδιακά, μέχρι το 1992, την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή μια εσωτερική αγορά χωρίς σύνορα, φυσικά (τελωνεία), τεχνικά (προδιαγραφές), φορολογικά (τέλη - δικαιώματα), στην οποία εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων.

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη προβλέπει:

- την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.
- την αναθεώρηση της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων.
- τη συνοχή στις κοινοτικές πολιτικές και
- την ανάπτυξη της πολιτικής συνεργασίας.

Αν αυτά επιτύχουν, η ΕΟΚ θα γίνει ο μεγαλύτερος οικονομικός, ίσως και πολιτικός, χώρος στον κόσμο με το μεγαλύτερο δυναμικό αγοραστικής δύναμης.

Άμεση επίπτωση της ενοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς θα είναι η τόνωση του ανταγωνισμού, ένα γεγονός που αφορά κάθε είδους συνεταιρισμούς, αλλά και κάθε οικονομική μονάδα. Η τόνωση του ανταγωνισμού αποτελεί καίριο θέμα για τις μονάδες που δεν παρουσιάζουν υψηλή παραγωγικότητα. Σ' αυτές πρέπει να κατατάξουμε και πολλές, ίσως τις περισσότερες, συνεταιριστικές οργανώσεις.

Το θέμα αυτό φυσικά δεν είναι νέο, αφού και πριν από 10 χρόνια, με την προοπτική τότε της ένταξης στην ΕΟΚ, η ανάγκη αυτή για σωστή οργάνωση, στελέχωση και αποτελεσματική επιχειρηματική λειτουργία των συνεταιριστικών οργάνωσεων επισημαινόταν σε κάθε ευκαιρία. Καθιερώθηκαν τότε ειδικά κονδύλια στελέχωσης, συστάθηκε στην ΠΑΣΕΓΕΣ ειδική υπηρεσία Οργάνωσης και καταβλήθηκαν προσπάθειες συντονισμού των συνεταιριστικών πρωτοβουλιών.

Το διαφορετικό στοιχείο σήμερα, είναι ότι από την ίδια την Ενιαία Πράξη προβλέπεται η μείωση του χάσματος μεταξύ των διαφόρων περιοχών της Κοινότητας και η διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστερήση στην ανάπτυξή τους, με τη διάθεση Κοινοτικών κονδυλίων. Έτσι, ενώ ο χρόνος που υπολείπεται για την πραγματοποίηση των διορθωτικών παρεμβάσεων είναι ιδιαίτερα πιεστικός, η διευρυμένη αντιμετώπιση του αναπτυξιακού προβλήματος ως συνόλου αποτελεί μια ευνοϊκή συγκυρία που πρέπει να αξιοποιηθεί στο έπαρκο και συστηματικά. Περισσότερο από τα θραυχρόνια επιτεύγματα και από την καταμέτρηση του ύψους των αντλουμένων από τα Ταμεία της ΕΟΚ πόρων ενδιαφέρουν οι ορ-

θές τοποθετήσεις των αναπτυξιακών κονδυλίων και η διασφάλιση μακροχρόνιας αποτελεσματικότητας.

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ Κ.Α.Π.

Η δεύτερη μεταβολή αυτής της περιόδου αναφέρεται στον αναπροσανατολισμό της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της ΕΟΚ.

Οι στόχοι της είναι:

1) Προσαρμογή στη νέα Διεθνή Οικονομία.

- προσαρμογή παραγωγής και ζήτησης
- διατήρηση ικανού αριθμού αγροτικών εκμεταλλεύσεων
- σταθερή πολιτική εξωτερικών σχέσεων (ΗΠΑ - ΓΚΑΤΤ)

2) Επαναπροσδιορισμός της θέσης των αγροτών σε μια νέα προοπτική οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

- νέα προϊόντα και ποικιλίες
- νέες αγορές
- διαρθρωτική προσαρμογή της Γεωργίας και κεντρικός ρόλος της στην ανάπτυξη της υπαίθρου
- εισοδήματα από τουρισμό, βιοτεχνία, νέοι τρόποι ζωής και εργασίας.

Με δύο λόγια, η πολιτική αυτή περιλαμβάνει περιορισμούς στην παραγωγή, στο σκέλος των εγγυήσεων των τιμών και ενισχύσεις στο σκέλος του προσανατολισμού. Από την άποψη των γεωργικών συνεταιρισμών, οι περιορισμοί στην παραγωγή και στο σκέλος των εγγυήσεων προσθέτουν περισσότερες ευθύνες για στήριξη των τιμών και των εισοδημάτων των παραγωγών. Ως όργανα των μελών τους οι γεωργικοί συνεταιρισμοί επωμίζονται πρόσθετες ευθύνες. Για ν' ανταποκριθούν σ' αυτές, μπορούν να επωφεληθούν από τις αυξημένες δυνατότητες που παρέχουν οι πόροι προσανατολισμού.

Συνοψίζοντας τα δεδομένα αυτά, μπορεί να λεχθεί ότι και κατά την περίοδο αυτή οι συνεταιρισμοί καλούνται να ανταποκριθούν στον καθαυτό ρόλο τους, δηλαδή στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομικής δράσης των μελών τους. Με την παρεμβολή τους οφείλουν να συντελέσουν στη μείωση του κόστους παραγωγής, επεξεργασίας και διακίνησης των προϊόντων με σκοπό τη στήριξη και τη θελίωση των γεωργικών εισοδημάτων, ή των εισοδημάτων των μελών τους γενικότερα. Στην προσπάθειά τους αυτή, μπορούν να υπολογίζονται σε κοινοτικές και εθνικές ενισχύσεις. Οι πόροι των διαρθρωτικών Ταμείων (γεωργικού προσανατολισμού, περιφερειακό και κοινωνικό) διπλασιάζονται. Οι παρεμβάσεις των θα γίνονται στο μέλλον θάσει προγραμμάτων και όχι μεμονωμένων έργων. Οι συνεταιρισμοί πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση των προγραμμάτων για να εξασφαλίζουν μεγαλύτερη απορροφητικότητα. Δεν επιτρέπεται να απορροφούμε ολιγότερες πιστώσεις από την Ιρλανδία των 3 εκατομ. κατοίκων όπως γίνεται σήμερα.

Πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα άδικα και επιζήμια περιοριστικά μέτρα παραγωγής σε μια σειρά παραδοσιακών προϊόντων μας (λάδι, θαμβάκι, καπνός, φρούτα και λαχανικά) που γίνονται πιο περιοριστικά με την εισαγωγή των σταθεροποιητών.

Τα μέτρα αυτά είναι απαράδεκτα, αν ληφθεί υπόψη το χαμηλό επίπεδο ανά-

πτωξης της ελληνικής Γεωργίας και η εξάρτηση πολλών προβληματικών περιοχών μας από προϊόντα σαν το λάδι και τον καπνό.

Δημιουργείται έτσι ο κίνδυνος να διευρυνθεί ακόμη περισσότερο το χάσμα μεταξύ των καθυστερημένων και των προηγμένων χωρών που θα αποκομίσουν, στη δυναμική του χρόνου, μεγάλα οφέλη από την ενιαία αγορά.

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Αυτά όμως που προαναφέρθηκαν, αποτελούν το γενικό πλαίσιο, που προδιαγράφει τί πρέπει να γίνει. Ουσιαστικότερο και δυσκολότερο είναι το ερώτημα πώς αυτά μπορούν να γίνουν. Για να αποδώσει ο συνεταιρισμός οφείλει πρωταρχικά να αποτελεί όργανο συνειδητής συνεργασίας και συναντίληψης των μελών του, όχι χώρος για την «πάλη των τάσεων». Στο συνεταιρισμό μία είναι η τάση: η επίτευξη του κοινού στόχου. Όλες οι άλλες «τάσεις» είναι ξενόφερτες και αποδιναμώνουν τη μία και μοναδική τάση. Αν επιμείνουμε σ' αυτές, είναι σα ν' αποφασίζουμε να αποτύχουμε.

Μια δεύτερη προϋπόθεση για την επιτυχία του συνεταιρισμού στο ρόλο του είναι η αναγνώριση των συνεταιρισμών ως οικονομικών μονάδων. Αναμφισβήτητα οι συνεταιρισμοί έχουν και μια σοβαρή κοινωνική διάσταση, αλλά αν αποτύχουν στην οικονομική δράση ο κοινωνικός τους ρόλος εκμηδενίζεται. Η αναγνώριση αυτής της πραγματικότητας έχει προεκτάσεις τόσο στην αξιολόγηση και στην πρόσληψη προσωπικού, όσο και στον καθορισμό των τιμών των προϊόντων και στην επιλογή και πραγματοποίηση επενδύσεων.

Στο χώρο της ΕΟΚ οι 50.000 συνεταιριστικές επιχειρήσεις που απασχολούν 700.000 μισθωτούς και εξασφαλίζουν τον εφοδιασμό των αγροτικών εκμεταλλεύσεων με λιπάσματα, ζωοτροφές κλπ. και μεταποιούν και διαθέτουν τα προϊόντα τους (καλύπτουν το 50% της παραγωγής), έχουν προσαρμοσθεί στις ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας. Ακολούθησαν όμοια πορεία συγχωνεύσεων και συγκεντρώσεων με τα μεγάλα ιδιωτικά συγκροτήματα (UNILEVER, NESTLE κλπ.) και ανάλογη στρατηγική ανάπτυξης με διαφοροποίηση των αντικειμένων τους και ένταξή τους στον τριτογενή τομέα. Ας σημειωθεί πως στην Ευρώπη μεταποιείται το 70% της γεωργικής παραγωγής έναντι 90% στις ΗΠΑ.

Ο δυαδισμός που προκύπτει από τη δημιουργία μεγάλων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και τη διατήρηση και σημαντικού αριθμού μικρών, αντιμετωπίζεται με σύστημα ενσωμάτωσης μεταξύ τους και τη δημιουργία συνεταιριστικών ομίλων που καλύπτουν ολόκληρο το κύκλωμα παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας με βάση την εξειδίκευση και αξιοποίηση των ιδιαίτερων παραδοσιακών προϊόντων κάθε περιοχής που εκπροσωπούν οι τοπικές οργανώσεις. Αυτό το σύστημα επιτρέπει τη δημιουργία φορέων οριζόντιων υπηρεσιών έρευνας, τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, μάρκετινγκ, χρηματοπιστωτικών και διαρκούς εκπαίδευσης αιρετών, διευθυντών και λοιπού προσωπικού.

Καριστά επίσης δυνατές ευρύτερες συνεργασίες τόσο εθνικές όσο και διεθνείς, όπως αυτές που δημιουργήθηκαν στους τομείς των σιτηρών, των λιπασμάτων, της αγροτικής πίστης και των ασφαλειών στον κοινοτικό χώρο.

Τρίτη προϋπόθεση είναι συνεπώς και η συνεργασία και κοινή προσπάθεια μεταξύ των ελληνικών συνεταιριστικών οργανώσεων, για να εξασφαλίζονται τα πλεονεκτήματα του μεγάλου μεγέθους, για την αξιοποίηση των οποίων δημιουργούνται οι συνεταιρισμοί. Όπου αυτή η συνεργασία αντιμετωπίζει δυσκολίες, εκεί και η

συνεργασία σε πρωτοβάθμιο επίπεδο σίγουρα δεν έχει γίνει πλήρως συνειδητή. Υπάρχουν από χρόνια απαράδεκτες καταστάσεις κραυγαλέας έλλειψης συνεργασίας μεταξύ των Οργανώσεών μας, που αποτελούν στοιχεία έντονης διαταραχής της λειτουργίας της κινήσεως π.χ. τα πρατήρια των Ενώσεων που δεν εφοδιάζονται από τη Συνεταιριστική Προμηθευτική Ένωση αλλά από τοπικούς εμπόρους, οι οργανώσεις που διανέμουν τα προϊόντα τους στις αγορές όχι μέσω της Συνεταιριστικής Εταιρείας Διανομών (ΕΛΣΥ), αλλά μέσω ιδιωτών αντιπροσώπων, εκείνες που δεν ασφαλίζονται στη Συνεταιριστική Ασφαλιστική αλλά σε άλλες ασφαλιστικές εταιρείες. Επιβάλλεται να υπάρξει στην ΠΑΣΕΓΕΣ ή αλλού, ένα Συμβούλιο Συνεταιριστικής Δεοντολογίας που ν' αποκαταστήσει την τάξη επιβάλλοντας όσα υπαγορεύει η συνεταιριστική αλληλεγγύη και συνεργασία. Δεν είναι νοητό να εκτρέφουμε εμείς τους μεσάζοντες τους οποίους σκοπό έχουμε να καταργήσουμε. Και δεν είναι δυνατό ν' αναπτύξουμε τον έλεγχο των συνεταιρισμένων παραγωγών επάνω στις αγορές των προϊόντων τους, που είναι ο βασικός στόχος των συνεταιρισμών, χωρίς υψηλό πνεύμα συνεργασίας, αλληλεγγύης και ευθύνης.

Τέταρτη προϋπόθεση, είναι η εξασφάλιση, διατήρηση και η ανάδειξη στελεχών που να ανταποκρίνονται στο μέγεθος και στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των επιμέρους συνεταιριστικών οργανώσεων. Αν δεν υπάρξει παρέκκλιση από τον δημοσιούπαλληλικό τρόπο καθορισμού των απολαβών των στελεχών, ούτε οι μεγάλες συνεταιριστικές οργανώσεις θα προσελκύσουν στελέχη αντάξια του επιπέδου τους και των αναγκών τους, ούτε οι μικρές θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στο θάρος των αμοιβών. Από την άποψη των στελεχών, μια μεγάλη συνεταιριστική οργάνωση δεν είναι πολλαπλάσιο της μικρής. Έχει ανάγκη στελεχών άλλου επιπέδου.

Πέμπτη, τέλος, προϋπόθεση —χωρίς η απαρίθμηση αυτή να είναι εξαντλητική— αποτελεί η εκπαίδευση με τις ποικίλες μορφές της: ενημέρωση, επιμόρφωση, εξειδίκευση κλπ. σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες του συνεταιριστικού θεσμού. Όσο κι αν φαίνεται περίεργο, λίγοι από τους 80.000 αιρετούς και τους 11.000 υπαλλήλους των συνεταιριστικών οργανώσεων έχουν εγκύψει στην ουσία του συνεταιριστικού θεσμού, του οποίου αποτελούν μέρος και τον οποίο καθοδηγούν.

Η πορεία της συνεταιριστικής κίνησης προς τις κατευθύνσεις αυτές δεν διακρίνεται από το ρυθμό που απαιτεί η αντίστροφη μέτρηση του χρόνου που έχει αρχίσει. Όμως οι εξελίξεις δεν θα προσαρμοσθούν προς το δικό μας ρυθμό. Υπάρχει ακόμη κάποιο περιθώριο να ιεραρχηθούν σωστά οι προτεραιότητες της συνεταιριστικής κίνησης, να παραμερισθούν οι έντονες εσωτερικές αντιπαραθέσεις, και ν' αρχίσει ένα δημιουργικό έργο με την αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Πρέπει εν τούτοις να αναγνωρισθεί ότι οι συνεταιρισμοί δεν αποτελούν μια αποκομμένη νησίδα, που δεν επηρεάζονται από τον περίγυρό τους. Το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό κλίμα στο οποίο κινούνται, τους επηρεάζει συχνά αποφασιστικά και γι' αυτό ανάλογη, αν όχι μεγαλύτερη, ευθύνη βαρύνει και την Πολιτεία που διαμορφώνει αυτό το κλίμα.

ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Του ΑΡ. Δ. ΠΑΝΟΥ, Δρος Κοινωνικών Επιστημών
Στελέχους της ΠΑΣΕΓΕΣ

Επιτρέψτε μου να συγχαρώ τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού για τη σημερινή τους πρωτοβουλία. Επίσης να ευχαριστήσω τη Διεύθυνση της ΠΑΣΕΓΕΣ, που στο πρόσωπό μου εξέτιμησε ότι θα είχε μια αντικειμενική εκπροσώπηση για να παρουσιάσει το τμήμα της αποψινής μας συζήτησης στο θέμα «Πορεία της Συνεταιριστικής Κίνησης» και που είναι οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Πριν προχωρήσω στην παρουσίαση του πρώτου μέρους της αποψινής μου παρέμβασης, που θα ήθελα να είναι «η εκτίμηση της μέχρι σήμερα πορείας τους», θα μου επιτρέψετε να σταθώ σε ένα θεωρητικό θέμα.

Το θέμα που τίθεται από μια σειρά θεωρητικών, είναι η ανάγκη να διευκρινισθεί το θεωρητικό πρόβλημα, δηλαδή αν έχουμε να κάνουμε με Συνεταιριστική Κίνηση ή με Συνεταιριστικό Κίνημα. Η τοποθέτηση απέναντι στο ζήτημα και συνακόλουθα η στάση μας, προσδιορίζει νομίζω και τη γενικότερη αντίληψή μας γύρω από το θέμα.

Σήμερα, αποδεχόμενοι την άποψη ότι η συνεταιριστική παρουσία είναι απλά μια κίνηση, δεν κάνουμε τίποτα άλλο από το να αποδεχόμαστε ότι 929.297 συνεταιρισμένοι αγρότες (σύμφωνα με στοιχεία του 1984) στους 7.818 πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς ή 1.082.000 ενεργός πληθυσμός (σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 1981), απασχολούμενος με τη γεωργία, δεν είναι παρά μια υποβοηθητική παρουσία στην όλη οικονομία της χώρας. Δεν είναι παρά η θακτηρία υποβοήθησης της ελεύθερης οικονομίας και προπαντός είναι το κομμάτι που χρειάζεται για να συμπληρωθεί το παζλ της οικονομίας μιας χώρας. Πιστεύω ότι αυτό αν δεν είναι λάθος, είναι τουλάχιστον άδικο.

Δεν είναι δυνατό το 27% του ενεργά δρώντος ελληνικού λαού με τη σημαντικότερη παρουσία του, να θεωρείται μια απλή κίνηση. Αν δε κανείς προεκτείνει το θέμα στην παγκόσμια διάσταση που έχει, με τα εκατομμύρια των συνεταιρισμένων ανθρώπων στον πλανήτη μας, (500 εκατ. κατά μια εκδοχή ή 363 εκατ. κατά μια άλλη, με κύκλο εργασιών γύρω στα 440 δισεκ. δολλ. ετήσια), με την παρέμβαση τους ακόμη και σε επίπεδο ΟΗΕ, τότε ειλικρινά δεν μπορώ να φαντασθώ ότι Συνεταιριστική Παρουσία είναι απλά μια Κίνηση.

Είναι κίνημα; Μια κοινωνιολογική ερμηνεία, όχι απαραίτητα στενά πολιτική, θέλει το κίνημα μια διαδικασία καρέμβασης για μεταβολή του κοινωνικοπολιτικού «Στάτους Κθ». Αν είμαστε τίμιοι, πρέπει να παραδεχτούμε, ότι αυτό δεν το είχαν απόλυτα αποδεχτεί έτσι ούτε οι πρώτοι θεωρητικοί των Συνεταιρισμών, άλλωστε γι αυτό τόσο τους πολέμησε και ο Μαρξ αλλά και μια σειρά μαρξιστών. Βέβαια στην κατηγορία αυτών που υποστήριζαν την ολοκληρωτική μεταβολή, θα μπορούσε να κατατάξει κανείς τους Ρ. Όουεν, Σαιν Σιμόν, Φουριέ. Αντίθετη θέση είχαν οι Λουί Μπλαν, Ραϊφάιζεν, Χ. Σούλτσε.

Τί είναι λοιπόν η Παγκόσμια και Ελληνική Συνεταιριστική Παρουσία. Κίνηση, Κίνημα; Η θεωρία νομίζω ότι δεν έχει απαντήσει, ούτε θα μπορούσε να δώσει μια απάντηση οριστική και τελεσίδικη. Στην αναζήτηση της επιστήμης και ιδιαί-

τερα στις κοινωνικές επιστήμες, δεν υπάρχουν συμπεράσματα: 'Ασπρο, Μαύρο. Υπάρχουν προσπάθειες, πορείες, επιστροφές, ανακυκλώσεις, αναζητήσεις. Όλα αυτά όμως δεν είναι επικίνδυνα για την πράξη, θα μας έλεγαν οι ρεαλιστές, οι πραγματιστές. Είναι στην αναλογία που γίνονται άκριτα, θιαστικά, απρογραμματίστα, χωρίς γνώση και μελέτη του ζητήματος.

Μια άποψη που διατυπώθηκε πρόσφατα (1980), μιλάει για **Συνεταριστικό τομέα**.

«Σήμερα όμως δεν υπάρχει συνεταιριστικό κίνημα στον κόσμο που να υποστηρίζει την ολοκληρωτικά συνεταιριστική κοινωνία. Οι θέσεις της έκθεσης LAIDLAW (Λαίντλου) προς το Συνέδριο της Δ.Σ.Ε. το 1982, εξασφάλισαν την ομοφωνία σχετικά με το στόχο της δημιουργίας ενός διαρκώς ισχυρότερου συνεταιριστικού τομέα σε όλες τις χώρες, ο οποίος θα διακρίνεται από τον δημόσιο τομέα και από τον ιδιωτικό, αλλά που η θαρύτητα και η επιρροή του θα μπορούν να συγκριθούν με την επιρροή των άλλων δύο.

Η άποψη για μια ολοκληρωτικά συνεταιριστική κοινωνία είναι νεκρή. Αντικαταστάθηκε από το συνεταιριστικό πλουραλισμό. Πρόκειται για μια πρώτη ουσιαστική συνειδητή επιλογή των εκπροσώπων του συνεταιριστικού κινήματος σε όλο τον κόσμο(1). Έτσι, λοιπόν, μια τάση συγκερασμού θέλει τη Συνεταιριστική παρουσία τομέα. Χωρίς να είναι απόλυτα σωστός ο όρος, πρέπει να ομολογήσει κανείς, ότι συνδυαζόμενος και με την ένταξή του στον κοινωνικό τομέα αποτυπώνει μια πραγματικότητα.

Μια άλλη θεωρητική προβληματική, είναι ο προσδιορισμός του ρόλου των Συνεταιρισμών. Ο ρόλος των Συνεταιρισμών είναι Οικονομικός; Είναι Κοινωνικός;

Λίγες σκέψεις γύρω από το θέμα αυτό. Αν είναι μόνο οικονομική μονάδα ο Συνεταιρισμός, τότε δρώντας με βάση τους κανόνες της αγοράς, πρέπει να τον αντιμετωπίζουμε και να περιμένουμε μόνο τα οικονομικά του αποτελέσματα για να διαπιστώσουμε αν πέτυχε ή όχι.

Αν ο Συνεταιρισμός έχει κοινωνική αποστολή, τότε μπορούμε π.χ. να αντιληφθούμε ένα συνεταιρισμό και χωρίς κέρδη.

Σήμερα, και αυτή είναι η άποψή μου, που η μεικτή οικονομία μπορεί να δώσει καλλίτερη λύση στα τεράστια και πιεστικά προβλήματα της Παγκόσμιας και Ελληνικής Οικονομίας αφ' ενός, αφ' ετέρου σήμερα που οι κοινωνικές δυνάμεις έχουν απελευθερωθεί και κινούνται δυναμικά για να καταλάβουν τις θέσεις που δικαιούνται στην κοινωνικο - πολιτική κόνιστρα, οι Συνεταιρισμοί δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα μηνύματα των καιρών, παρά μόνο αν τα παρακολουθήσουν και λειτουργήσουν ανάλογα. Δηλαδή η Κοινωνική και Οικονομική Συμπεριφορά τους είναι απαραίτητη. Τί σημαίνει αυτό;

Κατ' αρχήν πιστεύω ότι για να εκτιμήσουμε την μέχρι σήμερα πορεία της Συνεταιριστικής Παρουσίας, θα πρέπει να το κάνουμε κάτω από τις καινούργιες παραμέτρους που αποδεχόμαστε. Δηλαδή της Κοινωνικής και Οικονομικής αποστολής και του ρόλου, που έχει να διαδραματίσει, ο Συνεταιρισμός.

Μια τέτοια αποδοχή, σημαίνει ότι στους συνεταιρισμούς και στη σημερινή τους κατάσταση, θα θρούμε και θετικά και αρνητικά στοιχεία.

Η κοινωνική διάσταση και η συνεχής προσπάθεια που χρειάζεται για τη διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στην επιχειρηματική δραστηριότητα και μάλιστα του ελεύθερου ανταγωνισμού και στην κοινωνική αποστολή των συνεταιρισμών, παρουσιάζεται πολύ παραστατικά στην εισήγηση που έκανε στο Διεθνές Συνέδριο

της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης το 1980 στη Μόσχα ο Α. Φ. Λαίντλου με θέμα «Συνεταιρισμοί το έτος 2.000», στην οποία επισημαίνει: «Η διατήρηση ισορροπίας των οικονομικών στόχων και των κοινωνικών ιδεωδών του συνεταιρισμού, δεν είναι ποτέ εύκολη υπόθεση... Ο ιδεαλισμός και η επιχειρηματική πρακτική αποτελούν συχνά παράξενους και δύσκολους συντρόφους. Στην πραγματικότητα, μέσα στο συνεταιριστικό σύστημα υπάρχει κάποια τάση και μερικές φορές ανοιχτής διαμάχης ανάμεσα σ' αυτά τα δύο στρατόπεδα, σε αυτούς δηλαδή που υποστηρίζουν μόνο τα επιχειρηματικά και οικονομικά οφέλη και σε αυτούς που επιθυμούν μεγαλύτερη ανάμιξη στην κοινωνική αλλαγή... Αυτό που χρειάζεται... είναι μια κοινή λογική ισορροπίας σε ολόκληρο το σύστημα, ένα μείγμα οικονομικών και κοινωνικών στόχων, επιχειρηματικότητας και ιδεαλισμού από διευθυντές που χαρακτηρίζονται από ρεαλισμό και λαϊκούς ηγέτες που εμπνέονται από κοινωνική διορατικότητα» (2).

Δεν θα ήθελα εδώ να αναδράμω στην όλη ιστορία των Συνεταιρισμών στη χώρα μας. Μόνο θέλω να επισημάνω ότι τουλάχιστον η ποσοτική τους αύξηση παρατηρείται όταν έχουμε δημοκρατία στη χώρα. **Ειτές αν το θεσμικό πλαίσιο επιδιώκει συρρίκνωση για λόγους καθαρά οικονομικοτεχνικούς.** Αλλά τότε παρατηρούμε αύξηση των συνεταιριζομένων. Άρα έχουμε λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, αφού οι πολλοί δέχονται να συμμετάσχουν. Να συμμετάσχουν και να ασκηθούν στο κύτταρο της Δημοκρατίας τον Συνεταιρισμό.

Η χώρα μας πέρασε μια περίοδο δυσχερειών, που ίσως να μην αντιμετώπισαν άλλες χώρες που σήμερα έχουν προηγμένους και πιο προχωρημένους συνεταιρισμούς. Οι δυσχέριες αυτές για τους ελληνικούς συνεταιρισμούς ήταν διττές. Προέρχονταν από αντικειμενικές αλλά και υποκειμενικές τους δυσχέριες.

Στις αντικειμενικές δυσκολίες λογίζονται η σύνθεση της ελληνικής κοινωνίας και η στρεβλή ανάπτυξή της.

Στρεβλή ανάπτυξη που οφείλεται αρχικά στο πέρασμά της, ανώμαλα, σε μια νόθα αστικοποίηση (3), όπως έχουν δείξει οι πιο σύγχρονες κοινωνιολογικές μελέτες. Στη συνέχεια, το πέρασμα στον κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής, η καταστροφή της Μικρασίας με όλες τις επιπτώσεις της, η περίοδος της δικτατορίας του Μεταξά, η κατοχή, ο εμφύλιος και πιο πρόσφατα η Απριλιανή δικτατορία, υπήρξαν βασικοί αντικειμενικοί λόγοι που επέδρασαν αρνητικά για τους συνεταιρισμούς.

Οι εγγενείς λόγοι που επηρέασαν στη μη σωστή και ορθολογική ανάπτυξη των Συνεταιρισμών μας, ήταν λόγοι εσωτερικοί και εξωτερικοί.

Οι εσωτερικοί λόγοι είναι η λαθεμένη νομοθεσία που ήθελε τους συνεταιρισμούς υποστηρίγματα απλά της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ο πατεριναλιστικός τρόπος καθοδήγησής τους και η μη παράλληλη ανάπτυξη καταναλωτικών συνεταιρισμών που σε αρμονική συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς θα σύντριβε και θα απόρριπτε τον παρασιτισμό και τους μεσάζοντες, ώστε ο μεταπρατισμός να εκμηδενιστεί.

Οι εξωτερικοί λόγοι είναι αυτοί που και σε παγκόσμια κλίμακα επηρεάζουν τους Συνεταιρισμούς.

Επιγραμματικά αναφέρουμε μερικούς λόγους χωρίς ιδιαίτερη ανάλυση και οι λόγοι αυτοί είναι:

«α. Κρίση εμπιστοσύνης, στην αρχή πολύ λίγοι άνθρωποι εμπιστεύονταν τους

συνεταιρισμούς. Και τούτο γιατί πολύ λίγοι πίστευαν ότι η ιδέα του συνεργατισμού μπορούσε να πραγματοποιηθεί.

- β. Στελεχιακή Κρίση. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στους συνεταιρισμούς και η οικονομική τους αδυναμία δεν άφηναν περιθώρια για τη στελέχωσή τους από τα καταλληλότερα πρόσωπα.
- γ. Ιδεολογική Κρίση. Η κρίση αυτή είναι αποτέλεσμα αιωρούμενων αμφιβολιών για τους πραγματικούς σκοπούς και τις επιδιώξεις της συνεταιριστικής προσπάθειας» (4).

Όλες αυτές οι δυσχέρειες έχουν δημιουργήσει μια σειρά προβλημάτων στους Συνεταιρισμούς.

Σήμερα τα κυριότερα προβλήματα στο Συνεταιριστικό χώρο και τους συνεταιρισμούς, είναι η έλλειψη κατάλληλης υποδομής για την ανάπτυξή τους.

Έλλειψη υποδομής σε έμψυχο και άψυχο υλικό.

Αυτό σημαίνει κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, τέτοιο που να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και επιταγές.

Επίσης ικανή τεχνικοοικονομική υποδομή που να μπορεί ν' ανταποκριθεί στις σημερινές ανταγωνιστικές συνθήκες που παρουσιάζονται στην αγορά.

Παράλληλα με τους δύο πιο πάνω λόγους, η βιωσιμότητα και ανάπτυξη των συνεταιρισμών, πέρα από το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο που πρέπει να έχει κάπου για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, δηλαδή πρέπει να είναι αναπτυξιακό, περνάει μέσα από την υπεύθυνη συμμετοχή συνειδητών συνεταιριστών που παράλληλα έχουν υψηλή υποδομή κατάρτισης, για να μπορούν να προωθήσουν τα σημερινά τόσο σπουδαία και πιεστικά θέματα που αντιμετωπίζουν οι συνεταιρισμοί και όχι μόνο στη χώρα μας.

Υπάρχει η άποψη ότι η λύση του παγκόσμιου οικονομικού προβλήματος περνάει μέσα από τους συνεταιρισμούς. Χωρίς να υιοθετεί κανείς τέτοιες ακραίες θέσεις, είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι οι συνεταιρισμοί αποτελούν πλέον ένα από τους σπουδαίους παράγοντες της τρίτης διάστασης ανάμεσα στον δημόσιο τομέα, δηλαδή τον κρατισμό και την ιδιωτική πρωτοβουλία, δηλαδή την ασύδοτη κατάχρηση του ανεξέλεγκτου εμπόριου.

Έτσι, οι συνεταιρισμοί μαζί με άλλα τμήματα του κοινωνικού τομέα (Δημοτικές Επιχειρήσεις, Εταιρείες Λαϊκής Βάσης κλπ.) παίζουν έναν καθαρά σημαντικό ρόλο στο χώρο διαμόρφωσης της αγοράς.

Παράλληλα με αυτόν τον καίριο και αποφασιστικό ρόλο, η σωστή τροχοδρόμηση του ρόλου των συνεταιρισμών, που είναι η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των συνεταιρισμών, η αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους, η μαζικοποίησή τους και η ενεργοποίηση των μελών τους και ακόμη η επιδίωξη, ώστε η κρατική «κηδεμονία» και η δυνατότητα συνεχούς κρατικής παρέμβασης στο συνεταιριστικό κίνημα να καταργηθεί, διανοίγουν πολλές προοπτικές για τον συνεταιριστικό τομέα στη χώρα μας.

Ποιές είναι όμως αυτές οι προοπτικές; Πρέπει να παρατηρήσουμε ότι οι προοπτικές για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών στη χώρα μας, δεν υπήρξαν ποτέ καλύτερες στην ογδοντάχρονη περίπου θεσμοθετημένη ιστορία τους. Είναι χαρακτηριστικά ορισμένα ζητήματα που έχουν βρει το δρόμο τους ή πάνε να τον βρουν.

Κύριας σημασίας γεγονός γενικότερο και ειδικότερο είναι η προσπάθεια απο-κέντρωσης και ανάπτυξης της περιφέρειας. Αυτή η πολιτική παρέχει πολλές και ποικίλες προοπτικές στους Συνεταιρισμούς.

Εξάλλου ο αναπτυξιακός Νόμος 1262 παρέχει πάρα πολλές ευνοϊκές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των Συνεταιρισμών. Αν σκεφθούμε ότι μια από τις βασικές διαφορές ανάμεσα στον συνεταιρισμό και την κερδοσκοπική επιχείρηση είναι και η διαφορετική αντίληψη για την επιλογή του τόπου «που για τον συνεταιρισμό είναι όπου εξυπηρετείται η οικονομία των μελών και όχι όπου αναμένεται εξασφάλιση κερδών»(5), μπορεί κανείς να αντιληφθεί την τεράστια σημασία της συμβολής των συνεταιρισμών στη γενικότερη διάσταση που λέγεται οικονομία.

Επίσης πρέπει εδώ να επισημάνουμε και μια άλλη κοινωνική διάσταση αυτής της σημασίας. Δηλαδή συγκράτηση του πληθυσμού στην περιφέρεια και αποτροπή της αστυφιλίας με όλα τα επακόλουθα αυτού του φαινομένου (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά κλπ.). Εξάλλου μια άλλη κοινωνική συμβολή των Συνεταιρισμών, εάν λειτουργούν σωστά, είναι η κατάργηση των μεσαζόντων. Η παράμετρος αυτή αποτρέπει το παρασιτικό εμπόριο (οικονομική διάσταση), προάγει την ποιότητα των προϊόντων (κοινωνική διάσταση), αξιοποιεί την επαρχία — διατήρηση των παραδόσεων και μη αλλοτρίωση από ξενικές επιδράσεις— (πολιτιστική διάσταση).

Τέλος μια άλλη προοπτική που διανοίγεται, είναι η ανάληψη από το λαό επιχειρήσεων για τον ίδιο και τα δικά του συμφέροντα και μάλιστα με τη διαδικασία, εν πολλοίς, της αυτοδιαχείρισης. Θα μου επιτρέψετε όμως εδώ ν' αναφέρω επιγραμματικά και μερικές επιπρόσθετες επιδιώξεις όπως:

- Κατάργηση κάθε είδους εποπτείας και κηδεμονίας των Συνεταιριστικών Οργανώσεων απ' την ΑΤΕ και τη Διοίκηση γενικά.
- Δυνατότητα ανάληψης από κοινού δραστηριότητας με φορείς της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.
- Δυνατότητα αντιμετώπισης ενιαίας ή Κοινής Διαχείρισης των γεωργικών προϊόντων.
- Δημιουργία Ειδικού Κεφαλαίου, για την έρευνα, προώθηση και την ανάπτυξη του Συνεργατισμού, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση των Στελεχών και Διοικητικών παραγόντων αυτού.
- Κατάλληλη και συνεχή ενημέρωση των αγροτών, για την εγγραφή τους στο συνεταιρισμό (μεμονωμένοι 35% περίπου).
- Παροχή σοβαρών κινήτρων στους συνεταιρισμένους αγρότες (δανειοδότηση, επιτόκια, κλπ.) κατ' αντιδιαστολή προς τους μεμονωμένους.
- Απαλλαγή μερική ή ολική απ' τη φορολογία, διοχέτευση χαμηλότοκων πιστώσεων, εξασφάλιση ειδικών κινήτρων (προσωπικό, επιδότηση εξόδων εκκίνησης και λειτουργίας, διασύνδεση χωριών, πρόγραμμα ανάπτυξης κλπ.) για την αναδιοργάνωση του παραγωγικού χώρου, τη συγχώνευση και σύσταση μεγάλων Μονάδων οικονομικής δραστηριότητας (Αγροτοβιομηχανικά Συγκροτήματα), τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών ανακατανομής και μετατόπισης του αγροτικού πληθυσμού και διασφάλιση πρόσθετων κινήτρων πολιτισμένης διαβίωσης των νέων αγροτών στον αναδιοργανούμενο ή νεοδημιουργούμενο αγροτικό οικισμό.
- Ολότελη αναδιοργάνωση, αναδιάρθρωση και επέκταση - συνδικαλιστικής

οργάνωσης παραγωγών (Αγροτικοί Σύλλογοι).

Ακόμη απαιτείται:

- Η πλήρης και χωρίς άλλη αναβολή —κλιμακωτή— μετατόπιση των κάθε μορφής και έκτασης οικονομικών δραστηριοτήτων της ΑΤΕ (ή και άλλων φορέων του Δημοσίου) στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις (Γεωργικές Βιομηχανίες, αντλητικά συγκροτήματα, ασφαλιστικές εργασίες, αποθηκευτικοί χώροι, τεχνητή γονιμοποίηση, αγροτική πίστη κλπ.).

- Εξ άλλου η συνύπαρξη στην ΑΤΕ του χρηματοδοτικό - πιστωτικού τομέα και των οικονομικών δραστηριοτήτων, κρίνεται παράδοξη και ανεπίτρεπτη.

- Επιβάλλεται μετατροπή της ΑΤΕ σε Συνεταιριστική Τράπεζα ή η Δημιουργία Συνεταιριστικής αποκλειστικά Τράπεζας και τέλος χρειάζεται η

- Στενή και συνεχής συνεργασία Υπουργείων, ΠΑΣΕΓΕΣ, ΟΓΑ, Ο.Β., ΑΤΕ Τ.Α. κλπ.(6).

Αυτά όσον αφορά το τί είναι αναγκαίο να γίνει.

Επιτρέψτε μου τώρα να σταθώ σε ένα άλλο κυρίαρχο και σημαντικότερο θέμα που λέει: Τί πρέπει να αλλάξει;

Ένας νομικός θα απαντούσε ενδεχόμενα: Το θεσμικό πλαίσιο συμμετοχής στο οικονομικό παιχνίδι. Ένας Μάνατζερ θα υποδείκνυε προφανώς τεχνικές αλιώτικες από τις ισχύουσες κ.ο.κ.

Προσωπικά και οπωσδήποτε φορτισμένος από την επαγγελματική μου ιδιότητα, θα έλεγα πρώτο και κύριο εκείνο που πρέπει να αλλάξει είναι η Νοοτροπία. Δηλαδή να απακτήσουμε μια άλλη στάση, μια άλλη αντίληψη απέναντι στους Συνεταιρισμούς. Και αυτό γίνεται αν μιλήσουμε τους ανθρώπους στο θεσμό των Συνεταιρισμών εξ απαλών ονύχων. Δηλαδή από την τρυφερή τους ηλικία. Το σημαντικότερο εργαλείο είναι και το πιο παλιό. Είναι η **ε κ π α ί δ ε υ σ η**.

Έχω να προτείνω δύο τακτικές:

Πρώτη τακτική: Εισαγωγή μαθημάτων περί Συνεταιρισμών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Τριτοβάθμια).

Αυτά για τη μύηση.

Ανάπτυξη του θεσμού των Σχολικών Συνεταιρισμών και προτροπή των μαθητών για συμμετοχή σ' αυτούς για την πρακτική εξάσκηση.

Αυτά για τους επερχόμενους.

Για τους μεγάλους. Δημιουργία Κεντρικού Οργάνου με σκοπό την ευαισθητοποίηση γύρω από το θεσμό. Αυτά όσον αφορά την εκπαίδευση. Χρειάζεται να εκπαιδύσουμε τους ανθρώπους μιλώντας για τα πλεονεκτήματα των Συνεταιρισμών. Ακόμη να τους λέμε την αλήθεια και για τα λάθη.

Η **ά λ λ η τ α κ τ ι κ ή**: Είναι η ανάγκη δημιουργίας, σε όλα τα επίπεδα του Συνεταιριστικού χώρου Υπηρεσίας ή Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων, που σε συνεργασία με την εκπαίδευση και με σειρά διαλέξεων θα θγάλουν προς τα έξω το προφίλ των Συνεταιρισμών, το πραγματικό προφίλ γι αυτούς που το αγνοούν, γι' αυτούς που δεν το ξέρουν σωστά, γι' αυτούς που το ξέρουν, αλλά το πολεμούν γιατί δεν τους συμφέρει.

Επιτρέψτε μου να τελειώσω με μια συμπερασματική απόληξη. Αν δικαιολογείται αισιοδοξία. Θα έλεγα:

Για όσους μέσα ή έξω από τους Συνεταιρισμούς εκφράζουν την ανυπομονησία τους να δουν άμεσα τ' αποτελέσματα των συνεταιριστικών πρωτοβουλιών, θα πρέπει να λεχθεί ότι η σύνεση επιβάλλει ν' αποφευχθούν σπασμωδικές ενέργειες. Οι Συνεταιρισμοί δεν δικαιούνται να χρεωθούν με αποτυχίες σε σοβαρές πρωτοβουλίες τους. Δεν δικαιούνται να διαψεύσουν τις ελπίδες όσων πιστεύουν και στηρίζονται στην οικονομική και κοινωνική αποτελεσματικότητα του θεσμού. Δεν σκοπεύουν να δημιουργήσουν μη βιώσιμα και μουσειακά συγκροτήματα που να καταλήξουν σε θάρος του λαού αντί προς όφελός του. Η σύνεση επιβάλλει μελετημένα θέματα, αξιοποίηση της σύγχρονης εμπειρίας και τεχνολογίας, χρησιμοποίηση ειδικευμένου προσωπικού και συναίσθηση της κοινωνικής σημασίας κάθε δαπάνης. Οι Συνεταιρισμοί προετοιμάζουν το στέρεο έδαφος για να θαδίσουν πάνω σ' αυτό.

Στηριζόμενοι στη συνεταιρισμένη οικογενειακή γεωργική εκμετάλλευση και σ' ένα νομοθετικό πλαίσιο που θα διασφαλίζει αναπτυξιακές δυνατότητες, οι Συνεταιρισμοί πρέπει να έχουν ακμαίες τις δυνάμεις τους, ν' αποτελέσουν τους συντελεστές της γεωργικής ανάπτυξης της χώρας, αποφεύγοντας το θανάσιμο εναγκαλισμό κάθε οικονομικής δύναμης, είτε κρατικής, είτε ιδιωτικής. Βαδίζοντας στο δρόμο της αυτοδύναμης και αυτόνομης ανάπτυξης.

Υποσημειώσεις:

(1) WALTER BRIGANTI: Συνεργατισμός και Σοσιαλισμός. Η Σοσιαλιστική Παράδοση στο Συνεταιριστικό Κίνημα και η επικαιρότητά της (εισήγηση) στο: Θέματα Συνεταιρισμών - Αγροτικής Οικονομίας τ. 80, Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1983, σελ. 57.

(2) Το κείμενο είναι από τη μετάφραση που έχει χρησιμοποιήσει ο κ. Π. Κολύρης στο άρθρο του: Κριτήρια αποτελεσματικότητας των Συνεταιρισμών στο: Συνεταιριστική Πορεία, Τ. 1, 1986) σελ. 18.

(3) Κοίτα για το θέμα αυτό Β. Φίλια, Κ. Βεργόπουλου, Π. Αθδελίδη, Αρ. Κλήμη κλπ.

(4) Αρ. Α. F. LAIDLAW: Οι Συνεταιρισμοί το έτος 2.000. Εισήγηση στο Συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης, Μόσχα 1980. (Από τη μετάφραση του Π. Κολύρη, όπως δημοσιεύτηκε στο Περιοδικό της ΠΑΣΕΓΕΣ) «Αγροτικός Κόσμος και Συνεργατισμός» τ. 10) Οκτώβριος 1982, σελ. 21.

(5) Κ.Α. Παπαγεωργίου: Μαθήματα Συνεταιριστικής Οικονομίας, Σημειώσεις από τις παραδόσεις μαθημάτων στους σπουδαστές Ε' έτους, κλάδου Γεωργικής Οικονομίας της Α.Γ.Σ.Α., Αθήνα σελ. 50.

(6) Για μια πλήρη μελέτη των θεμάτων κοίτα: Ευδόκιμο Σαχπάζη: Εισήγηση στην 1. Ημερίδα για Συνεταιρισμούς στη Θεσσαλονίκη με θέμα: Αγροτικοί Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα - Χθες, Σήμερα, Αύριο. Πολυγραφημένη έκδοση ΠΑΣΕΓΕΣ, 1985.

Σ Ε Κ Ε

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Η ΣΕΚΕ είναι η μεγαλύτερη συνεταιριστική εξαγωγική καπνική οργάνωση. Ιδρύθηκε το 1947 με έδρα την ΑΘΗΝΑ - Πανεπιστημίου 6.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ με πλήρεις εγκαταστάσεις:

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Μ. Ασίας 1 - ΚΑΒΑΛΑ Δαγκλή 22

ΞΑΝΘΗ Περιοχή Πετεινού.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ: Γεωργικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.
Συμμετέχει στις κυριότερες ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
και ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΕΥΑΓ. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

Διευθύνων Σύμβουλος: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΙΝΤΖΟΝΙΔΗΣ

Αν. Γενικός Διευθυντής: ΚΩΣΤΑΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31.12.1987

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

Αξία ακινήτων - Εγκαταστάσεων κλπ	Δρχ.	198.623.217*
Συμμετοχές και Μετοχές	»	608.116.762
Εμπορεύματα - Υλικά	»	680.298.044
Απαιτήσεις εν γένει	»	991.627.428
Ταμείο - Καταθέσεις στις Τράπεζες	»	83.403.807

Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο

Κεφάλαια και Αποθεματικά	»	931.282.967
Υποχρεώσεις εν γένει μακροπρόθεσμες	»	114.978.577
Υποχρεώσεις εν γένει βραχυπρόθεσμες	»	1.630.786.291
ΕΝΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 1987	»	4.634.913.197

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1987

Σύνολο εσόδων	»	1.204.766.950
Σύνολο εξόδων - αποσβέσεων	»	1.137.341.436
Καθαρά κέρδη χρήσεως	»	67.425.514

(*) Η σημερινή αξία περιουσιακών στοιχείων ανέρχεται σε 2.700.000.000 δρχ.

ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Του Ι. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ, Γενικού Διευθυντή
«Καταναλωτή - KONSUM» Αθήνας
Γενικού Γραμματέα Συμβουλίου Διευθυντών
της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών

Θα προσπαθήσω να σας παρουσιάσω σε συντομία τους ανοιχτούς - μαζικούς Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς που λειτουργούν στη χώρα μας από το 1962 με τη γνωστή επωνυμία ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ - KONSUM και στη συνέχεια να κάνω τοποθέτηση πάνω στις τέσσερες ενότητες που προσδιορίστηκαν από το συντονιστή της συζήτησης, καθηγητή κ. Κώστα Παπαγεωργίου, ώστε να διευκολυνθεί η όλη διαδικασία και να εξαχθούν συγκεκριμένα και χρήσιμα συμπεράσματα απ' αυτήν.

Θεωρώ σκόπιμο να δηλώσω ότι οι απόψεις που θα διατυπώσω και οι τοποθετήσεις μου πάνω στα διάφορα σχετικά θέματα στη διάρκεια της συζήτησης, απηχούν τις θέσεις της ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM ΕΛΛΑΔΑΣ, που είναι το κεντρικό ιδεολογικό και εμπορικό όργανο των καταναλωτικών συνεταιρισμών με την επωνυμία ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ - KONSUM και εκπροσωπεί το παραπάνω κίνημα στη χώρα μας και το εξωτερικό.

Στη δύναμη της ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM ΕΛΛΑΔΑΣ ανήκουν σήμερα 15 πρωτοβάθμιοι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, με χώρο δραστηριοτήτων τους τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας μας, όπως Αθήνα, Θεσ/νίκη, Καβάλα, Δράμα, Πάτρα, Λάρισα, Χαλκίδα κλπ. Ο αριθμός των μελών των παραπάνω συνεταιρισμών είναι σήμερα γύρω στις 36.000 οικογένειες μέλη, και κάτω από την ευθύνη τους, γιατί είναι διοικητικά και οικονομικά αυτόνομοι, λειτουργούν 28 προς το παρόν καταστήματα Σούπερ Μάρκετ με κύκλο εργασιών για το 1988 της τάξης των 8.000.000.000 δρχ.

Οι παραπάνω συνεταιρισμοί με την πετυχημένη δράση τους, παρεμβαίνουν ανταγωνιστικά στην ελεύθερη αγορά της δικαιοδοσίας τους και συμβάλλουν αποφασιστικά στην εξυγίανση της επ' ωφελεία των μελών τους και του καταναλωτικού κοινού γενικότερα.

Η ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM ΕΛΛΑΔΑΣ είναι μέλος της EUROCOOP, το όργανο που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των καταναλωτικών συνεταιρισμών των χωρών μελών της ΕΟΚ και προωθούνται γρήγορα οι σχετικές τυπικές διαδικασίες ώστε σύντομα να καταστεί μέλος της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (I.C.A.) και της INTERCOOP. Μέσα από τα παραπάνω διεθνή όργανα, το νεαρό καταναλωτικό κίνημα της χώρας μας συνεργάζεται να προσεγγίσει τα θέματα όπως τέθηκαν από το συντονιστή της συζήτησης.

Ύστερα από την παραπάνω συνοπτική παρουσίαση των μαζικών - ανοιχτών καταναλωτικών συνεταιρισμών στη χώρα μας, που είναι οργανωμένοι και λειτουργούν πάνω στις παραδεγμένες αρχές του Ροτσντέιλ, θα επιχειρήσω στη συνέχεια να προσεγγίσω τα θέματα όπως τέθηκαν από το συντονιστή της συζήτησης.

Α' Πώς εκτιμούμε τη μέχρι σήμερα πορεία μας

Συγκρίνοντας διαχρονικά τη μέχρι σήμερα πορεία μας, σε σχέση μ' αυτήν που σημειώθηκε στις αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, μπορούμε να ισχυριστού-

με θάσιμα, ότι αυτή είναι αρκετά ικανοποιητική. Η εκτίμησή μας αυτή γίνεται πειστικότερη αν ληφθεί υπόψη το όχι ευνοϊκό για συνεταιρισμούς κλίμα που επικρατούσε κατά την περίοδο της ίδρυσης του νεώτερου καταναλωτικού κινήματος στη χώρα μας το 1962 και στη συνέχεια στην καθήλωσή του από την εφτάχρονη δικτατορία του 1967, η οποία κάθε άλλο παρά επέτρεπε τη διάδοση της συνεταιριστικής ιδέας και την ανάπτυξη των καταναλωτικών συνεταιρισμών και τη δημοκρατική τους λειτουργία. Επίσης εκτιμούμε θετικά τη μέχρι σήμερα πορεία μας, γιατί κατώρθωσε το νεαρό αυτό κίνημα να ξεπεράσει τις παντοειδείς δυσκολίες του ξεκινήματος και της μετέπειτα εξέλιξής του με επιτυχία και να βγει μέσα απ' αυτές οικονομικά αυτοδύναμο, οργανωτικά αυτόνομο και κομματικά ανεξάρτητο.

Β' Τί πρέπει να αλλάξει και πώς

Παρά το γεγονός της διαλεκτικής σύνδεσης της παρούσας ενότητας με την τρίτη, δηλαδή τί καινούργιο θα πρέπει να γίνει, θα μπορούσαμε εδώ να αναφερθούμε στο νόμο 1667)86 για τους Αστικούς Συνεταιρισμούς και να τονίσουμε κατηγορηματικά ότι η εφαρμογή των διατάξεών του, ως έχουν, στην πράξη διαλύει τους υπάρχοντες καταναλωτικούς συνεταιρισμούς και εμποδίζει την ίδρυση νέων. Ευελπιστούμε ότι η Πολιτεία θα κατανοήσει τη σοβαρότητα του θέματος και θα προβεί νομοθετικά στην τροποποίηση των επίμαχων διατάξεων, όπως ζήτησε η ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM ΕΛΛΑΔΑΣ.

Γ' Τί πρέπει να γίνει

Εξειδικεύουμε το παραπάνω ερώτημα και απευθυνόμαστε στην Πολιτεία, τα πολιτικά κόμματα, το συνδικαλιστικό κίνημα και τέλος στο ίδιο το καταναλωτικό κίνημα.

1. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

— Πρέπει να δείξει έμπρακτα ότι κατανοεί την κοινωνική και οικονομική σημασία των καταναλωτικών συνεταιρισμών και να λάβει όλα τα απαραίτητα θεσμικά μέτρα για την ανεμπόδιστη ανάπτυξή τους.

— Να προβεί στην προβολή και διάδοση των αρχών και σκοπών των καταναλωτικών συνεταιρισμών μέσα από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης που ελέγχει.

— Να εισαγάγει και εμπλουτίσει τα εκπαιδευτικά προγράμματα όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης με συνεταιριστικά μαθήματα καθ' όσον η συνεταιριστική εκπαίδευση είναι άκρως αναγκαία για την πρόοδο των συνεταιρισμών.

— Έχοντας υπόψη τον έντονα κοινωνικό τους χαρακτήρα, θα πρέπει η Πολιτεία να εξασφαλίσει ίσους όρους μεταχείρισης σε σχέση με τις παρόμοιες άλλες κοινωνικοοικονομικές οργανώσεις όπως, ενδεικτικά, να παρέχει:

α. Ευνοϊκή χρηματοδότηση για πάγιο εξοπλισμό και κεφάλαιο κινήσεως.

β. Ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση των περισευμάτων που διατίθενται για την ανάπτυξη του κινήματος.

γ. Επιδότηση του κόστους στελέχωσης του κινήματος με τεχνοκρατικά στελέχη υψηλής στάθμης.

δ. Επιδότηση του κόστους επιμόρφωσης του τεχνοκρατικού μηχανισμού του κινήματος.

ε. Επιδότηση έρευνας και μελετών για λογαριασμό του κινήματος και σειρά άλλων κινήτρων για τη στήριξη και ανάπτυξη του καταναλωτικού κινήματος.

2. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

— Να συμπεριλάβουν στα πολιτικά τους προγράμματα διακηρύξεις με τις οποίες να δηλώνουν ότι οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί είναι ένα μαζικό λαϊκό κίνημα, ένας θεσμός ανταγωνιστικής αυτοπροστασίας των εισοδημάτων των εργαζομένων με έντονα κοινωνικά χαρακτηριστικά, που επιβάλλουν τη στήριξή του.

— Να κρατήσουν τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς μακριά από τους κομματικούς τους ανταγωνισμούς, ώστε το κίνημα να είναι ανεξάρτητο για να καταστεί πόλος συσπείρωσης όλων των εργαζομένων των οποίων τα συμφέροντα μέσα στο συνεταιρισμό είναι κοινά.

3. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

— Να προβάλλει και διαδίδει στα μέλη των εργατικών συνδικάτων τις αρχές και σκοπούς του καταναλωτικού κινήματος.

— Να δημιουργήσει, με διαρκή εκπαίδευση, συνείδηση στα μέλη του ότι ο καταναλωτικός συνεταιρισμός, παράλληλα με το συνδικάτο, είναι το αποτελεσματικότερο μέσο αυτοπροστασίας των εργατικών εισοδημάτων.

— Να διαπαιδαγωγήσει τους εργαζόμενους στη συλλογική δράση και στάση, ώστε να δεχθούν και ενταχθούν συνειδητά στους κοινωνικοποιημένους, αυτοδιαχειριζόμενους θεσμούς όπως είναι ο συνεταιρισμός.

— Να καταπολεμήσει τη συντεχνιακή αντίληψη που τόσο ταλανίζει την κοινωνία μας και εμποδίζει τους εργαζόμενους να οργανωθούν σε ανοιχτούς καταναλωτικούς συνεταιρισμούς.

4. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

— Να μαζικοποιηθεί όσο το δυνατό γρήγορα.

— Να προβάλλει και διαδίδει τις αρχές και τους σκοπούς του καταναλωτικού κινήματος.

— Να συστηματοποιήσει τη μετάδοση χρήσιμων πληροφοριών στα μέλη του.

— Να ιδρύσει συνεταιριστική σχολή μέσα από την οποία να παρέχει διαρκή εκπαίδευση στα μέλη του, τους αιρετούς και τεχνοκρατικούς παράγοντες της διοίκησης.

— Να οργανωθεί σύμφωνα με τις σύγχρονες αρχές της διοίκησης.

— Να αναπτυχθεί το ταχύτερο δυνατό σ' όλη την επικράτεια και ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα.

— Να αναπτύξει στενή συνεργασία με τα μαζικά κινήματα, εργατικό, γυναικείο, άλλες μορφές συνεταιρισμών και ιδιαίτερα με το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα.

— Να αναπτύξει τη συνεργασία του με τους αδελφούς καταναλωτικούς συνεταιρισμούς των λοιπών χωρών.

— Να προχωρήσει σε συνεταιρισμούς παροχής υπηρεσιών, όπως ασφάλειες, τουρισμός κλπ.

— Και τέλος να δημιουργήσει υπηρεσία ελέγχου τροφίμων.

Δ' Αν δικαιολογείται αισιοδοξία

Αισιοδοξούμε για την ανάπτυξη και παραπέρα πετυχημένη δράση των καταναλωτικών συνεταιρισμών «Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ - KONSUM» στη χώρα μας για τους εξής κυρίως λόγους:

1. Είναι στελεχωμένοι με αξιόλογα στελέχη που έχουν πλούσια γνώση κι εμπειρία.
2. Εφαρμόζονται πλήρως οι αρχές της σύγχρονης οργάνωσης και διοίκησης των επιχειρήσεων στους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς. Καμμιά υπεράριθμη πρόσληψη προσωπικού δεν γίνεται, όπως συμβαίνει συχνά στους αγροτικούς συνεταιρισμούς.
3. Το Διοικητικά Συμβούλια δεν αναμιγνύονται στο έργο της Διεύθυνσης. Ασκούν διοίκηση και όχι διαχείριση, όπως συνήθως συμβαίνει στους αγροτικούς συνεταιρισμούς.
4. Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί εφαρμόζουν με ευλάβεια τη διεθνή συνεταιριστική αρχή της κομματικής ανεξαρτησίας, η οποία αποτελεί σημαντικό πόλο συσπείρωσης του ανώνυμου πλήθους των καταναλωτών σε ισχυρές οικονομικές μονάδες.
5. Ό,τι πλεονάσματα δημιουργούνται στους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς από την πετυχημένη λειτουργία τους, δίνονται πίσω στους καταναλωτές - μέλη σαν επιστρεφόμενα, τα οποία αποτελούν ισχυρό κίνητρο τόσο για την προσέλευση νέων μελών στο συνεταιρισμό όσο και την ενεργό συμμετοχή των μελών στις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.
6. Η δημιουργία, οργάνωση και δραστηριοποίηση του δευτεροβάθμιου οργάνου, δηλαδή της ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ - KONSUM ΕΛΛΑΔΑΣ, διότι:
 - α. προβαίνει σε μαζικές προμήθειες αγαθών για λογαριασμό όλων των συνεταιρισμών - μελών της και έτσι πετυχαίνει ευνοϊκές κλίμακες τιμών, δηλαδή χαμηλές τιμές στις προμήθειες των προϊόντων που επιτρέπουν τη διάθεση τους από τα καταστήματα των συνεταιρισμών σε σχετικά χαμηλές τιμές, και
 - β. παρέχει πλήρη και αποδοτική τεχνική βοήθεια σε κάθε νεοϊδρυμένο καταναλωτικό συνεταιρισμό, χάρις στο αξιόλογο στελεχιακό δυναμικό που διαθέτει και έτσι ευνοεί την ταχύτερη ανάπτυξη του καταναλωτικού συνεταιριστικού κινήματος στη χώρα μας.
7. Υπάρχει ευνοϊκό κλίμα για την ανάπτυξη των καταναλωτικών συνεταιρισμών τόσο στη χώρα μας όσο και στις υπόλοιπες χώρες - μέλη της ΕΟΚ, τόσο στη φιλοσοφία των καταναλωτών όσο και στην πολιτική των κρατών.

Θ Ε Σ Ε Ι Σ — Α Π Ο Ψ Ε Ι Σ

ΟΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΤΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΩΜΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΤΗΣ Α.Τ.Ε.

Πάνω από 70 χρόνια πέρασαν από τότε που συστήθηκε με το Ν. 602 το Εποπτικό Σώμα για τη διάδοση, καθοδήγηση και εποπτεία των Συνεταιρισμών (Β. Δ. της 15) 23.7.1915 Υπουργός Εθν. Οικονομίας Αθ. Ευταξίας). Για την επάνδρωσή του καθορίστηκαν εξαρχής αυξημένα προσόντα και πρόσληψη απαραίτητως με διαγωνισμό.

Η αρχή αυτή, της πρόσληψης με διαγωνισμό, τηρήθηκε εξακολουθητικά μέχρι σήμερα τόσο από τα Υπουργεία Εθν. Οικονομίας - Γεωργίας, όσο και σε συνέχεια από την Αγροτική Τράπεζα, όταν οι αρμοδιότητες με την ίδρυσή της μεταβιβάστηκαν σ' αυτή. Έτσι διαμορφώθηκε σε υψηλή στάθμη το σώμα και πέτυχε κατά κοινή ομολογία στην υψηλή αποστολή του, γιατί με την αξιοκρατία διαμορφώθηκε από τα πρώτα βήματα το αίσθημα του υψηλού λειτουργήματος και της ευθύνης με εμπιστοσύνη στο έργο του.

Την παράδοση αυτή έρχεται ν' ανακόψει η τελευταία απόφαση της Διοίκησης της Αγροτικής Τράπεζας, για την πρόσληψη στο σώμα 130 Εποπτών, όχι με διαγωνισμό, αλλά με απευθείας επιλογή απ' αυτήν. Οποιοδήποτε ισχυρισμό της απόφασης κι αν προβάλλονται,

είναι ευνόητο που θα οδηγήσει η νέα αυτή τακτική, σε περίοδο μάλιστα που η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των Συνεταιρικών Οργανώσεων απαιτεί κατοχύρωση της ανεξαρτησίας του σώματος για την ανεπηρέαστη άσκηση του ελεγκτικού του έργου.

Επισημαίναμε παλαιότερα τα σοβαρά θέματα που δημιουργούνται με την αβασάνιστη κατάργηση της Εποπτικής Υπηρεσίας ΑΤΕ, αντί της ανεξαρτοποίησης της (τ. 3/σ. 174), πριν μελετηθεί σοβαρά η ανάγκη και ο τρόπος σύστασης νέου σώματος, για την οποία έχει μερίδιο ευθύνης και η Τράπεζα με την παθητική της στάση. Τώρα έρχεται να προσθέσει μια μεγαλύτερη ζημιά. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υπουργού Γεωργίας και του Διοικητού της ΑΤΕ, οι προσλαμβανόμενοι θ' αποτελέσουν τον πυρήνα του νέου Σώματος Ελεγκτών. Έτσι, από την έναρξη δημιουργίας του, κλονίζεται το βασικό στοιχείο της αξιοκρατίας, που μόνο με διαγωνισμό κατοχυρώνεται, γιατί με οποιοδήποτε τρόπο κι αν γίνει η επιλογή, θα θεωρείται διαβλητή. Η Διοίκηση της ΑΤΕ επωμίζεται βαρεία ευθύνη και είναι καιρός να σκεφθεί βαθύτερα τις συνέπειες και ν' αναθεωρήσει την απόφασή της.

ΑΝΑΠΑΗΡΩΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ. 1 του ν. 1541) 85, η γενική συνέλευση της Ένωσης απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των αγροτικών συνεταιρισμών του νομού, οι οποίοι έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 28. Επομένως, με βάση αυτή τη διάταξη, που ομιλεί για εκλογή των αντιπροσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28,

συνάγεται ότι μπορεί να εκλεγούν κατ'αναλογία και αναπληρωματικοί των αντιπροσώπων, κατά συνδυασμούς (σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρ. 28 παρ. 8 του ν. 1541) 85), στην Ένωση και στις Κεντρικές Κλαδικές Ενώσεις.

Το Υπουργείο Γεωργίας, με την με αρ. 31533) 1985 ερμηνευτική εγκύκλιό του, την οποία αποδέχεται και η ΠΑΣΕΓΕΣ

(εγκ. 15/88), περιορίζει την αναπλήρωση των αντιπροσώπων στην Έγωση μόνο σε περίπτωση θανάτου, έκπτωσης, ανάκλησης ή παραίτησης του τακτικού αντιπροσώπου, εφαρμόζοντας ανάλογα όσα ισχύουν — όπως αναφέρει — για την αναπλήρωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, αποκλείοντας μ'αυτό τον τρόπο την αναπλήρωση των αντιπροσώπων σε περίπτωση τυχαίας απουσίας ή κωλύματος.

Η ερμηνεία όμως αυτή, όχι μόνο έρχεται σε αντίθεση με την πρακτική που ίσχυε με το ν. 602/1914, που και αυτός δεν περιλάμβανε σχετικές ειδικές διατάξεις, αλλά και με τον ίδιο το ν. 1541/1985, ο οποίος θέλει ανάλογη εφαρμογή στα όργανα των Ενώσεων των διατάξεων που αναφέρονται στα αντίστοιχα όργανα των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών (48 παρ. 5 εδ. γ' ν. 1541/85). Δηλ., στην περίπτωση των αντιπροσώπων που είναι μέλη της γενικής συνέλευσης της Έγωσης ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις περί γενικής συνέλευσης συνεταιρισμού, που ορίζουν μεν αυτοπρόσωπη εμφάνιση (21 παρ. 3 νόμος 1541/85),

όμως δεν περιέχουν κανένα περιορισμό για τους αναπληρωτές (έννοια άγνωστη για τη γεν. Συνέλευση των Πρωτοβαθμιών συνεταιρισμών). Αντίθετα, οι παραπάνω περιορισμοί αναπλήρωσης θα πρέπει να ισχύουν για όσους έχουν εκλεγεί αναπληρωτές των μελών των ΔΣ των Ενώσεων.

Ακόμη, η μη αναπλήρωση των μελών των ΔΣ των συνεταιρισμών ή και των νομικών προσώπων γενικά, σε περίπτωση τυχαίας απουσίας ή κωλύματος, έχει υπαγορευθεί από το γεγονός ότι τα τακτικά μέλη του ΔΣ έχουν εκλεγεί για ν' ασκούν ειδικά και διαρκή καθήκοντα διοίκησης και η συμμετοχή αναπληρωτού χωρίς παραίτηση κλπ. του τακτικού συνιστά μη νόμιμη σύνθεση του ΔΣ, ενώ οι αντιπρόσωποι περιστασιακά αντιπροσωπεύουν τον συνεταιρισμό στις γενικές συνελεύσεις των Ενώσεων.

Με βάση αυτές τις παρατηρήσεις, η ΠΑΣΕΓΕΣ θα πρέπει να επανεξετάσει το θέμα, για να μη δημιουργείται αδικαιολόγητα στέρηση ψήφου συνεταιρισμών - μελών στην Έγωση και στις Κεντρικές Ενώσεις.

ΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Από τις επαφές μας με τους Βιοτεχνικούς και ομοιοεπαγγελματικούς Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς διαπιστώσαμε, ότι το σοβαρότερο θέμα που τους απασχολεί είναι η έλλειψη χρηματοδότησης για να μπορέσουν ν' αναπτύξουν τις εργασίες τους στο αρχικό στάδιο, γιατί τα ίδια κεφάλαια δεν επαρκούν.

Έτσι οι εργασίες τους δεν μπορούν ν' αναπτυχθούν στο επιθυμητό επίπεδο και τα πρατήρια των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών, όσα λειτουργούν, εκτός εξαιρέσεων, είναι πολύ περιορισμένα σε είδη και η εξυπηρέτηση των μελών κατευθύνεται κυρίως σε πιστωτικές διευκολύνσεις προς ιδιωτικές επιχειρήσεις των οποίων ουσιαστικά γίνονται πράκτορες.

Ο τρόπος όμως αυτός των εργασιών,

δεν ταιριάζει στη σωστή συνεταιριστική ανάπτυξη. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με την αρμόδια Υπηρεσία του, αλλά και οι κορυφαίες συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζόμενων ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ, αν πραγματικά ενδιαφέρονται για την αξιοποίηση του εισοδήματος των φυσικών μελών τους, έχουν χρέος ν' ασχοληθούν και να προωθήσουν το σοβαρό αυτό θέμα, που η επίλυσή του θα προωθήσει και τη συνεταιριστική ανάπτυξη.

Παράλληλα η οργάνωση των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών σε μια Έγωση, όπως έγινε τελευταία με τους βιοτεχνικούς, θα συνέβαλε κατά πολύ στην ανάπτυξη μεγαλύτερων δραστηριοτήτων και στη διεκδίκηση επίλυσης πολλών θεμάτων.

«ΣΥΝΕΔΙΜ Α.Ε.»

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1980

ΕΔΡΑ - ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Αθήνα, Πανεπιστημίου 56

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: Θεσσαλονίκη, Φράγκων 6-8 τηλ. 547647
Αλεξανδρούπολη - Λεονταρίδου 2, τηλ. 23912
Πάτρα - Ρήγα Φεραίου 75, τηλ. 224106

ΜΕΤΟΧΟΙ: 32 Κεντρικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις - Εταιρείες και
Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών.

ΚΥΡΙΟΣ ΣΚΟΠΟΣ της Εταιρείας είναι η διενέργεια κάθε φύσεως μεταφορών αγαθών στο εσωτερικό από και προς το εξωτερικό με σιδηρόδρομο, αυτοκίνητα και αεροπορικές.

Η ΣΥΝΕΔΙΜ είναι εξειδικευμένη Οργάνωση στον τομέα των μεταφορών. Με την εκτέλεση μεγάλου μεταφορικού έργου και τον συντονισμό των εργασιών εξασφαλίζει στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις τους καλύτερους δυνατόν όρους μεταφοράς των προϊόντων που διακινούν και — το σπουδαιότερο — απαλλάσσει τις Υπηρεσίες τους από συναφείς απασχολήσεις.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΛΗΣ

Γενικός Διευθυντής: ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΕΣΗΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31.12.1987

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

Αξία παγίων στοιχείων - Μεταφορικών	Δρχ.	6.673.440
Συμμετοχές - Τίτλοι ακινητοποιήσεων	»	3.404.000
Απαιτήσεις εν γένει	»	275.998.773
Ταμείο - Καταθέσεις σε Τράπεζες	»	31.733.027

Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο

Μετοχικό Κεφάλαιο - Αποθεματικά	»	56.628.656
Υποχρεώσεις εν γένει	»	281.062.332
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ	»	88.889.838

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Σύνολο εσόδων	»	89.285.875
Σύνολο εξόδων διαχειρίσεως - Αποσβέσεων	»	78.663.917
Καθαρά κέρδη χρήσεως	»	10.621.958

Απασχολούμενο τακτικό προσωπικό 36.

Κ. Σ. Ο. Σ.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΣ

Ε Τ Ο Σ Ι Δ Ρ Υ Σ Ε Ω Σ 1 9 4 0

ΕΔΡΑ - ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Αθήνα, Κανάρη 24

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ: Ηράκλειο Κρήτης,
62 Μαρτύρων 193.

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΣΟΣ: 19 Ενώσεις Συνεταιρισμών Σουλτανοπαραγωγικών περιοχών που περιλαμβάνουν το σύνολο σχεδόν των σουλτανοπαραγωγών.

Οι ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες της Ελλάδας, η εκλεκτή ποικιλία σταφιδαιμπέλων και η εφαρμογή συγχρόνων μεθόδων καλλιέργειας από παραγωγούς με γνώση, πείρα και μεράκι, κάνουν την ελληνική σουλτανίνα μιά από τις καλύτερες σταφίδες στον κόσμο.

Η ΚΣΟΣ, αξιοποιώντας ιδανικά αυτές τις μοναδικότητες με όλα τα μέσα που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία, κάνει την ελληνική σουλτανίνα ακόμα καλλίτερη κι έτσι καλύπτει τις προτιμήσεις και του πιο απαιτητικού πελάτη στην παγκόσμια αγορά.

Η ΚΣΟΣ διαθέτει ένα καινούργιο εργοστάσιο εφοδιασμένο με τα πιο σύγχρονα αυτόματα μηχανήματα επεξεργασίας, διαλογής και συσκευασίας σταφίδας, δυναμικότητας 80 τόννων το 7ωρο. Επίσης, διαθέτει άρτια εκπαιδευμένο και πεπειραμένο προσωπικό, εξειδικευμένο στα θέματα σουλτανίνας. Με τα εφόδια αυτά και τη μόνιμη και δημιουργική δραστηριότητα που αναπτύσσει σαν κορυφαία Συνεταιριστική οργάνωση των σουλτανοπαραγωγών, η ΚΣΟΣ κατατάσσεται μεταξύ των κυριοτέρων φορέων αξιοποίησεως της σουλτανίνας και αποτελεί εγγύηση για την άριστη ποιότητά της.

Πρόεδρος του Δ.Σ.: ΠΑΝ. ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Διευθυντής: ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΙΤΟΣ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 31.12.1987

Ε Ν Ε Ρ Γ Η Τ Ι Κ Ο

Αξία λογιστική ακινήτων - εγκαταστάσεων	Δρχ.	549.527.953
Συμμετοχές - Μετοχές	»	29.043.692
Εμπορεύματα - Υλικά	»	1.575.836.665
Απαιτήσεις εν γένει	»	1.207.328.310
Ταμείο - Καταθέσεις στις Τράπεζες	»	621.539.730

Π Α Θ Η Τ Ι Κ Ο

Κεφάλαια και Αποθεματικά	»	686.255.520
Υποχρεώσεις εν γένει	»	3.274.926.642
Συνολικός κύκλος εργασιών	»	1.284.193.268

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Σύνολο εσόδων	»	279.510.783
Σύνολο εξόδων διαχειρίσεως και αποσβέσεις	»	257.416.394
Καθαρά κέρδη χρήσεως	»	22.094.389

Απασχολούμενο μόνιμο προσωπικό 35.

ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Του Καθηγητή ΣΩΤ. Ι. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Η μεγάλη εξάπλωση του τουρισμού οφείλεται, όπως είναι γνωστό, σε πολλούς λόγους, ανάμεσα στους οποίους οι κυριότεροι είναι: η επιθυμία αλλαγής περιβάλλοντος, η διεύρυνση του ελεύθερου χρόνου, η άνοδος της αγοραστικής δύναμης, η πρόοδος των συγκοινωνιών και η οργάνωση τόσο από μέρους του Κράτους (τουριστική - πολιτική) όσο και από μέρους της ιδιωτικής πρωτοβουλίας (τουριστικοί πράκτορες). Για την υποδοχή και τη διαμονή των μετακινουμένων ατόμων για τουριστικούς λόγους γίνονται τεράστιες επενδύσεις για την κατασκευή και λειτουργία ξενοδοχείων, εστιατορίων και άλλων τουριστικών εγκαταστάσεων, ενώ παράλληλα, αναπτύσσονται πρωτοβουλίες τουριστικών επενδύσεων από το Κράτος, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους Συνεταιρισμούς κλπ.

Τα Κράτη, πέραν από την τουριστική υποδομή και τα θεσπιζόμενα κίνητρα για την προώθηση του τουρισμού, αναλαμβάνουν, σε ορισμένες χώρες, επιχειρηματικές τουριστικές δραστηριότητες, είτε αμέσως είτε μέσω αποκεντρωμένων οργάνων τους — όπως στην Ελλάδα ο ΕΟΤ με τα Ξενοδοχεία «Ξενία» — ή ενισχύουν ειδικές μορφές τουρισμού, όπως συμβαίνει με τον κοινωνικό τουρισμό, τον οποίο τα Κράτη οργανώνουν προς όφελος των χαμηλών εισοδηματικών κατηγοριών, που διαφορετικά θα δυσκολεύονταν να μετακινηθούν και να παραμείνουν σε άλλο περιβάλλον, επί ένα χρονικό διάστημα, για ξεκούραση, ψυχαγωγία και άνοδο, ενδεχομένως, του μορφωτικού τους επιπέδου.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συνεχώς και περισσότερο, αναπτύσσουν τουριστικές δραστηριότητες, αναλαμβάνοντας την εκμετάλλευση ξενοδοχείων και άλλων τουριστικών κέντρων (π.χ. τουριστικών περιπτέρων), ή παρέχοντας σε ιδιωτικές επιχειρήσεις οικόπεδα για την ανοικοδόμηση τουριστικών μονάδων για να έχουν ένα μέρος των εισοδημάτων.

Οι Συνεταιρισμοί δεν καταπιάνονται, καταρχήν, με τουριστικές δραστηριότητες· δεν έχει αναπτυχθεί κατηγορία τουριστικών συνεταιρισμών. Άρχισε όμως, από μερικά χρόνια στην Ελλάδα, να εμφανίζεται ένα τέτοιο είδος συνεταιρισμών, οι λεγόμενοι Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί, οι οποίοι έχουν μικτό χαρακτήρα, ασχολούμενοι παράλληλα με τον τουρισμό και με βιοτεχνικές ή εμπορικές δραστηριότητες. Τουριστικό ενδιαφέρον έχουν εκδηλώσει συνεργατικές οργανώσεις και σε άλλες χώρες, παράλληλα με το κύριο έργο τους. Έτσι, στο Ισραήλ, ορισμένα Κιμπούτς, κατά θάση γεωργοκτηνοτροφικά, έχουν απλές τουριστικές εγκαταστάσεις για να δέχονται ομάδες εργαζομένων, οι οποίοι περνούν τις διακοπές τους σε καθαρό και ήσυχο περιβάλλον, με φροντίδα και δαπάνη των επιχειρήσεων στις οποίες εργάζονται. Με αυτό τον τρόπο, τα Κιμπούτς προσπορίζονται ένα πρόσθετο εισόδημα, οι επιχειρηματίες διαθέτουν λιγότερα χρηματικά ποσά από όσα θα χρειάζοντο αλλιώς και οι μισθωτοί τους περνούν ευχάριστα τις διακοπές τους χωρίς ατομική δαπάνη.

Θα ασχοληθούμε, τώρα, ειδικότερα με τους Αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς στην Ελλάδα. Όπως φαίνεται και από την ονομασία τους, πρόκειται για συνεταιρισμούς που συγκροτούνται στην ύπαιθρο, σε χωριά, με τουριστικούς στόχους, αποκλειστικά ή σε συνδυασμό με άλλες επιδόσεις. Ένα γνώρισμα ιδιαίτερο έχουν, ότι μέλη τους είναι γυναίκες.

Ερωτάται, τί πλεονεκτήματα παρουσιάζουν αυτοί οι ιδιότυποι συνεταιρισμοί; Για να περιορισθούμε στα σπουδαιότερα αναφέρουμε τα εξής:

α) Διευκολύνουν τα άτομα, που εξυπηρετούν, να ζήσουν με απλότητα και φυσικότητα, σε καθαρό περιβάλλον, χωρίς τυπικότητες και επιτηδεύσεις. Υποκινούνται, μάλιστα οι «φιλοξενούμενοι» να παρακολουθούν τις τοπικές δραστηριότητες και να συμμετέχουν, ακόμη, στις εργασίες τους. Έτσι, ασκούν και το σώμα τους και ικανοποιείται πραγματικά ο στόχος της αλλαγής, αφού οι τουρίστες της κατηγορίας αυτής δεν περιορίζονται μόνο στην «παθητική» πλευρά της διαμονής σε εντελώς διαφορετικό περιβάλλον από κείνο της κατοικίας τους, αλλά επεκτείνονται και σε «ενεργητική» απασχόληση. Η χειρωνακτική π.χ. εργασία των απασχολουμένων πνευματικά και των κάθε είδους υπαλλήλων, αποτελεί ένα αντίδοτο στην ανιαρή πεπατημένη, στη ρουτίνα της τακτικής τους δραστηριότητας.

β) Συντελούν στη γνωριμία της καθημερινής ζωής των κατοίκων της περιοχής, όπου προσκαίρως διαμένουν οι μετακινούμενοι από τα αστικά ή ημιαστικά κέντρα, στην παρακολούθηση των ηθών και εθίμων τους, στην ενημέρωση πάνω στις πολιτιστικές παραδόσεις του τόπου κλπ. Δεν είναι, εξάλλου, μικρή η επίδραση των ερχομένων από άλλες περιοχές στη ζωή των κατοίκων των μικρών αυτών τουριστικών οικισμών. Με κάποια προσπάθεια είναι δυνατή η μετάδοση σ' αυτούς εξελιγμένων τρόπων ζωής, χωρίς όμως και να νοθεύεται ο ηθικοκοινωνικός χαρακτήρας των χωρικών. Τέλος, καθώς ανάμεσα στους τουρίστες της κατηγορίας αυτής υπάρχουν, συνήθως, και πρόσωπα που μπορούν να ασκήσουν επιρροή στα αρμόδια κρατικά όργανα, ενδέχεται να εισηγηθούν πρόσφορη αντιμετώπιση ελλείψεων και αναγκών που πέφτουν στην αντίληψή τους.

γ) Η σύνθεση των μελών των Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών παρέχει ένδειξη της προθέσεως των γυναικών που τους αποτελούν να αποκτήσουν κάποια αυτοδυναμία που είναι ένας παράγων ανελίξεως και προϋπόθεση για την κοινωνική και οικονομική τους άνοδο. Μέσα στο συνεταιρισμό αυτό, μπορεί να καλλιεργηθεί η πρωτοβουλία της δράσεως, να γονιμοποιηθεί η τόλμη και η φαντασία και να προωθηθεί η ανάπτυξη τόσο της ατομικής προσωπικότητας των γυναικών - μελών, όσο και του τόπου τους, καθώς και των βιοτικού επιπέδου των κατοίκων. Εξάλλου, η αυξημένη επιμέλεια που δείχνουν οι γυναίκες στις εργασίες που αναλαμβάνουν και η συναίσθηση της ευθύνης τους για την προαγωγή της μικρής περιοχής, είναι δυνατό να συντελέσουν στην άσκηση πιέσεως για την ανάπτυξη του τόπου, τη διάσωση του περιβάλλοντος από τα συνήθη πλήγματα, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και το ξαναζωντάνεμα του οικισμού. Έτσι, μπορεί π.χ. να επιτευχθεί ο περιορισμός των κατασκευών, οι οποίες με το δικαιολογητικό της ανάπτυξης, αλλοιώνουν το φυσικό τοπίο.

Γυναικείου Αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς έχουν οι ακόλουθες κοινότητες: α) Αμπελακίων (Νομού Λαρίσης), β) Πέτρας (Νομού Λέσθου) γ) Χίου (Μαστιχοχώρια Νότιας Χίου), δ) Αράχωθας (Νομού Βοιωτίας), ε) Αγίου Γερμανού Πρεσπών (Νομού Φλωρίνης) και στ) Μαρωνείας (Νομού Ροδόπης).

Την πρωτοβουλία για τη σύσταση των συνεταιρισμών αυτών στις περισσότερες περιπτώσεις, έλαβε η Γενική Γραμματεία Ισότητας, συμπαραστάθηκαν όμως διάφοροι άλλοι φορείς και υπηρεσίες, όπως: Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας του Υπουργείου Γεωργίας, οι οικείες Νομαρχίες, ο Εθνικός Οργανισμός Μικρομεσαί-

ων επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας, ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, το Ελληνικό Κέντρο Παραγωγικότητας, η Αγροτική Τράπεζα Ελλάδας, οι Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών κλπ. Καθένας από τους συμπαραστάτες αυτούς, έχει το δικό του λόγο για την υποστήριξη της προσπάθειας.

Ενδιατήματα για τους τουρίστες εξασφαλίζονται κυρίως στα σπίτια των γυναικών - μελών των Συνεταιρισμών. Τα περισσότερα δωμάτια και κρεβάτια διαθέτει ο Συνεταιρισμός Πέτρας Λέσβου (150 δωμάτια με 265 κρεβάτια). Κατ' εξαίρεση ο Συνεταιρισμός του Αγίου Γερμανού Πρεσπών, διαθέτει ιδιαίτερα οικήματα και συγκεκριμένα τρία αναπαλαιωμένα κτίρια με συνολικό αριθμό 35 κρεβατιών.

Παράλληλα με την τουριστική εξυπηρέτηση που παρέχουν, οι Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί ασχολούνται και με άλλες εργασίες. Έτσι, ο Συνεταιρισμός Αμπελακίων αποβλέπει στην αναζωογόνηση του τόπου που υπήρξε το λίκνο του συνεργατισμού. Προσπαθεί να αναβιώσει την περίφημη θαφή των κόκκινων νημάτων με το φυτικό «ριζάρι». Ο Συνεταιρισμός Πέτρας επιδίδεται στην πώληση ειδών λαϊκής τέχνης της Λέσβου. Ο Συνεταιρισμός Αράχωβας αναπτύσσει δραστηριότητα στην υφαντική τέχνη κλπ.

Χαρακτηριστικό είναι το ενδιαφέρον των κρατικών υπηρεσιών και των δημοσίων Οργανισμών για την ίδρυση των Συνεταιρισμών αυτών και την προαγωγή του έργου τους. Η κρατική φροντίδα φαίνεται, όπως είδαμε, με την πρωτοβουλία στη συγκρότησή τους και τη συμπαραστάση στη λειτουργία τους των οικείων Νομαρχιών και ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών, όπως του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δ. Έργων και της Διευθύνσεως Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας. Το ενδιαφέρον των δημοσίων Οργανισμών εμφανίζεται με την υποστήριξη από τον ΕΟΤ, το ΕΛΚΕΠΑ, τον ΕΟΜΜΕΧ, την ΑΤΕ κλπ. Χρειάζεται, βέβαια, κάποιος συντονισμός των σχετικών δραστηριοτήτων για να διευρυνθεί η προσπάθεια και να γίνει περισσότερο αποδοτική.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Παράκληση οι εργασίες να είναι όσο το δυνατό συνοπτικές και συνεκτικές κι η έκτασή τους να μην ξεπερνά το ισοδύναμο 6 τυπωμένων σελίδων. Η Συντακτική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα δημοσίευσης ή μη εργασιών που της παραδίδονται, καθώς και καθορισμού του χρόνου δημοσίευσης, ανάλογα με τις δυνατότητες. Κείμενα που δημοσιεύονται ή όχι δεν επιστρέφονται. Τα κείμενα πρέπει να είναι πολύ καθαρά.

Τα κείμενα που υπογράφονται ή για τα οποία αναφέρεται η προέλευσή τους, δεν απηχούν, κατ' ανάγκη και σ' όλα τα σημεία τους, και τις θέσεις της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης σε όλους τους ζωτικούς κλάδους και εξασφαλίζει:

- τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση
- την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση
- τον σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

- Από το 1978, η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους 60 Συνεταιριστικές Οργανώσεις και με κεφάλαια και αποθεματικά πάνω από 300 εκατομμύρια δραχμές.
- Αντασφαλιστική κάλυψη από τα μεγαλύτερα διεθνή συνεταιριστικά και ιδιωτικά αντασφαλιστικά συγκροτήματα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Κεντρικά Γραφεία:

Ακαδημίας και Γ. Γεργαδίου 8 - Αθήνα, Τηλ. 36.42.611 - 15

Υποκατάστημα Θεσσαλονίκης:

Τσιμισκή 17 - Θεσσαλονίκη - Τηλ. 268.503

Πρακτορεία και γραφεία σ' όλη την Ελλάδα και στις Ενώσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΝΟΣ

Πέρασαν κι όλας τρία χρόνια από τότε που ο αξέχαστος Πρόεδρος της Εταιρείας μας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΝΟΣ έφυγε από κοντά μας.

Όμως η ευγενική του μορφή μένει ολοζώντανη και τα σοφά του λόγια, αστείρευτα ως την τελευταία του στιγμή, αντηχούν ολοζώντανα και φωτίζουν το δρόμο μας.

Δεν είναι μόνο η αποτυπωμένη όψη του στο κάδρο που στολίζει τα Γραφεία της Εταιρείας με τη μεγάλη μορφή του ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ παράπλευρα, αλλά η μεγάλη εκτίμηση και ο σεβασμός στη μνήμη του που κυριαρχούν κάθε στιγμή.

Μέσα από τις σελίδες του περιοδικού, που αποτελούσε τον ενδόμυχο πόθο του και δεν ευτύχησε να χαρεί την πραγματοποίησή, θεωρήσαμε ως ελάχιστο χρέος να ηχήσει σήμερα η φωνή του με την αντιφώνηση που έκανε στην τιμητική εκδήλωση της Εταιρείας, η οποία έγινε γι αυτόν στον ΠΑΡΝΑΣΣΟ την 2.4.1985, όπου μας αποχαιρέτησε ουσιαστικά και χάραξε τις υποθήκες του.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΔΗΜ. Θ. ΠΑΝΟΥ

«Είναι θαθεία η συγκίνησή μου για τα τόσο κολακευτικά λόγια και για το πρόσωπό μου και τη δράση μου στο συνεταιριστικό τομέα και μάλιστα αφού έρχονται από εκλεκτούς φίλους επιστήμονες, αλλά και πιστούς συνεργάτες στον αγώνα για την επικράτηση στη Χώρα μας της πανανθρώπινης ιδέας του Συνεργατισμού.

Οι πρωτοπόροι Συνεταιριστές βρίσκουν σ' αυτούς άξιους συνεχιστές του έργου τους, αφού κι αυτοί εμπνέονται από όμοιο ενθουσιασμό και είναι κυριευμένοι από την ιερή φλόγα της Συνεταιριστικής ιδεολογίας. Προσπαθούν και αυτοί να τη μεταλαμπαδεύσουν και στους νεότερους, ώστε να εξασφαλιστεί η στήριξη και η επέκταση του οικοδομήματος που οραματίστηκαν και θεμελίωσαν οι ιδεολόγοι πρωτοπόροι.

Στην οικοδόμησή του βοήθησαν οι χιλιάδες αγρότες Συνεταιριστές, όσοι από νωρίς αντελήφθησαν τη σημασία του συνεταιρισμού για την ανόρθωση — οικονομική και κοινωνική — του αγροτικού πληθυσμού, ενστερνίσθηκαν τις ακατάλυτες συνεταιριστικές αρχές και πάλεψαν για την επικράτησή τους.

Σ' αυτούς τους πρώτους μαχητές πρέπει να προσθέσουμε πολλούς από το προσωπικό των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και ιδιαίτερα από το επίλεκτο Εποπτικό Σώμα της Αγροτικής Τράπεζας, που για 50 χρόνια μιας ακάματης προπαγανδιστικής και οργανωτικής εργασίας συνέβαλαν ουσιαστικά στην εμπέδωση του θεσμού και στην αξιόλογη πρόοδο της Γεωργικής Συνεταιριστικής μας Κίνησης.

Συνέχιση της προσπάθειας αυτής, που αποβλέπει στη βελτίωση της τύχης ιδιαίτερα των φτωχότερων της πόλης και της υπαίθρου, αποτελεί και το έργο της Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού, που τιμάτε απόψε με την παρουσία σας στην επέτειο της πρώτης 10ετίας από την ίδρυσή της.

Η Εταιρεία φροντίζει κυρίως για την τήρηση των διεθνικά αναγνωρισμένων

«ορθοδόξων» αρχών της αλληλεγγύης, της πραγματικά δημοκρατικής δομής και λειτουργίας των Συνεταιρισμών και της ελευθερίας και απόλυτης αυτονομίας τους, που είναι άλλωστε και το μυστικό της τεράστιας εξάπλωσής τους σε ολόκληρη σχεδόν την υδρόγειο, αφού στις εκατοντάδες χιλιάδες συνεταιρισμών της, έχουν προσχωρήσει τα εκατοντάδες εκατομμύρια μέλη της.

Γι' αυτό και η εταιρεία έχει την υποχρέωση να φωτίζει σαν προβολέας τις σκοτεινές πτυχές της συνεταιριστικής μας κίνησης, να την προφυλάσσει, όσο μπορεί, από κάθε είδους επεμβάσεις και να την αποτρέπει από κάθε παρέκκλιση από τις γνήσιες αρχές, πράγμα που σημαίνει, τουλάχιστον καθυστέρηση, αν όχι και οπισθοδρόμηση στην ανοδική πορεία της.

Μέσα στα μέλη της Εταιρείας συγκαταλέγονται διακεκριμένοι θεωρητικοί συνεταιριστές ή πρακτικοί με μεγάλη συνεταιριστική εμπειρία, πολλές φορές και μέλη που συγκεντρώνουν και τις δύο αυτές ιδιότητες. Όμως όλους τους ενώνει η πίστη στο γνήσιο Συνεργατισμό.

Ανάμεσα στα τόσα εκλεκτά μέλη της, επιτρέψτε μου να αναφέρω ιδιαίτερα τη Φωτεινή Τζωρτζάκη, τον καλό σύντροφο και συνεργάτη του μεγάλου μας Συνεταιριστή Θεόδωρου Τζωρτζάκη, με τον οποίο μας συνέδεσε αρραγής φιλία και στενή συνεργασία για 50 σχεδόν χρόνια. Στη Φωτεινή Τζωρτζάκη, χρωστάμε, έξω από άλλα, και την εισαγωγή στην Ελλάδα του θεσμού των σχολικών συνεταιρισμών που σε λίγα χρόνια ξεπέρασαν τους χίλιους και λειτουργούσαν σχεδόν αποκλειστικά στην ύπαιθρο.

Πιστεύω ότι είναι φυσικό, αλλά και αναγκαίο οι μαθητές να ξεπερνούν τους δασκάλους τους, τους ιδρυτές κάποιας Σχολής. Αλλιώς δεν θα υπήρχε και πρόοδος. Αυτό νομίζω ότι συντρέχει στην περίπτωση των συνεχιστών του έργου των πρωτοπόρων του Συνεργατισμού. Γι' αυτό και αποχωρώντας στο τέρμα του βίου μου από το προσκήνιο φεύγω ήσυχος, επειδή το μέλλον του Συνεργατισμού είναι εξασφαλισμένο, αφού βρίσκεται σε καλά χέρια.

Αισθάνομαι γι' αυτό μεγάλη χαρά και συνάμα ικανοποίηση, επειδή πιστεύω ότι και εγώ έκανα το καθήκον μου απέναντι του συνόλου της κοινωνίας μας και ιδιαίτερα των οικονομικά ασθενεστέρων συνανθρώπων μου.

Ευχαριστώ όλους για την ευγενική παρουσία σας στην αποψινή γιορτή της Εταιρείας μας και ιδιαίτερα τους εκλεκτούς ομιλητές που με έκαναν να κολακεύομαι, πιστεύοντας ότι πρόσθεσα και εγώ ένα πετραδάκι στο ωραίο οικοδόμημα που στήθηκε μέσα στα 70 χρόνια στον τόπο μας.

Σας ευχαριστώ θερμά».

ΒΙΟΛΜΕΤ.Α.Ε.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΡΓΑΝΟΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ - ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΚΡΑΤΙΝΟΥ 11 105 52 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ. 522 3486 - 522 3668 - 522 3704 - 522 3341 • ΤΛΧ. 219457 VIME GR - 224477 PAPA GR - 226079 STEX GR

TELEFAX: 5231 280 • ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΙΣΘΜΙΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ • ΤΗΛ. 0741-98.395

ΦΥΤΟΧΩΜΑΤΑ - ΚΟΜΠΟΣΤΕΣ

**HY-POT
CORRONUM
HY-POT VIKAL**

ΜΕΤΑΠΛΑΣΤΕΣ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΑΝΘΟΡΜΟΝ

ΟΡΓΑΝΙΚΑ

ΟΡΓΑΝΟΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

**ΦΥΤΟΡΜΟΝ SUPER
ΦΥΤΟΡΜΟΝ SPECIAL**

ΠΥΚΝΑ ΚΡΥΣΤΑΛΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΙΑΛΥΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

**NEW VACHS 60
AMMOPHOSKA 60
GREEN TOP**

**EVEHEL
TOM MG4**

ΥΓΡΑ ΔΙΑΦΥΛΛΙΚΑ

**HUMOTREL
FILOZAL**

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

φτιάχνει το σήμερα χτίζει το αύριο!

Η Αγροτική Τράπεζα σήμερα υλοποιεί τα όνειρα και τις ελπίδες του λαού μας. Η προοπτική μίας Ελλάδας οικονομικά και πολιτιστικά αναπτυγμένης είναι κυριαρχικός στόχος της Αγροτικής Τράπεζας. Για την επιτυχία του στόχου αυτού η Αγροτική Τράπεζα κινεί, χωρίς κερδοσκοπική αντίληψη, τα χρήματα όλων μας, δυναμικά και αποδοτικά για όλους τους Έλληνες.

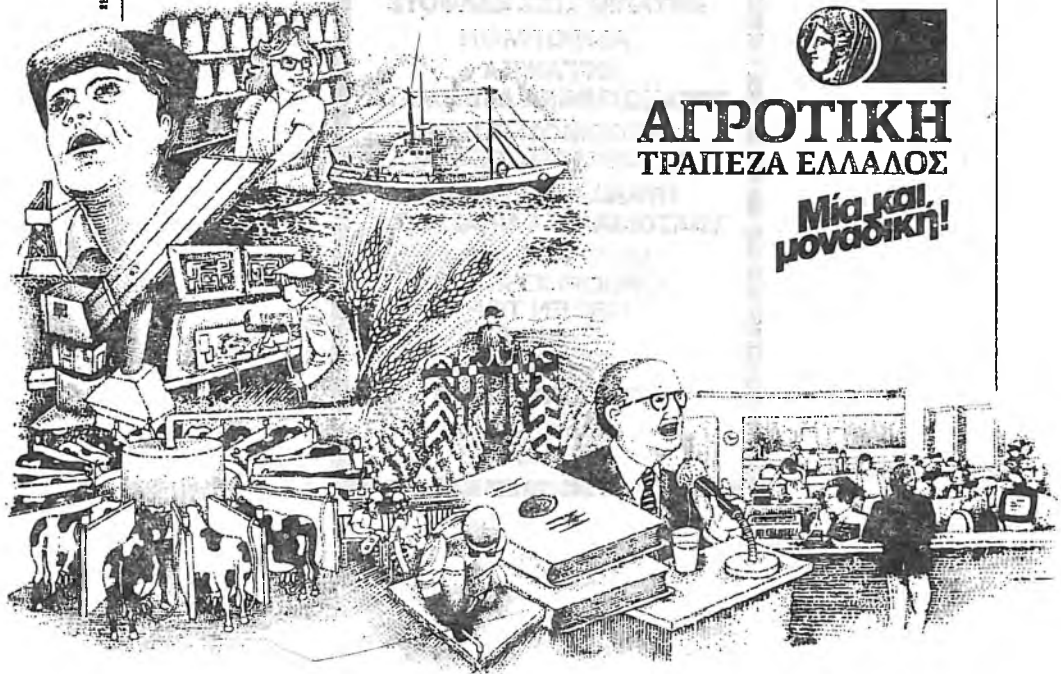
Έτσι, η Αγροτική Τράπεζα εκσυγχρονίζει και βιομηχανοποιεί την παραδοσιακή γεωργική παραγωγή. Ιδρύει Συνεταιριστικές Βιομηχανίες

που τις στελεχώνει με ειδικούς, ενώ παράλληλα παρέχει προηγμένη τεχνολογική στήριξη και χορηγεί δάνεια με νέα Αντίληψη για την Αγροτική Πίστη.

Αλλά η συμμετοχή της και σε άλλους παραγωγικούς τομείς της δημόσιας ζωής της χώρας είναι σημαντική και ουσιαστική, όπως σημαντική και ουσιαστική είναι η παρέμβασή της και στον αγώνα για την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Αυτή είναι η Αγροτική Τράπεζα, σήμερα!

Stahl Advertising

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

**Μία και
μοναδική!**

ΜΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1986

(Από την Έκθεση Πεπραγμένων της Δ'νσης Συνεταιρισμών ΑΤΕ)

Επιμέλεια Ι. ΣΤΡΟΦΓΥΛΗ

Όπως κάθε χρόνο, σε ειδική έκδοσή της η Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος παρουσιάζει αναλυτικά στοιχεία για τις δραστηριότητες της Συνεταιριστικής της Υπηρεσίας, καθώς και για την ανάπτυξη της συνεταιριστικής κίνησης κατά το έτος 1986.

Σε αναλυτικούς πίνακες εμφανίζει μια ολοκληρωμένη εικόνα της συνεταιριστικής ανάπτυξης και των συνεταιριστικών εργασιών κατά κατηγορίες με συγκριτική αντιπαράθεση των στοιχείων της τελευταίας τριετίας, από τα οποία παραθέτουμε συνοπτικά τα κυριότερα για το έτος 1986:

Α' Δραστηριότητες της Συνεταιριστικής Υπηρεσίας ΑΤΕ

- Σύνολο υπηρεούντος προσωπικού άτομα 246 με ποσοστό 88% σε περιφερειακές υπηρεσίες.
- Γνωματεύσεις πιστωτικών ενισχύσεων ΑΣΟ 2.251.
- Γενικοί έλεγχοι ΑΣΟ 1.589 με 3.235 χρήσεις και 88 ειδικοί έλεγχοι.
- Οργάνωση 14 σεμιναρίων επιμόρφωσης στελεχών.
- Υποδοίθηση ανάπτυξης Σχολικών Συνεταιρισμών, που ανέρχονται σε 452 με 24.124 μέλη.
- Παραστάσεις σε συνεδριάσεις οργάνων ΑΣΟ 3.040.

Β' Στοιχεία συνεταιριστικής κίνησης

- Ψιφτάμενοι Συνεταιρισμοί 8.346 με 874.425 μέλη.
- Λειτουργούντες Συνεταιρισμοί 7.513 με 837.714 μέλη, από τα οποία 57.413 αφορούν Αναγκαστικούς Συνεταιρισμούς (υπολογίζονται τα μέλη σαν άτομα, γιατί μερικά αποτελούν μέλη περισσότερων Συνεταιρισμών).
- Κατηγορίες λειτουργούντων Συνεταιρισμών:

1. Πιστωτικοί - Προμηθευτικοί	4.519	ποσοστό 60%
2. Πωλήσεις	521	» 7%
3. Παραγωγικοί	1.921	» 26%
4. Διάφοροι	151	» 2%
5. Αλιευτικοί	137	» 2%
6. Αναγκαστικοί	264	» 3%
Σύνολο	7.513	100%

— Ενώσεις Συνεταιρισμών 132 με 6.820 Συνεταιρισμούς μέλη.

— Κόινοπραξίες Συνεταιρισμών 10 με 118 Συνεταιρισμούς μέλη.

— Κοινοπραξίες Ενώσεων Συνεταιρισμών 21 με 528 Ενώσεις και 5 Συνεταιρισμούς μέλη.		
— Κεντρικές Ενώσεις 8 με 202 Ενώσεις και 23 Συνεταιρισμούς μέλη.		
— Ανώνυμες Εταιρείες 49 με 647 ΑΣΟ.		
— Ε.Π.Ε. και Ο.Ε. 27 με 73 ΑΣΟ.		
— Άτυπες Συνεργασίες 10 με 18 ΑΣΟ. (Σε 6 Κοινοπραξίες Ενώσεων και 33 Ανώνυμες Εταιρείες συμμετέχει η ΑΤΕ και διάφοροι τρίτοι).		
— Υπαλληλικό προσωπικό: Μόνιμοι 5.376, έκτακτοι 5.787.		
— Δηλωθείσα αξία συνεταιριστικών μερίδων	δρχ.	4.872.602.000
— Καταβληθείσα αξία συνεταιριστικών μερίδων (στοιχεία 1985).	»	2.361.765.000
— Λογιστική αξία συνεταιριστικών εγκαταστάσεων	δρχ.	81.771.285.000.
Γ' Εργασίες ΑΣΟ (Στοιχεία 31.12.1985)		
— Πιστωτικές (από πιστώσεις ΑΤΕ)	δρχ.	308.689.000.000
— Πιστωτικές (από ίδια κεφάλαια)	»	2.555.000.000
Σημειώνεται ότι 509 Συνεταιρισμοί και 2 Ενώσεις ασκούν αυτοτελώς την αγροτική πίστη με ενίσχυση 117.736 συνεταιρισμένων παραγωγών.		
— Προμηθευτικές εργασίες	Δρχ.	65.637.000.000
— Εκμετάλλευση γεωργικών μηχανημάτων	στρ.	1.344.565
	τόννοι	828.950
— Συγκέντρωση και επεξεργασία προϊόντων λ) σιμώ παραγωγών συνεταιρίων	τόννοι	4.879.261
	τεμάχια	106.263.000
	σφάγια	28.737
— Επεξεργασία προϊόντων από συνεταιίρους με χρήση συνεταιριστικών εγκαταστάσεων	τόννοι	1.074.218
	τεμάχια	2.130.000
— Διαχείριση γεωργικών εφοδίων	τόννοι	3.997.729
	τεμάχια	226.824
— Συγκέντρωση προϊόντων λ) σιμώ τρίτων	τόννοι	284.227
— Συγκέντρωση καταθέσεων λ) σιμώ ΑΤΕ	δρχ.	8.122.444.000
— Συγκέντρωση και επεξεργασία δασικών προϊόντων	τόννοι	148.995
	τεμάχια	6.026.389
Μέσο ημερομίσθιο υλοτόμων 3.723 δρχ.	μ ²	161.220
— Παραγωγή δασικών προϊόντων λ) σιμώ Δημοσίου	τόννοι	557.666
— Μέσο ημερομίσθιο 3.424 δρχ.	μ ²	348.986
— Μεταφορά δασικών προϊόντων	τόννοι	487.626
— Μέσο ημερομίσθιο 4.114 δρχ.	μ ³	303.360
— Παραγωγή βιοτεχνικών προϊόντων	τόννοι	9.500
	τεμάχια	8.891
	μ ³	4.384
— Εκμετάλλευση τουριστικών καταλυμάτων	διανυκτ.	25.114
— Παραγωγή αλιευμάτων	τόννοι	6.229

— Σύγκριση στοιχείων τελευταίας πενταετίας:

Στοιχεία μεταβολών	1981	1986	Μεταβολές
Αριθμός λειτουργούντων Συνεταιρισμών	7.109	7.249	+ 1,97%
Αριθμός μελών λειτουργούντων Συν)σμών	651.873	883.447	+35,52%
Αριθμός ενεργών μελών λειτ. Συν)σμών	538.933	650.135	+20,63%
Αριθμός συνεταιριστικών υπαλλήλων	6.776	11.163	+64,74%

Στον αριθμό των συνεταιριστικών υπαλλήλων δεν περιλαμβάνονται όσοι υπηρετούν σε Συνεταιριστικές Εταιρείες, καθώς και στις Κοινοπραξίες με συμμετοχή τρίτων, οπότε η αύξηση θα ήταν μεγαλύτερη. Έτσι, σε σχέση με τις επιδιώξεις του Ν. 1541) 82, εμφανίζονται τα εξής:

1. Ο αριθμός των Συνεταιρισμών αντί μείωσης εμφανίζει αύξηση.

2. Η αύξηση των εγγεγραμμένων μελών στους Συνεταιρισμούς είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των ενεργών μελών, που φανερώνει τη συμμετοχή στις εργασίες, ενώ η αντίστοιχη σχέση μεταξύ των δύο κατηγοριών είναι αντίστοιχα δυσμενέστερη τη δεύτερη περίοδο, ήτοι απς 0,827:1 σε 0,736:1 και καταδεικνύει άθροα εγγραφή μη ενεργών μελών, ενώ οι επιδιώξεις του νόμου ήταν αντίθετες.

Για τον μελετητή αναλυτικότερης έρευνας των στοιχείων η αύξηση του προσωπικού είναι αισθητά μεγαλύτερη από την ανάπτυξη εργασιών μεταξύ των δύο περιόδων.

Συγκριτικά στοιχεία εργασιών

Στοιχεία εργασιών	1981	1985	Μεταβολές %
1. Πιστωτικές εργασίες (πιστώσεις ΑΤΕ) εκατομ. δρχ.	91.441	303.689	237,58
2. Πιστ. εργασίες (ίδια κεφ.) εκ. δρχ.	551	2.555	410
3. Πραγματοευτικές εργασίες εκ. δρχ.	22.958	65.637	185,9
4. Εκμετάλλευση γεωργ. μηχανών στρ. τόννοι	147.807 443.402	1.344.565 828.950	802,68 86,95
5. Συγκέντρωση-επεξεργ. προϊόντων τόν. λ) σιμύ παραγωγών τεμάχια σφάγια	4.939.766 67.841.276 22.701	4.879.261 106.263.000 28.737	— 1,22 + 56,54 + 26,59
6. Επεξεργασία προϊόντων συνεταιριών μόνο με χρήση εγκαταστάσεων τόννοι	644.791	1.074.218	+ 66,6
7. Διαχείριση γεωργ. εφοδίων τόννοι τεμάχια	1.683.145 78.192	3.997.729 226.824	+137,5 +190
8. Συγκέντρωση προϊόντων τόννοι λ) σιμύ τρίτων τεμάχια	2.109.490 1.110.755	284.227 —	
9. Συγκέντρωση καταθ. ΑΤΕ χιλ. δρχ.	2.905.103	8.122.444	+179,6
10. Συγκέντρ. επεξεργ. δασ. πρ. τόννοι τεμάχια μ. κυβ.	177.580 4.862 170.880	148.995 6.026.389 161.220	—16,09 +123848,8 + 5,99

11. Παραγωγή δασ. προϊόντων	τόννοι	457.780	557.666	+21,82
λ) σμώ Δημοσίου	τεμάχια	56.214	725.000	+1189,71
	μ. κυβ.	341.667	348.986	+ 2,14
12. Μεταφορά δασ. προϊόντων	τόννοι	382.670	487.626	+27,07
	μ. κυβ.	280.300	303.360	+ 8,23
13. Παραγωγή αλιευμάτων	τόννοι	4.089	6.229	+52,34
14. Παραγωγή βιοτεχν. πρ.	τόννοι	13.311	9.500	-28,63
	τεμάχια	1.573	8.891	+465,23
	μ. κυβ.	3.486	4.384	+25,76

Οι μεταβολές των υπό στοιχεία 1—3 εργασιών πρέπει να συσχετισθούν με τον τιμάριθμο που για την περίοδο 1981—1985 εμφανίζει αύξηση 205,96%.

Επίσης, η μείωση των στοιχείων των υπό στοιχείο 8 εργασιών πρέπει να συνδυασθεί με την αύξηση των υπό στοιχείο 5 λόγω μεταβολής του τρόπου ορισμένων εργασιών. Γι' αυτό δεν εξάγονται μεταβολές, που συνολικά ανέρχονται σε τόννους -26,75% και σε τεμάχια +54,11%.

Η τεράστια αύξηση των υπό στοιχείο 10 εργασιών σε τεμάχια οφείλεται στον αριθμό των χριστουγεννιάτικων δέντρων.

Η έκθεση περιλαμβάνει τελικά 156 χαρακτηριστικές περιπτώσεις συνεταιριστικών επιτευγμάτων, που κάνουν έντονα αισθητές τις ωφέλειες των συνεταιρισμένων παραγωγών, όπως επίσης τις κυριότερες συνεταιριστικές επενδύσεις.

Ενδεικτικές περιπτώσεις όπου οι τιμές που καταβλήθηκαν στα μέλη ήταν ανώτερες από τις τιμές αγοράς (σε δρχ. ή %):

1. Επί πλέον της τιμής αγοράς 10% σε σπυρολαχανικά με παράλληλη ωφέλεια καταναλωτών 8—10%.
2. Τιμή μέντας 20 δρχ. ανά χιλιόγραμμα.
3. Τιμή γάλακτος 32 δρχ. στο πρόβειο και 22 δρχ. στο γίδιο ανά χλγρ.
4. Τιμή κερασιών 18—25 δρχ. ανά χλγρ.
5. Τιμή ακτινιδίων 45 δρχ. ανά χλγρ.
6. Τιμή σταφυλιών 3 δρχ. ανά χλγρ.
7. Τιμή καρπουζιών 3 δρχ. ανά χλγρ.
8. Τιμή πορτοκαλιών 55 δρχ. ανά χλγρ.
9. Τιμή αγγουριών 10 δρχ. ανά χλγρ.
10. Τιμή αλιευμάτων 15—20% ανά χλγρ.
11. Τιμή κρέατος 10—15% ανά χλγρ.
12. Τιμή ελαιοπυρήνα 4,10 δρχ. ανά χλγρ.
13. Προμήθεια και διάθεση ειδών κατά 10—15% κάτω της τιμής εμπορίου.
14. Άρσση κατά 500 δρχ. μικρότερη των ιδιωτών ανά στρέμμα.

Για να είναι εμφανεστέρα η ωφέλεια, η Διεύθυνση Συνεταιρισμών θα πρέπει να περιλάβει στο μέλλον το συνολικό ποσό ωφέλειας των συνταίρων ετησίως από τις εργασίες των Οργανώσεων. Η εργασία αυτή, καταπονητική βέβαια, αν διεξαχθεί με την επιβαλλόμενη προσοχή και ακρίβεια, θ' αποτελεί αδιάδλητο στοιχείο απάντησης σε όλους εκείνους που προβάλλουν, σε μεγέθυνση, μόνο τυχόν μεμονωμένα λειτουργικά μειονεκτήματα των Συνεταιρισμών.

Θα ήταν επίσης χρήσιμο σε κάθε είδος εργασιών ν' αναφέρεται κατά κατηγορίες και ο αριθμός των Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΜΕΛΩΝ

Παρατήρησα στις περιοδείες μου ότι τὰ Διοικητικά Συμβούλια όλων σχεδόν των Συνεταιρισμῶν δὲν δίδουν τὴν προσοχὴν που πρέπει, ὅταν πρόκειται νὰ γράψουν ἕνα συνέταρο. Ὁ ζήλος τους νὰ ἴδουν τὸν Συνεταιρισμὸν τους μὲ πολλὰ μέλη, γιατί ἔτσι νομίζουν ὅτι θὰ τὸν καταστήσουν ἰσχυρόν, τοὺς κάνει νὰ γράφουν ἀμέσως τὸν πρώτον τυχόντα πού ἔκαμε αἴτησι, χωρὶς νὰ ἐξετάζωσιν καλὰ ἂν αὐτὸς εἶναι γιὰ τὸ Συνεταιρισμὸν. Ἐχουν τὴν ἐσφαλμένη γνώμη, ὅτι ὅσο γρηγορώτερα προσελκύσωσιν ὅλους τοὺς κτηματίας τῆς περιοχῆς τοῦ Συνεταιρισμοῦ των, τόσο γρηγορώτερα θὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ἄλλοι ἀπὸ ἐγωϊσμὸν νὰ παρουσιάσωσιν ὄγκον ἀμέσως μόλις ἵδρυσαν τὸν Συνεταιρισμὸν, ἀπὸ παρακίνησι: συγγενική ἢ φιλική, γράφουν γραμμὴ ὅσοι ζητοῦν καὶ μάλιστα πολλὰς φορές, χωρὶς νὰ ἐξετάζωσιν ἂν αὐτοὶ ἔχουν τὰ προσόντα πού ἀπαιτεῖ τὸ καταστατικό.

Ὁ Νόμος πού ἐννοεῖ ὅτι δικαιοματικῶς δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνῃ συνέταρος, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους πού ἀποτελοῦν τὸ Συνεταιρισμὸν, ἔχει κάποιο λόγο καὶ μάλιστα σπουδαῖο, γιατί θέλει νὰ προφυλάξῃ τὸ Συνεταιρισμὸν ἀπὸ στοιχεῖα ἀντιδραστικὰ πρὸς τὰς ἀρχάς του, ἀπὸ πρόσωπα ὅχι καλοῦ ἠθικοῦ, ἐπειδὴ αὐτὰ ὅχι μόνον ἐμποδίζουν τὴν πρόοδο τοῦ Συνεταιρισμοῦ, ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ τελειωτικῶς τὸν καταστρέφουν.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ ἀφίγει στὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ σὲ περίπτωση πού αὐτὸ ἀρνηθῆι νὰ παραδεχθῆι, ἐκείνον πού ζήτησε ὡς συνέταρο, ἀποφασίζει, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἢ Συνέλευσις ὀριστικῶς πλέον.

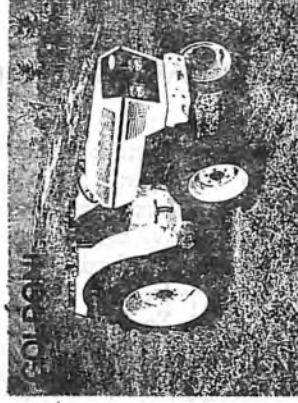
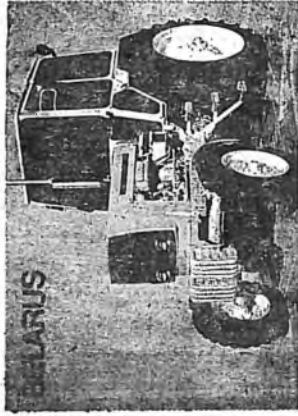
Αὐτὰ τὰ λέγω γιατί παρατήρησα σὲ Συνεταιρισμοὺς, εὐτυχῶς σήμερα σὲ λίγους, ὅτι ἡ ἀντίδρασις δὲν εἶναι ἔξω ἀπὸ αὐτοὺς, ἀλλὰ μέσα καὶ μάλιστα στὴν καρδιά τοῦ Συνεταιρισμοῦ. Κατώρθωσαν νὰ ἐισχωρήσωσιν σ' αὐτοὺς πρόσωπα, πού ἀπὸ τὸ παρελθόν τους, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχουν θέσιν ἐκεῖ. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ ὄλοι: τὰ γνωρίζουν, μ' ὅλα ταῦτα ὅχι μόνον τὰ ἐδέχθησαν, ἀλλὰ τοὺς ἔδωσαν καὶ ἀξιώματα.

Γνωρίζουν ὅτι ὁ Α. ἦτο τοκογλύφος, ὁ Β. μπακάλης πού τὸ μπακάλικον τὸ εἶχε ὅχι γιὰ νὰ βγάλῃ τιμὰ τὸ ψωμί του, ἀπὸ τὰ εἶδη πού πουλοῦσε, ἀλλὰ γιὰ παγίδα νὰ ψακώνῃ ὅσους θὰ τὸν ἐπλησίαζαν, μὲ τῆς φαινομενικῆς εὐκολίας στὴν πληρωμὴ, ὁ Γ. ἔμπορος πού μὲ 1000 δραχμὰς κάθε Αὐγούστου ἐμάζευε καὶ ἐμμεταλλεύετο ὅλες τὶς σταφίδες τοῦ χωριοῦ καὶ μ' ὅλα ταῦτα τοὺς ἐμπιστεύονται ἀκόμη τὴν τύχη τους.

Αὐτοὶ σήμερα πού βλέπουν, ὅτι ὅσο πᾶνε καὶ ἀνδρειώνονται οἱ Συνεταιρισμοί, ὅτι ἀπ' ἔξω δὲν μποροῦν νὰ κάμουν τίποτε, γιατί φοβθύνται τὸν πέλεκυν τοῦ Νόμου, φανερώνονται ὡς θιασῶται καὶ αὐτοὶ τῆς ιδέας, πρὸς ὑποστήριξι δῆθεν τῆς ὁποίας (καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ αὐτὴ νὰ εἶναι ὅμοια μὲ τὴ γνωστὴ ἀπὸ τὰ περασμένα χρόνια) μπαίνουν στὸν Συνεταιρισμὸν καὶ μὲ πέντε ἀνθρώπους, τοὺς ὑποχρεωμένους πού ἔχουν μέσα, χύνουν τὸ δηλητήριον τοῦ ψεύδους καὶ τῆς συκοφαντίας καὶ κοντὰ σ' αὐτοὺς παρασύρονται καὶ ἄλλοι εὐκολόπιστοι, κατ' ἀρχὰς εἰς πόλεμον κατὰ τῆς Διοικήσεως, ὁ ὁποῖος δὲν ἀργεῖ νὰ γίνῃ συστηματικῶς κατόπιν ἐναντίον κάθε Διοικήσεως καὶ ἔτσι μὲ τρόπο πού ὀλίγοι τὸν καταλαβαίνουν φέρουν τὴν ἀπογοήτευσιν στὰ μέλη, τὸ μαρμασμὸν στὸ Συνεταιρισμὸν.

(Συνέχεια στὴ σελ. 108)

20.000 τρακτέρ

έχουν πουληθεί από τη
ΣΠΕΚΑ
και οργώνουν σήμερα
την Ελληνική γη

RENAULT

120

εξουσιοδοτημένοι
αντιπρόσωποι της ΣΠΕΚΑ
είναι στη διάθεσή σας
για κάθε εξυπηρέτηση.

Επισκεφθείτε την Έκθεσή μας.
Εκεί, θα μπορείτε να διαλέξετε από τις
4 μάρκες τρακτέρ που αντιπροσωπεύουμε,
το τρακτέρ που θα καλύπτει τις δικές σας
ανάγκες.

Με την εγγύηση της ΣΠΕΚΑ
της μεγαλύτερης Ελληνικής
Εμπορικής και Τεχνικής
Συνεταιριστικής Επιχείρησης.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΕΙΣΑΓΟΓΕΙΣ

ΣΠΕΚΑ Α.Ε.

ΑΘΗΝΑ - Σολωμού 55-57, Τηλ. 51 45 913
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Γεωργίου 113 Τηλ. 515.880
ΑΡΓΙΣΣΑ - Τέρμα οδού Σωκράτους, Τηλ. 237.268

σέβεται τον αγρότη

ΔΥΟ ΠΑΛΑΙΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΕΣ

Γεώργιος Ιωαννίδης — Κωνσταντίνος Πρωτόπαπας)

Σε παλαιά συνεταιριστικά κείμενα και στο έργο του Αριστ. Κλήμη «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», αναφέρονται πολλές φορές, ανάμεσα στους πρωτεργάτες και δραστήριους συνεταιριστές της εποχής γύρω στο 1930, οι Γεώργιος Ιωαννίδης και Κωνστ. Πρωτόπαπας, με μεγάλη δράση στη Θεσσαλονίκη - Μακεδονία, αλλά και με πανελλήνια επίδραση στη συνεταιριστική ανάπτυξη.

Επειδή δεν υπάρχουν αξιόλογα στοιχεία (βιογραφικά και για τη δραστηριότητά τους) παρακαλέσαμε τον εκλεκτό συνεργάτη μας κ. Χ α ρ . Π α π α χ ρ ί σ τ ο υ, που και αυτός τον καιρό εκείνο είχε αξιόλογη συνεταιριστική δραστηριότητα στην Ομοσπονδία Θεσσαλονίκης και στον Σύνδεσμο Συνεταιριστών Βορείου Ελλάδος, να μας γράψει περιληπτικά. Έτσι, λάβαμε το κείμενο που ακολουθεί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στον Πόντο, αλλά μεγάλωσε και εσπούδασε στη νότια Ρωσία, κοντά στον Καύκασο, όπου οι γονείς του του είχαν καταφύγει για να σωθούν από τους διωγμούς των Τούρκων εναντίον των Ελλήνων.

Τελικά η οικογένεια κατέφυγε στην Ελλάδα και ως πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στο χωριό Αρσοτηλή κοντά στη Θεσσαλονίκη.

Ήταν καλά μορφωμένος και φιλοσυνεταιριστής, γι' αυτό γρήγορα διακρίθηκε μέσα στην αγροτική συνεταιριστική Κίνηση ως Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Γεωργικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης κατ' αρχάς, και εν συνεχεία ως Προϊστάμενος του Εποπτικού Συμβουλίου αυτής.

Πίστευε και αγωνίστηκε για την επικράτηση των αρχών του γνήσιου Συνεργατισμού, του ελεύθερου, δημοκρατικού και αυτοδιοικούμενου Συνεργατισμού.

Αγωνίστηκε για την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας και για την προστασία των τιμών των αγροτικών προϊόντων.

Επίσης υποστήριξε θερμά την ίδρυση

του Σύνδεσμου Συνεταιριστών Βορείου Ελλάδος, του οποίου υπήρξε και Πρόεδρος. Γενικότερα βοήθησε τη συνεταιριστική εκπαίδευση, διότι πίστευε ότι ο γνήσιος Συνεργατισμός σαν κίνηση ελεύθερη και δημοκρατική, δεν μπορεί να προσδευεί χωρίς τη μόρφωση και την πληροφόρηση των μελών του. Και όταν για λόγους ηλικίας και υγείας αποσύρθηκε από την ενεργό δράση δεν έπαυσε να αγαπά και να υποστηρίζει τον Συνεργατισμό μέχρι τέλους της ζωής του.

* * *

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

Η οικογένειά του αποτελούσε επίλεκτο μέλος της ελληνικής παροικίας στη Ρουμανία, όπου γεννήθηκε, μεγάλωσε και ετελείωσε το Γυμνάσιο.

Κατόπι πήγε στη Γαλλία για ανώτερες πανεπιστημιακές σπουδές και έγινε Γεωπόνος. Τελικά εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης ως αγροκτηματίας και έκανε ένα καλό και πλούσιο αγρόκτημα.

Δεν περιορίστηκε όμως μόνο στις ατομικές του ασχολίες, αλλά γρήγορα αναμίχθηκε στην αγροτική κίνηση και αγωνίστηκε για την ίδρυση της Αγροτικής

Τράπεζας της Ελλάδας και για την προστασία των επαγγελματιικών και οικονομικών συμφερόντων των αγροτών.

Ιδιαίτερα υποστήριξε θερμά τη συνεταιριστική κίνηση διότι πίστευε στο γνήσιο Συνεργατισμό, τον ελεύθερο, δημοκρατικό και αυτοδιοικούμενο, από την εποχή των σπουδών του στη Παλλία.

Υποστήριξε θερμά την ίδρυση του Συνδέσμου Συνεταιριστών Βορείου Ελλάδος

και ασχολήθηκε πολύ για την οργάνωση και καλή λειτουργία του.

Η φιλοσυνεταιριστική δράση του τον έκανε και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας.

Και όταν για λόγους υγείας σταμάτησε την ενεργό δράση του, δεν έπαυσε να αγαπά και να υποστηρίζει θερμά το γνήσιο Συνεργατισμό.

Λεπτομέρειες για πολλές συνεταιριστικές ενέργειες των Γ. Ιωαννίδη και Κ. Πρωτόπαπα, βλ. στον Β' Τόμο του έργου του Αριστ. Ν. Κλήμη «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα».

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΜΕΛΩΝ

(Συνέχεια από τη σελ. 105)

Ἄλλὰ δὲν πρόκειται μόνον γι' αὐτούς, ἀλλὰ καὶ γιὰ κείνους πού τὸ ἠθικόν τους δὲν εἶναι καλὸ ἢ ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τους εἶναι γνωστὸ ὅτι δὲν κάνουν γιὰ ἑνωσι, γιατί αὐτοὶ ὅταν γραφοῦν, ἀντὶ νὰ προσθέσουν κάτι τί στὸ Συνεταιρισμό, ἀπ' ἐναντίας ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸ ἠθικόν αὐτοῦ πολὺ περισσότερο.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Συνεταιρισμοῦ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ὄγκον, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ποιότητα ἐκείνων πού τὸν ἀποτελοῦν. Τοῦτο πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν τῆς ἡ Διοικήσις καὶ νὰ ζητῆ καλὰ τὴν κρίσι τῆς κάθε ἑναῖ πού ζητεῖ νὰ ἐγγραφῆ καὶ μὲ θάρρος νὰ παρουσιάξῃ τὴ γνώμη τῆς καὶ εἰς τὴν Συνέλευσι, ἀν τῆς ζητηθῆ, διότι ἔτσι θὰ φανερώσῃ ὅτι ἔχει συνείσθησι τῶν ὑποχρεώσεων τῆς, ὅτι ἐκτιμᾷ πῆν ἐμπιστοσύνην τῶν συνεταιρίων, οἱ ὁποῖοι τῆς ἐνεπιστεύθησαν τὴν πρόσδὸ των.

Π. Χ. Βασιλακόπουλος

Ἐπόπτης γεωργικῶν συνεταιρισμῶν

(«Βοηθὸς Συνεταιρισμῶν» 1918 σ. 106)

Εκείνοι που φεύγουν

ΒΙΚΤΩΡ ΠΑΡΑΛΙΚΑΣ

Μια ευγενική φυσιογνωμία έφυγε από τη συνεταιριστική οικογένεια στο τέλος Μαρτίου. Μια προσωποποίηση του πνεύματος της συνεργασίας και της δημιουργικότητας. Ο Βίκτωρ Παραλίκας, ο πρώην Διευθυντής της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Σερρών, που επί των ημερών του αποτέλεσε ένα από τα παραδείγματα προς μίμηση.

Ο Βίκτωρ Παραλίκας, ήταν μια πολυτάλαντη προσωπικότητα με ενδιαφέροντα και ευαισθησίες, που δεν συναντώνται κατά κανόνα στους ανθρώπους της δράσης. Η κλίση του προς τα μαθηματικά τον είχε οδηγήσει από τη νεαρή ηλικία στην εμπάθυνση στη θεωρία της σχετικότητας του Αϊνστάιν. Διείδε νέους τομείς εφαρμογής της θεωρίας και ζήτησε τη γνώμη του σοφού Αϊνστάιν, ο οποίος και επιβεβαίωσε αυτές τις προεκτάσεις με επιστολή του. Αγαπούσε τη λογοτεχνία και την ποίηση και παρακολουθούσε τα σύγχρονα ρεύματα της ευρωπαϊκής σκέψης βοηθούμενος από τη γλωσσομάθειά του. Ήταν από τους τακτικούς επισκέπτες των βιβλιοπωλείων αναζητώντας τροφή για το πνεύμα, ένα πνεύμα ανήσυχο και ακούραστο.

Με τέτοιο εύρος ενδιαφερόντων και προβληματισμού, ο Γεωπόνος Β. Παραλίκας, που προσλήφθηκε στην Ένωση Σερρών το 1946, επί προεδρίας Διογένη Πεταλωτή, ήταν επόμενο ν' αποτελέσει υπόδειγμα συνεταιριστή τόσο με το παράδειγμά του, όσο και με τη διδαχή του. Οι συνεταιριστικές ιδέες βρήκαν την αρμονική έκφρασή τους στα ανθρωπιστικά ενδιαφέροντα του Β. Παραλίκας, ώστε, παρότι λιγόλογος, να είναι ο πιο πειστικός κήρυκας τους.

Είναι τιμή για τις Σέρρες και για τη συνεταιριστική κίνηση το ότι είχαν στους κόλπους τους ένα τόσο άξιο τέκνο.

Κ. Α. Παπαγεωργίου

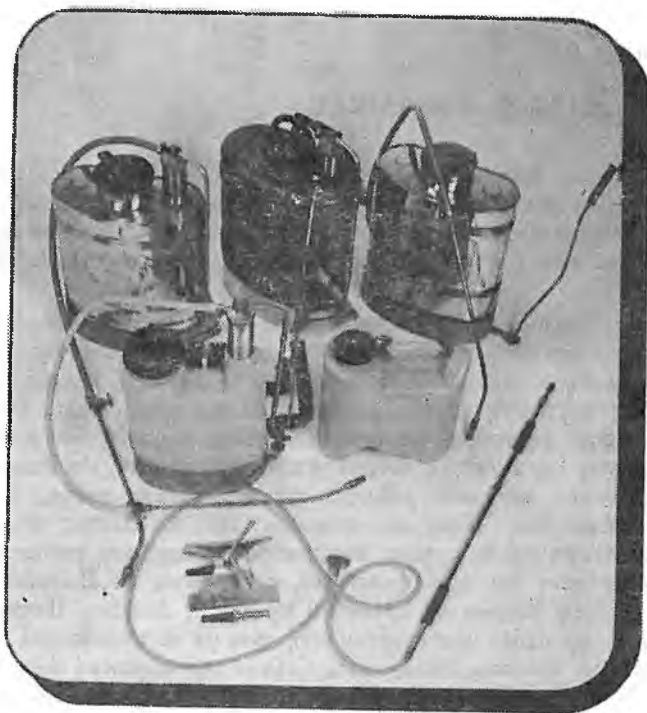
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΜΥΤΗΣ

Ένας ακόμη αγνός συνεταιριστής που έκανε σύμβολο την επιθυμία να δοθηθεί στον άνθρωπο σ' ένα καλύτερο αύριο, έφυγε από κοντά μας.

Είδε το φως της ζωής σε μια πλαγιά της Πίνδου και γαλουχήθηκε με τον κχαθαρό βουνήσιο αγέρα ζώντας από τα πρώτα του βήματα την εικόνα της φτώχειας με τα ροζιασμένα χέρια του δουλευτή της γης και του γεροδεμένου ξυλοκόπου. Αυτή του ενστάλαξε και του καλλιέργησε τη βαθύτερη συμπόνοια προς τον σκληρά δοκιμαζόμενο άνθρωπο της υπαίθρου και του ρίωσε την επιθυμία να τον υπηρετήσει. Ο πόθος αυτός τον έφερε στη Συνεταιριστική Σχολή και στη συνέχεια την είσοδό του στην Εποπτική Υπηρεσία της Αγροτικής Τράπεζας όπου σταδιοδρόμησε και αναδείχτηκε ένας από τους καλύτερους λειτουργούς της. Την απασχόλησή του εκεί δεν τη θεώρησε απλώς σαν εκτέλεση υπηρεσιακής υποχρέωσης ή σαν διοποριστικό επάγγελμα. Ένοιωσε τον εαυτό του λειτουργό στην προσφορά όλων του των δυνάμεων για την ανακούφιση και βελτίωση της σκληρής ανθρώπινης ζωής.

Κάμποι, βουνά, φαράγγια της Δυτικής Μακεδονίας φέρνουν τη σφραγίδα από το διάβα του. Πάντοτε πρόθυμος και ακούραστος με αστείρευτες δυνάμεις στην

(Συνέχεια στη σελ. 120)

VIOPSEC

Yanis G. KALIMERIS

Βιοτεχνία ψεκαστήρων
Sprayer's industry
Pulvérisateurs agricoles
مصنع رشاشات

VASSILEOS CONSTANTINOU 60
AGHIOI ANARGHYRI (MIKONIATIKA)
135 61 ATHENS - GREECE
Teleph.: 83 10 589 - 83 25 348
TLX: 22 30 26 TEGE GR

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ — ΔΙΑΘΕΣΗ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΛΑΡΙΣΑ - ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤ. ΑΦΕΝΤΑΚΗΣ.

Πανελλήνια Ηγετική Αγροτοσυνεταιριστική Προσωπικότητα. Έκδοση τιμητική (εκτός εμπορίου), Αθήνα 1988, σελ. 142.

Τον άνθρωπο Ιωάννη Αφεντάκη και το πλούσιο συνεταιριστικό του έργο επιδιώκει να σκιαραφήσει αυτή η έκδοση, που κυκλοφόρησε με τη συμπλήρωση ενός χρόνου από το θάνατό του (19 Μαΐου 1987). Μέσα από μια λιτή τεκμηρίωση, ξεπηδά ανάγλυφα το μεγαλείο της σταθερής αφοσίωσης του Ιωάννη Αφεντάκη σ' ένα σκοπό, τη βελτίωση του επιπέδου των αγροτών με τη σωστή συνεταιριστική δράση, που αποτελούσε την κινητήρια δύναμη για την ακάματη αγωνιστικότητά του. Αποτέλεσε ηγετική παρουσία που συνδύασε τη δύναμη του λόγου με την αποφασιστικότητα στη δράση.

Ως Γενικός Διευθυντής της ΠΑΣΕ-ΓΕΣ (αιρετός) επί 40 χρόνια, εκτός της δικτατορίας, υπήρξε υπόδειγμα ανιδιοτέλειας. Αρχοντικός στις σχέσεις του που αφορούσαν το έργο του, πρόσφερε τις περισσότερες από τις υπηρεσίες του, χωρίς να δέχεται αμοιβή. Τα θέματα του αγροτικού κόσμου και των συνεταιρισμών, τα θεωρούσε ως προσωπικά θέματα ή μάλλον ως ισχυρότερα από προσωπικά, αφού δεν πεδίαχαν προσωπικό συμφέρον.

Ο ορίζοντάς του πάντοτε ευρύτατος, αγκάλιαζε όλα τα μεγάλα θεσμικά θέματα, τη ρίζα του προβλήματος, όχι τα μικρά και εφήμερα. Σκέψη ελεύθερη και υπερήφανη αποτέλεσε μπροστάρη που δεν υπέταξε τις ιδέες του σε καμιά σκοπιμότητα. Έδωσε ένα παράδειγμα που ζητά μιμητές.

ASCHHOFF, G και HENNINGSEN, E. «THE GERMAN COOPERATIVE SYSTEM (Το Γερμανικό Συνεταιριστικό Σύστημα)». Έκδοση της Γερμανικής Συνεταιριστικής

Τράπεζας DG BANK, 1968 σ. 164.

Το βιβλίο αυτό αποτελεί τον 15ο τόμο μιάς σειράς εκδόσεων που αναλύουν το σύστημα των συνεταιρισμών στην Ο.Δ. της Γερμανίας και σε άλλες χώρες. Σ' αυτό παρουσιάζεται η εξέλιξη των συνεταιρισμών κάθε κατηγορίας, από την αρχική τους εμφάνιση μέχρι σήμερα, με έμφαση στις συνεταιριστικές τράπεζες, στους γεωργικούς και τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς και στους συνεταιρισμούς κατοικίας.

Πλούτος χρήσιμων πληροφοριών υπάρχει στην πολυτελή και επιμελημένη αυτή έκδοση, τόσο για τη διάρθρωση και τις νομικές μορφές που χρησιμοποιούν οι συνεταιρισμοί, όσο και για τις οικονομικές και άλλες δραστηριότητές τους. Η ελευθερία στις επιλογές των συνεταιρισμών ως προς τη διάρθρωση, τις νομικές μορφές συνεργασίας και τη ρύθμιση των εσωτερικών τους θεμάτων είναι διάχυτη στο βιβλίο και συνδυάζεται με την οικονομική βαρύτητα που έχουν αποκτήσει οι συνεταιρισμοί σ' ένα πλαίσιο ανταγωνιστικό, το οποίο όχι μόνο δεν αρνούνται αλλά, αντίθετα, επιζητούν.

Η χρησιμοποίηση σύγχρονων μεθόδων μάνατζμεντ, η φροντίδα για την αξιοποίηση των ικανών και εμπειρων στελεχών, η ενδυνάμωση του ρόλου των διοικητικών συμβουλίων, η αξιοποίηση προηγμένων τεχνικών στην οικονομική δράση των συνεταιρισμών κλπ., έχουν συνδεθεί αρμονικά με τις σταθερές αρχές του συνεργατισμού, αποδεικνύοντας και στην περίπτωση της Δημοκρ. Γερμανίας το δυναμισμό των συνεταιριστικών αρχών και την προσαρμοστικότητά τους στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Ο ελληνικός συνεργατισμός, που στην αφετηρία του ακολούθησε το γερμανικό πρότυπο, μπορεί να διδαχθεί πολλά και από τις σύγχρονες εξελίξεις του.

Κ.Α.Π.

ΤΟ ΠΡ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ 93/1987 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

(Συνέχεια από τεύχος 9 αλ. 63 και τέλος)

14. Αν οι εκκαθαριστές γνωρίζουν την ύπαρξη δανειστών του συνεταιρισμού που δεν εγείρουν απαιτήσεις τους πριν από την αποπλήρωση των εταιρικών μερίδων, το ποσό που τους αναλογεί κρατείται για έξη μήνες. Μετά την προθεσμία αυτή παραγράφεται οποιαδήποτε αξίωσή τους.

15. Τα ποσά που εισπράττονται από τους εκκαθαριστές κατατίθενται σε αναγνωρισμένη Ελληνική Τράπεζα. Τα βιβλία και τα έγγραφα του συνεταιρισμού μετά το τέλος της εκκαθάρισης παραδίδονται στο Ειρηνοδικείο της έδρας του όπου παραμένουν επί τριετία προσιτά στους ενδιαφερομένους.

16. Κάθε μέλος του Διοικητικού ή του Εποπτικού Συμβουλίου οι εκκαθαριστές ή οι οριζόμενες από τη Γενική Συνέλευση επιτροπές είναι αλληλέγγυα υπεύθυνοι έναντι του συνεταιρισμού και των δανειστών του για κάθε ζημιά που προέκυψε από παράβαση των κειμένων νόμων ή του καταστατικού ή των αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων και για χρονικό διάστημα πέντε χρόνια.

Άρθρο 14.

Εποπτεία - Έλεγχος

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος η αρμοδιότητα για την έγκριση των καταστατικών, την εποπτεία και τον έλεγχο των οικοδομικών συνεταιρισμών ασκείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 24 του παρόντος.

2. Στην έννοια της εποπτείας περιλαμβάνονται:

α) Η επεξεργασία, ο έλεγχος της νομιμότητας, η προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος καθώς και οι τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις των καταστατικών των οικοδομικών συνεταιρισμών τόσο αυτών που για πρώτη φορά συνιστώνται όσο και αυτών που ήδη υπάρχουν.

β) Η παροχή οδηγιών μετά από έρευνα πάνω στα προβλήματα των οικοδομικών συνεταιρισμών καθώς και η σύνταξη προτύπων και προδιαγραφών με στόχο τη διευκόλυνση επίτευ-

ξης του σκοπού τους και την προώθηση του θεσμού της υπεύθυνης συλλογικής δράσης.

γ) Η παρακολούθηση της λειτουργίας των οικοδομικών συνεταιρισμών για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος του καταστατικού τους και των αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων τους.

δ) Η διενέργεια ελέγχου για τη διαπίστωση τυχόν διοικητικών ή διαχειριστικών ανωμαλιών από ένα ή περισσότερα μέλη του Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου ή και των δύο ή για τη διαπίστωση οποιασδήποτε τυχόν παρέκκλισής τους από τις διατάξεις του νόμου, του καταστατικού και των νομίμως ληφθεισών αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του οικοδομικού συνεταιρισμού. Ο έλεγχος γίνεται με πρωτοβουλία της εποπτεύουσας αρχής, είτε μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του οικοδομικού συνεταιρισμού, διενεργείται δε ανάλογα με το περιεχόμενο του και κατά την κρίση της εποπτεύουσας αρχής.

1. Είτε από την εποπτεύουσα αρχή.

2. Είτε από τη δικαιοσύνη κατ' έγκλιση της εποπτεύουσας αρχής ή με απ' ευθείας παραπομπή από τη Γενική Συνέλευση του οικοδομικού συνεταιρισμού.

3. Είτε ανατίθεται σε άλλη δημόσια αρχή ή στο Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΟΕΕ) όταν πρόκειται για οικονομικό έλεγχο. Στην περίπτωση που ο έλεγχος ανατεθεί κατά τα παραπάνω στο Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, η αμοιβή ορίζεται από την εποπτεύουσα αρχή μετά γνώμη του Επιμελητηρίου καταβάλλεται δε από τον οικοδομικό συνεταιρισμό στο Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Τα ποτελέσματα του ελέγχου γνωστοποιούνται από την εποπτεύουσα αρχή στο Εποπτικό Συμβούλιο για ενημέρωση της Γενικής Συνέλευσης και φύλαξη στο αρχείο του οικοδομικού συνεταιρισμού είναι δε προσιτά σε κάθε μέλος του. Εάν ενέχεται στις ανωμαλίες και το Εποπτικό Συμβούλιο η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων ελέγχου γίνεται στο προσωρινό Εποπτικό Συμβούλιο που θα διοριστεί εφόσον το προηγούμενο κηρυχθεί έκπτωτο.

ε) Το δικαίωμα του Υπουργού Περιβάλλοντος

Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή κάθε οργάνου που είναι εξουσιοδοτημένο από αυτόν να κηρύσσει με απόφασή του έκπτωτο το Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο ή και τα δύο στις περιπτώσεις που μετά από έλεγχο έχει διαπιστωθεί ότι ενέχονται στις αναφερόμενες στην προηγούμενη παράγραφο ανωμαλίες ή που εμποδίζεται από αυτά να διενεργηθεί έλεγχος από τα αρμόδια όργανα.

Άρθρο 15.

Ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών.

1. Η ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών είναι νομικό πρόσωπο που διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος. Σκοπό έχει τον καλύτερο συντονισμό και αποτελεσματικότερη προώθηση των στεγαστικών προγραμμάτων των οικοδομικών συνεταιρισμών που είναι μέλη της και ασκεί εποπτεία και έλεγχο στη δραστηριότητά τους, πάντοτε μέσα στα πλαίσια των σκοπών που επιδιώκει.

2. Η ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών, πραγματοποιείται μετά από απόφαση των γενικών συνελεύσεων δύο ή περισσότερων οικοδομικών συνεταιρισμών της ίδιας κατηγορίας. Οι αποφάσεις αυτές δημοσιεύονται περιληπτικά σε μία ημερήσια εφημερίδα ή στον περιοδικό τύπο του νομού που έχουν εκτάσεις ή πρόκειται να αναπτύξουν τα προγράμματά τους οι υπό ένωση συνεταιρισμοί, ή αν δεν εκδίδεται εφημερίδα στο νομό, σε μία ημερήσια εφημερίδα των Αθηνών ή της Θεσσαλονίκης.

3. Η διαδικασία της ένωσης μπορεί να προχωρήσει μόνο εφόσον σε ένα μήνα από την παραπάνω δημοσίευση δεν διατυπωθούν έγγραφες αντιρρήσεις από οποιοδήποτε δανειστή των υπό ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών. Οι αντιρρήσεις κατατίθενται στο Ειρηνοδικείο της πρωτεύουσας του νομού και επιδίδονται κατά τις διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας στα διοικητικά συμβούλια των υπό ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών. Το Ειρηνοδικείο μπορεί να επιτρέψει την ένωση, αν ο συνεταιρισμός για τον οποίο διατυπώθηκαν οι αντιρρήσεις παράσχει επαρκή ασφάλεια στο δανειστή που διατύπωσε τις αντιρρήσεις.

4. Στην επωνυμία των ενώσεων συνεταιρισμών πρέπει να αναφέρονται ολογράφως οι λέξεις «Ένωση Συνεταιρισμών» καθώς και ο κοινός σκοπός των οικοδομικών συνεταιρισμών που ανήκουν στην Ένωση.

5. Στην ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών ε-

πιτρέπεται η προσχώρηση νέων συνεταιρισμών της ίδιας κατηγορίας ως μελών, εφόσον η προσχώρηση γίνει αποδεκτή από τη γενική συνέλευση της ένωσης.

6. Απαγορεύεται η συμμετοχή οικοδομικού συνεταιρισμού σε περισσότερες από μία ενώσεις.

7. Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί - μέλη διατηρούν την αυτοτέλειά τους και εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση της Ένωσης από πέντε αντιπροσώπους και τους αναπληρωτές τους που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των συνεταιρισμών - μελών με ορισμένη θητεία που η χρονική της διάρκεια προβλέπεται από το καταστατικό της ένωσης.

Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος των τακτικών αντιπροσώπων μελών. Οι αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους ανακαλούνται με τον ίδιο τρόπο που ορίστηκαν. Απαγορεύεται η ανάκληση αντιπροσώπων που έχουν την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου της ένωσης επιφυλασσομένης της απώλειας της ιδιότητας του μέλους του συνεταιρισμού. Εφόσον από το καταστατικό δεν υπάρχει άλλος περιορισμός, ο αντιπρόσωπος ή ο αναπληρωτής του στην ένωση εκπροσωπεί το συνεταιρισμό σε όλες τις σχέσεις του με την ένωση.

Τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της ένωσης.

8. Η Γενική Συνέλευση των μελών της ένωσης είναι το ανώτατο όργανο της ένωσης οικοδομικών συνεταιρισμών και συγκαλείται τακτικά όπως προβλέπεται από το καταστατικό και έκτακτα όταν:

α) Επιβάλλεται από το συμφέρον της ένωσης.

β) Ζητηθεί εγγράφως από το 1)5 τουλάχιστον των οικοδομικών συνεταιρισμών - μελών ή από ένα συνεταιρισμό μέλος εφόσον ο αριθμός των συνεταιρισμών - μελών δεν υπερβαίνει τους 9.

γ) Ζητηθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 1.6 του άρθρου 11 του παρόντος π. δ)τος.

9. Για να αποχωρήσει συνεταιρισμός - μέλος από ένωση οικοδομικών συνεταιρισμών απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στη διοίκηση της ένωσης και στο Ειρηνοδικείο της έδρας της, η δε αποχώρηση επιτρέπεται μόνο

μετά την πάροδο ενός χρόνου από την εγγραφή του συνεταιρισμού - μέλους στην ένωση και μόνο στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

10. Για όλα τα υπόλοιπα θέματα που αφορούν ενώσεις οικοδομικών συνεταιρισμών ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος π. δ)τος.

Άρθρο 16.

Οικοδομικοί συνεταιρισμοί αποδήμων Ελλήνων

1. Δικαίωμα σύστασης οικοδομικών συνεταιρισμών αυτής της κατηγορίας έχουν όλοι όσοι έχουν Ελληνική Ιθαγένεια ή καταγωγή και διαμένουν μόνιμα και εργάζονται στο εξωτερικό τουλάχιστον 3 χρόνια ή μετά διαμονή τρία χρόνια στο εξωτερικό επιστρέφουν στην Ελλάδα για μόνιμη εγκατάσταση μετά τη δημοσίευση του π.δ. 17)84.

2. Για τη σύσταση αυτών των οικοδομικών συνεταιρισμών μπορεί να ακολουθείται η απλουστευμένη διαδικασία σύστασης που περιγράφεται στο άρθρο 4 παρ. II.3 είτε πρόκειται για απ' ευθείας αγορά ετοιμών κατοικιών είτε πρόκειται για απόκτηση έκτασης και εν συνεχεία οικιστικής ανάπτυξης της. Προϋπόθεση για τη σύσταση είναι η κοινή αίτηση από 10 τουλάχιστον άτομα. Αυτοί οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί μπορούν να είναι αστικοί είτε παραθεριστικοί είτε και των δύο κατηγοριών. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει η παρ. 9 του άρθρου 5.

3. Για αυτούς τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς που θα εκπληρώσουν το σκοπό τους σε περιοχές εκτός νομού Αττικής και Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης παρέχονται, ανάλογα με την περιοχή που θα επιλέξουν, τα παρακάτω κίνητρα επιπλέον των οριζομένων στο άρθρο 21 του παρόντος π. δ)τος.

α) Δικαίωμα να αποκτούν έκταση κατά προτεραιότητα στην περίπτωση που Δημόσιοι φορείς εκποιούν εκτάσεις ιδιοκτησίας τους κατάλληλες για οικιστική ανάπτυξη.

β) Προτεραιότητα για τη σύσταση Εταιρείας Μικτής Οικονομίας ή άλλης μορφής φορέα για οικιστική ανάπτυξη κατά την κείμενη νομοθεσία σε περίπτωση που υπάρχει εκδήλωση ενδιαφέροντος και από άλλους οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή ιδιώτες.

γ) Προτεραιότητα στην έγκριση της πολεοδομικής μελέτης και της εφαρμογής του σχεδίου στο έδαφος από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

1337)83 (ΖΕΕ κλπ.).

4. Η έδρα τους βρίσκεται στην Ελλάδα, στο δήμο ή την κοινότητα όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκηση του οικοδομικού συνεταιρισμού.

Με το καταστατικό όμως είναι δυνατόν να ορίζεται ότι η Διοίκηση του οικοδομικού συνεταιρισμού μπορεί να λειτουργεί και σε τόπο διάφορο της έδρας του.

5. Οι γνωστοποιήσεις που προβλέπονται στο π. δ)γμα αυτό γίνονται προς τις αρμόδιες αρχές θεωρημένες από τις κατά τόπους προξενικές αρχές. Το κυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού καθώς και άλλα απαραίτητα στοιχεία αποστέλλονται στο Ειρηνοδικείο της έδρας όπου τηρείται σχετικός φάκελλος για κάθε οικοδομικό συνεταιρισμό του άρθρου αυτού.

Β. Χωροδέτηση - απόκτηση έκτασης - πολεοδόμηση - κίνητρα.

Άρθρο 17.

Χωροδέτηση οικοδομικών συνεταιρισμών - Οικοδομικών οργανισμών και απόκτηση έκτασης κατοικιών.

δ) Κίνητρα που προβλέπονται από το ν.

1. Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί και οικοδομικοί οργανισμοί οφείλουν να προσαρμόζουν τα προγράμματά τους στο γενικότερο οικιστικό και στεγαστικό πρόγραμμα του κράτους και να επιλέγουν προς αγορά εκτάσεις μέσα στις περιοχές που προβλέπονται για οικιστική χρήση από εγκριμένα ή γενικά πολεοδομικά σχέδια ή ζώνες οικιστικού ελέγχου ή από άλλα σχέδια ρύθμισης των χρήσεων γης.

2. Αν δεν υπάρχει γενικό πολεοδομικό σχέδιο η ΖΟΕ ή άλλο σχέδιο ρύθμισης των χρήσεων γης ή στα όρια των αντιστοίχων εγκριμένων αυτών σχεδίων δεν είναι δυνατή η κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού, είναι δυνατόν, μέσα στα πλαίσια και τις κατευθύνσεις της χωροταξικής και οικιστικής πολιτικής, να εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ο. Δ.Ε., η χωροθέτηση του οικοδομικού συνεταιρισμού και η οικιστική καταλληλότητα της συγκεκριμένης έκτασης για την οικιστική εξυπηρέτηση οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού.

Η απόφαση αυτή εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου ΟΤΑ και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, βασίζεται δε σε γενικά και ειδικά πολεοδομικά χαρακτηριστικά της συγκε-

κριμένης έκτασης καθώς και της ευρύτερης περιοχής.

3. Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η αγορά από τον οικοδομικό συνεταιρισμό έκτασης που υπάγεται σε ίδιο νομικό καθεστώς που αποκλείει τη χρήση για οικιστικούς σκοπούς.

4. Σε κάθε δικαιοπραξία απόκτησης έκτασης από οικοδομικό συνεταιρισμό αναφέρεται θεσπίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., ότι, η συγκεκριμένη έκταση βρίσκεται σε περιοχή για οικιστική χρήση εντός εγκεκριμένων ορίων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου ή άλλων σχεδίων ρύθμισης των χρήσεων γης ή η απόφαση οικιστικής καταλληλότητας κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και επισυνάπτονται αντίγραφα τους «καθώς και θεσπίωση του Υπουργού Γεωργίας ότι η έκταση δεν είναι δάσος ή δασική ή αναδασωτέα έκταση». Η μη τήρηση των παραπάνω καθιστά άκυρα τα συμβόλαια.

Οι παραπάνω δικαιοπραξίες που συνοδεύονται και από τοπογραφικό διάγραμμα σε κατάλληλη κλίμακα με υψομετρικές καμπύλες υποβάλλονται στο Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και στον οικείο ΟΤΑ.

5. Στην περίπτωση οικοδομικού συνεταιρισμού του άρθρου 4 παρ. II.3 του παρόντος π. δ)τος απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύνταξη συμβολαίου αγοράς των κατοικιών είναι η ύπαρξη νόμιμης οικοδομικής άδειας για τις κατοικίες και θεσπίωση της αρμόδιας Πολεοδομικής Υπηρεσίας ότι οι εργασίες που τυχόν έχουν εκτελεσθεί είναι σύμφωνες με την εκδοθείσα οικοδομική άδεια ή ότι υφίστανται νομίμως ή έχουν εξαιρεθεί νόμιμα από την κατεδάφιση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα συμβόλαια αγοράς των κατοικιών συντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 12 του ν. 1337)83.

6. Εάν μέσα σε προθεσμία πέντε (5) χρόνων από την ημέρα έκδοσης της απόφασης οικιστικής καταλληλότητας κατά την παρ. 2 του άρθρου αυτού ο οικοδομικός συνεταιρισμός δεν προβεί στην αγορά με οριστικά συμβόλαια, έκτασης για την εκπλήρωση του σκοπού του, τότε διαλύεται αυτοδίκαια. Στην περίπτωση αυτή ανακαλείται επίσης αυτοδίκαια η απόφαση έγκρισης της οικιστικής καταλληλότητας κατά την παρ. 2 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 18.

Πολεοδόμηση έκτασης οικοδομικών συνεταιρισμών και οικοδομικών οργανισμών.

1. Καθορισμός τμήματος που πολεοδομείται.

α) Από την συνολική έκταση ιδιοκτησίας οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού, τμήμα μόνο πολεοδομείται το οποίο καθορίζεται ανάλογα με τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της έκτασης, τις στεγαστικές ανάγκες, τον αριθμό των μελών και τον τρόπο της οικιστικής ανάπτυξης.

β) Το τμήμα που δεν πολεοδομείται παραμένει στην ιδιοκτησία του οικοδομικού συνεταιρισμού, είναι εκτός σχεδίου και η χρήση και οι όροι δόμησης αυτού καθορίζονται κάθε φορά με το π. δ)μα έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης του οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού.

Μετά τη διάλυση του οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού, το τμήμα ανήκει εξ' αδικαιρέτου σε όλα τα μέλη.

2. Παραχώρηση στον ΟΤΑ.

Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί και οικοδομικοί οργανισμοί υποχρεούνται πριν από την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης να παραχωρούν με συμβολαιογραφική πράξη, η οποία αναφέρεται στο προσέμιο του π. δ)τος έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης και χωρίς απαίτηση αποζημίωσης τσον οικείο ΟΤΑ.

α) Τους κοινόχρηστους, κοινωφελείς και ειδικών χρήσεων χώρους που προβλέπονται από την πολεοδομική μελέτη και αποτελούν το 30—40% τουλάχιστον του πολεοδομούμενου τμήματος. Για τον ακριβή καθορισμό του ποσοστού που καταλαμβάνουν οι χώροι αυτοί λαμβάνονται υπόψη οι προτεραιότητες του άρθρου 21 σε συνδυασμό με τις ειδικές πολεοδομικές απαιτήσεις και μορφολογικές συνθήκες της κάθε περιοχής. Οι οπωσδήποτε σχηματιζόμενοι μέσα στην έκταση του οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού κοινόχρηστοι χώροι συνυπολογίζονται στο παραπάνω ποσοστό.

β) Οικοδομήσιμη επιφάνεια σε ποσοστό 5% επί της συνολικής οικοδομήσιμης επιφάνειας της έκτασής τους, μετά την αφαίρεση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων που παραχωρούνται στον οικείο ΟΤΑ κατά την προηγούμενη παράγραφο. Η επιφάνεια αυτή προορίζεται για κοινωφελείς σκοπούς ή για την εκτέλεση στεγαστικών προγραμμάτων και η θέση

της καθορίζεται με το π. δ)μα έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης.

3. Ανάθεση - εκπόνηση πολεοδομικής μελέτης.

Η πολεοδομική μελέτη εκπονείται από τον οικοδομικό συνεταιρισμό ή οικοδομικό οργανισμό, σύμφωνα με προδιαγραφές που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και την εποπτεία του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

4. Έγκριση πολεοδομικής μελέτης.

α) Η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης γίνεται με π. δ)γμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 1337)83.

β) Ο οικοδομικός συνεταιρισμός ή οικοδομικός οργανισμός καταρτίζει και υποβάλλει στο Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. πριν από την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης πρόγραμμα κατασκευής των έργων τεχνικής υποδομής. Η υποχρέωση του οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού για εισφορά σε χρήμα εξαντλείται με τις υποχρεώσεις του για τη μελέτη, κατασκευή και συντήρηση των έργων τεχνικής υποδομής στην ιδιοκτησία του.

5. Εφαρμογή σχεδίου - έργα υποδομής.

α) Μετά την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης ο οικοδομικός συνεταιρισμός και οικοδομικός οργανισμός υποχρεούται να αναθέτει την εφαρμογή του σχεδίου στο έδαφος και να κατασκευάζει και συντηρεί τα έργα τεχνικής υποδομής και γενικά τα κοινόχρηστα έργα στην έκταση της ιδιοκτησίας του.

β) Η ολοκλήρωση του προγράμματος των έργων τεχνικής υποδομής δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 5 χρόνια από τη δημοσίευση του π. δ)τος έγκρισης της πολεοδομικής μελέτης. Η παράγραφος αυτή δεν ισχύει για την περίπτωση οικοδομικού συνεταιρισμού που δημιουργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. II.3 του παρόντος π. δ)τος.

Εφόσον οι τυχόν λόγοι καθυστέρησης δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του οικοδομικού συνεταιρισμού καθώς στην περίπτωση ενώσεων οικοδομικών συνεταιρισμών τα οριζόμενα χρονικά διαστήματα για την κατασκευή των έργων υποδομής μπορούν να αυξάνουν κατά 5 χρόνια ακόμη με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Μετά την εκπόνηση των ανωτέρω προθεσμιών

ο Υπουργός εκτιμώντας τα πραγματικά στοιχεία δύναται να διαλύσει τον οικοδομικό συνεταιρισμό.

6. Συμβάσεις.

Οι οικοδομικός συνεταιρισμός ή οικοδομικός οργανισμός είναι δυνατόν για την εκπλήρωση του σκοπού του να συνάπτει σύμβαση με τον οικείο ΟΤΑ με την οποία να ρυθμίζονται θέματα κατάρτισης και εκτέλεσης προγραμμάτων ανάπτυξης, καθορισμού τρόπου και μορφής οικιστικής αξιοποίησης, φορέα κατασκευής έργων και γενικότερα θέματα αξιοποίησης και φροντίδας του οικισμού. Επίσης μπορεί να συστήνει ή συμμετέχει σε εταιρείες μικτής οικονομίας ή άλλης μορφής εταιρείες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

7. Ιδιοκτήτες γης.

Στην περίπτωση οικοδομικού συνεταιρισμού ιδιοκτητών γης κατά το άρθρο 2 παρ. 2β και 3β, η πολεοδομική μελέτη εκπονείται και εγκρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού. Για περιοχές εντός εγκεκριμένων σχεδίων εφαρμόζεται το άρθρο 13 του ν. 1337)1983, όταν η περιοχή είναι πολεοδομικώς προβληματική.

Άρθρο 19.

Όροι και περιορισμοί δόμησης.

1. Για τους αστικούς οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή οργανισμούς έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου του ν. 1337)83, όπως ισχύει.

Ειδικότερα, για αυτούς τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή οργανισμούς, ανεξάρτητα από το συντελεστή δόμησης, που καθορίζεται από την πολεοδομική μελέτη, ορίζεται μέγιστη συνολική εκμεταλλεύσιμη επιφάνεια ανά μερίδα, 240 μ² αποκλειστικά για χρήση κατοικίας και μέγιστη επιτρεπόμενη αρτιότητα οικοπέδου 500 μ².

2. Για τους παραθεριστικούς οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή οργανισμούς έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 4 του από 16)30.8.1985 π. δ)τος (ΦΕΚ 416/Δ).

Ειδικότερα για αυτούς τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή οργανισμούς, ανεξάρτητα από το συντελεστή δόμησης που καθορίζεται από την πολεοδομική μελέτη ορίζεται μέγιστη συνολική εκμεταλλεύσιμη επιφάνεια ανά μερίδα 120 μ² αποκλειστικά για χρήση κατοικίας και μέγιστη επιτρεπόμενη αρτιότητα οικοπέδου 1.000 μ² και ανώτατος αριθμός ορόφων δύο (2).

Άρθρο 20.

Αναγκαστική συνένωση - συμμετοχή

1. Είναι δυνατόν να επιβάλλεται αναγκαστική συνένωση οικοδομικών συνεταιρισμών ή αναγκαστική συμμετοχή ιδιοκτητών άλλων ιδιοκτησιών σε υφιστάμενους οικοδομικούς συνεταιρισμούς εφόσον με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται σωστότερη πολεοδομική οργάνωση ή εφόσον κρίνεται αναγκαίο στα πλαίσια της γενικότερης στεγαστικής και οικιστικής πολιτικής.

2. Η αναγκαστική συμμετοχή ιδιοκτητών άλλων ιδιοκτησιών ή αναγκαστική συνένωση οικοδομικών συνεταιρισμών μπορεί να επιβάλλεται:

α) Στις περιπτώσεις α, β και γ που ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 23 του παρόντος π. δ)τος.

β) Όταν η έκταση ενός ή και περισσότερων οικοδομικών συνεταιρισμών γειτνιάζει με περιοχές με μεγάλη κατάτμηση γης ή περιοχές αυθαιρέτων ή με περιοχές κατοικίας που χρειάζονται ανάπλαση, εξυγίανση και γενικά αναμόρφωση ή με εκτάσεις Δημόσιες, Δημοτικές ή Κοινοτικές.

γ) Όταν ιδιοκτήσιες τρίτων παρεμβάλλονται στην έκταση οικοδομικού συνεταιρισμού ιδιοκτητών γης και αντιπροσωπεύουν επιφάνεια το πολύ 35% της συνολικής επιφάνειας της προτεινόμενης για ανάπλαση περιοχής.

δ) Σε περίπτωση οικιστικών προβλημάτων από κάποιο απρόβλεπτο γεγονός όπως σεισμό, κατολισθήση, πλημμύρα.

Για την υλοποίηση των παραπάνω εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 του ν. 1337)83 εφόσον η υπό πολεοδομική ρύθμιση έκταση βρίσκεται εντός σχεδίου πόλεως ή οικισμού προ του 1923, οι διατάξεις δε του άρθρου 10 του ν. 1337)83, εφόσον η έκταση βρίσκεται εκτός σχεδίου με τον χαρακτηρισμό ως Ζώνης Αστικού Αναδασμού (ΖΑΑ). Ο οικοδομικός συνεταιρισμός που προκύπτει δεν θεωρείται νέος αλλά οισονεί καθολικός διάδοχος του ή των προϋφισταμένων, με αριθμό μελών το σύνολο των ατόμων που ήδη μετείχαν και των ατόμων που οι ιδιοκτήσιες τους περιλαμβάνονται στην υπό ρύθμιση περιοχή όπως αυτή έχει καθορισθεί με το σχετικό προεδρικό διάταγμα.

Για τη διοίκηση και λειτουργία του ισχύουν οι διατάξεις που εφαρμόζονται για την ανά-

πτυξη ή αναμόρφωση της περιοχής με αστικό αναδασμό ως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 10 του ν. 1337)83 και αποτελεί το φορέα ανάπτυξης της περιοχής.

Άρθρο 21.

Κίνητρα.

1. Για την προώθηση του θεσμού των οικοδομικών συνεταιρισμών καθορίζονται κίνητρα που κλιμακώνονται με τα εξής κριτήρια:

α) Την κατηγορία του οικοδομικού συνεταιρισμού με σειρά προτεραιότητας τους αστικούς, στους οικοδομικούς συνεταιρισμούς Αποδήμων Ελλήνων, τους δημιουργούμενους κατά το άρθρο 20 του παρόντος και τους παραθεριστικούς.

β) Τη θέση, με προτεραιότητα στους οικοδομικούς συνεταιρισμούς που γειτνιάζουν με περιοχές υποβαθμισμένες με αυθαίρετα κοντά στον αστικό ιστό κλπ.

γ) Τη σύσταση ή συμμετοχή του οικοδομικού συνεταιρισμού σε Εταιρείες Μικτής Οικονομίας (ΕΜΟ) ή άλλης μορφής εταιρείες κατά την κείμενη νομοθεσία, καθώς και στις περιπτώσεις συμμετοχής οικοδομικού συνεταιρισμού σε κοινά προγράμματα ανάπτυξης με τον οικείο Ο.Τ.Α.

2. Κατά περίπτωση ή συνδυασμό περιπτώσεων παρέχονται τα παρακάτω κίνητρα:

α) Δυνατότητα καθορισμού των ελαχίστων ποσοστών εισφοράς σε γη.

β) Δυνατότητα παροχής κτηματογράφησης από το κράτος.

γ) Δυνατότητα εκπόνησης της πολεοδομικής μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων της ΔΕΠΟΣ, των ΟΤΑ ή άλλων φορέων του Δημοσίου.

δ) Προτεραιότητα στη σύνδεση της έκτασης του οικοδομικού συνεταιρισμού με τα κεντρικά δίκτυα της ευρύτερης περιοχής.

ε) Δυνατότητα χαρακτηρισμού της έκτασης του συνεταιρισμού ως Ζώνη Κοινωνικού Συνταξιοδοτικού (ΖΚΣ) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 6 του ν. 1337)83 η Ζώνη Ειδικής Ενίσχυσης (ΖΕΕ) ή Ζώνη Ειδικών Κινήτρων (ΖΕΚ) κατά περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 1337)83 όπως αυτά ισχύουν.

στ) Παροχή φορολογικών απαλλαγών όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 59 του ν. 947) 1979 στην περίπτωση που η έκταση του συν-

ταιρισμού βρίσκεται σε Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας ή Ζώνη Αστικού Αναρασμού.

Γ. Μεταβατικές Διατάξεις.

Άρθρο 22.

Προσαρμογή καταστατικού - μερίδες.

1. Οι υπάρχοντες οικοδομικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι είχαν στην ιδιοκτησία τους νομίμως έκταση ή είχαν κατά τη δημοσίευση του ν. δ)τος 17)1984 τουλάχιστον έγκριση ή προέγκριση για άδεια κτήσης έκτασης, και οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος δεν είχαν εγκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, οφείλουν σε ένα χρόνο που δύναται να παραταθεί μέχρι ένα χρόνο ακόμη με απόφαση του Υπουργού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, να προσαρμόσουν το καταστατικό τους σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω.

Μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα οφείλουν να υποβάλλουν στο Υπουργείο Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. φάκελλο με το τροποποιημένο καταστατικό, τον κατάλογο των μελών και του αριθμού των μερίδων ονομαστικά κατά περιοχή και έκταση ιδιοκτησίας του οικοδομικού συνεταιρισμού.

Δεν υποχρεούνται να τροποποιήσουν τα καταστατικά τους όσοι οικοδομικοί συνεταιρισμοί υπέβαλαν τροποποιημένα καταστατικά με τις διατάξεις του άρθρου 10 του π. δ)τος 17)1984, εκτός εάν αυτά μπορούν να προσαρμοσθούν προς ευμενέστερες διατάξεις του παρόντος. Όσοι οικοδομικοί συνεταιρισμοί δεν προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος μέσα στις παραπάνω οριζόμενες προθεσμίες διαλύονται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για τους παραπάνω οικοδομικούς συνεταιρισμούς εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του παρόντος π. δ)τος με τις εξής διακρίσεις:

α) Όσοι συνεταιρισμοί ήταν μέχρι τη δημοσίευση του π. δ)τος 17)1984 αστικοί και παραθεριστικοί (μικτοί), εξακολουθούν να είναι των κατηγοριών αυτών. Κατά την τροποποίηση όμως των καταστατικών τους, υποχρεούνται να δηλώσουν κατά κατηγορία και έκταση τα μέλη τους.

β) Όσοι κατά τη δημοσίευση του π. δ)τος 17)1984 ήταν μέλη σε περισσότερους από έναν οικοδομικούς συνεταιρισμούς (αστικούς ή παραθεριστικούς) μπορούν να παραμείνουν μέλη σ'

αυτούς.

γ) Όσα μέλη έχουν περισσότερες της μιας μερίδες σε οικοδομικό συνεταιρισμό, τις διατηρούν.

Μέσα σε δύο (2) χρόνια από την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης μπορούν να τις μεταβιβάσουν χωρίς να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 8 του παρόντος π. δ)τος. Μετά το χρονικό αυτό διάστημα μεταβιβάζονται σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 8.

2. Οι υπάρχοντες οικοδομικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του π. δ)τος 17)1984 δεν είχαν έκταση στην ιδιοκτησία τους, τροποποιούν τα καταστατικά τους σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο χωρίς να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των περιπτώσεων α, β και γ και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος π. δ)τος πλην των διατάξεων που αφορούν στη διαδικασία σύστασής τους σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος.

3. Η προσαρμογή των καταστατικών των οικοδομικών συνεταιρισμών των παραγράφων 1 και 2 γίνεται όπως προβλέπεται στα τροποποιημένα καταστατικά τους.

Άρθρο 23.

Πολεοδόμηση υπαρχόντων οικοδομικών συνεταιρισμών.

1. Σε περίπτωση που η έκταση οικοδομικού συνεταιρισμού ή οικοδομικού οργανισμού διέπεται από ίδιο νομικό καθεστώς (π.χ. δασική, ε-ποικιστική νομοθεσία, ειδικές ζώνες προστασίας κλπ.) εξακολουθούν να ισχύουν οι ειδικές διατάξεις.

2. Για οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή οικοδομικούς οργανισμούς που είχαν κατά τη δημοσίευση του π.δ. 17)84 νομίμως έκταση, μπορεί να κινηθεί η διαδικασία για την εκπόνηση πολεοδομικής μελέτης σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος αν οι εκτάσεις τους συμπεριλαμβάνονται σε Γ.Π.Σ. ή Ζ.Ο.Ε. ή οποιοδήποτε άλλο σχέδιο ρύθμισης των χρήσεων γης και σε περιοχές που προβλέπονται απ' αυτά για χρήση κατοικίας.

Η οικιστική ανάπτυξη των εκτάσεων τους γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τα παραπάνω σχέδια χρήσεις ανεξάρτητα από την κατηγορία τους (αστικός - παραθεριστικός).

3. Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί της προηγούμενης παρ. 2 που δεν συμπεριλαμβάνονται σε Γ.Π.Σ. ή ΖΟΕ ή οποιαδήποτε σχέδια ρύθ-

μισης των χρήσεων γης, μπορούν να ζητήσουν να κινηθεί η διαδικασία για την εκπόνηση των αντίστοιχων μελετών ή την τροποποίηση των ήδη εγκεκριμένων ή να εκδοθεί η απόφαση οικιστικής καταλληλότητας σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 17 του παρόντος.

4. Είναι δυνατόν κατά την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης σε έκταση των οικοδομικών συνεταιρισμών της παρ. 2 να εγκρίνεται μόνο τμήμα του σχεδίου που να καλύπτει τις στεγαστικές ανάγκες του οικοδομικού συνεταιρισμού κατά τη στιγμή της έγκρισης.

5. Για τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς ή οικοδομικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου και μέσα στα πλαίσια της χωροταξικής οργάνωσης και οικιστικής πολιτικής είναι δυνατόν να εξετάζονται κατ' αρχήν οι παρακάτω περιπτώσεις:

α) Συνένωση εκτάσεων οικοδομικών συνεταιρισμών ή οικοδομικών οργανισμών που γειτνιάζουν είτε με τις διαδικασίες του άρθρου 15 είτε του άρθρου 20 και τη σύνταξη ενιαίας πολεοδομικής μελέτης.

β) Η ανταλλαγή εκτάσεων οικοδομικών συνεταιρισμών ή οικοδομικών οργανισμών με ίσης αξίας εκτάσεις του Δημοσίου, των ΟΤΑ και άλλων νομικών προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

γ) Η δυνατότητα μεταφοράς οικοδομικών συνεταιρισμών ή οικοδομικών οργανισμών από εκτάσεις προβληματικές ακατάλληλες για οικιστική ανάπτυξη σε εκτάσεις ιδιοκτησίας άλλων οικοδομικών συνεταιρισμών ή οικοδομικών οργανισμών ή σε νέα έκταση και σύνταξη ενιαίας πολεοδομικής μελέτης.

δ) Η δυνατότητα σύστασης ή συμμετοχής σε Εταιρείες Μικτής Οικονομίας ή άλλης μορφής Εταιρείες κατά την κείμενη νομοθεσία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης την ΔΕΠΟΣ ή άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου με σκοπό την ενιαία και οργανωμένη οικιστική ανάπτυξη.

ε) Η ύπαρξη απαραίτητων λόγων για την αναγκαστική συνένωση οικοδομικών συνεταιρισμών ή αναγκαστική συμμετοχή σε αυτούς ιδιοκτητών άλλων ιδιοκτησιών που βρίσκονται στην ίδια περιοχή όπως ειδικότερα περιγράφεται στο άρθρο 20 του παρόντος π. δ)τος.

6. Τις μελέτες για την υλοποίηση της προηγούμενης παραγράφου και σχετικές ρυθμίσεις

στις παραπάνω περιπτώσεις συντάσσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και για την πραγματοποίησή τους είναι δυνατόν να παρέχονται κατά περίπτωση ειδικά κίνητρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και της εν γένει κείμενης νομοθεσίας. Με βάση τις μελέτες αυτές ο οικοδομικός συνεταιρισμός ή οικοδομικός οργανισμός στη συνέχεια προβαίνει στη σύνταξη πολεοδομικής μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

7. Εφόσον εκτάσεις οικοδομικών συνεταιρισμών ή οικοδομικών οργανισμών ή συνδυασμός έκτασης οικοδομικού συνεταιρισμού με την ευρύτερη περιοχή της, πληρούν τα κριτήρια του από 14.8.1983 π. δ)τος (ΦΕΚ 409/83), οι εκτάσεις αυτές των οικοδομικών συνεταιρισμών, πολεοδομούνται κατά τις διατάξεις του ν. 1338 1983 όπως ισχύουν και δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος που αφορούν θέματα πολεοδόμησης.

Άρθρο 24.

Υπάρχοντες οικοδομικοί συνεταιρισμοί με εγκεκριμένο σχέδιο.

Όσοι από τους υπάρχοντες οικοδομικούς συνεταιρισμούς και οικοδομικούς οργανισμούς είχαν κατά τη δημοσίευσή του π. δ)τος 17)84 εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και δεν έχουν διαλυθεί μέχρι τη δημοσίευσή του παρόντος π. δ)τος σφείλουν μέσα σε διάστημα 1 χρόνου από τη δημοσίευσή του να υποβάλλουν στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έκθεση πεπραγμένων μετά την έγκριση του ρυμοτομικού τους σχεδίου καθώς και πρόγραμμα ολοκλήρωσης των έργων υποδομής μέσα στην έκτασή τους. Το πρόγραμμα εγκρίνεται από τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και η ολοκλήρωση της εφαρμογής του από τον οικοδομικό συνεταιρισμό ή οικοδομικό οργανισμό δεν πρέπει να υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία κοινοποίησης στον οικοδομικό συνεταιρισμό ή οικοδομικό οργανισμό της παραπάνω απόφασης έγκρισης του προγράμματος του. Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί με απόφαση Υπουργού ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση του οικοδομικού συνεταιρισμού ή του οικοδομικού οργανισμού βασισμένη σε αντικειμενικές δυσκολίες και λόγους. Εάν δεν τηρηθούν οι προθεσμίες, ο Υπουργός ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 παρ. 5β του παρόντος.

Άρθρο 25.

**Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί
Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.**

Οικοδομικοί συνεταιρισμοί ή οικοδομικοί οργανισμοί που κατά τη δημοσίευση του ν. 1337) 1983 υπήγγοντο στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, δεν ακολουθούν τις διατάξεις του παρόντος π. δ)τος που αφορούν σε θέματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των οικοδομικών συνεταιρισμών, αλλά για αυτούς ισχύουν οι διατάξεις των Ειδικών Νόμων βάσει των οποίων ιδρύθηκαν.

Για θέματα που αφορούν στις διαδικασίες που τηρούνται για την αγορά έκτασης ή κατοικιών καθώς και για την πολεοδόμηση των εκτάσεων

ιδιοκτησίας τους και τον καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του παρόντος π. δ)τος.

Άρθρο 26.

Το π. δ)γμα 17)84 καταργείται από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 27.

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 9 Απριλίου 1987

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

(Συνέχεια από τη σελ. 109)

προσπάθεια να οδηγήσει τους δουλευτές της υπαίθρου στο λαμπερό δρόμο της συνεταιριστικής οργάνωσης με το συνταίριασμά τους για έναν καλύτερο τρόπο ζωής. Ένας πραγματικός ιεραπόστολος και ακούραστος στρατοκόπος.

Στάθηκε όρθιος ως την αναπάντεχη στιγμή που απότομα η μοίρα του έκοψε το νήμα της ζωής, αφού ευτύχησε να γνωρίσει τη δικαίωση των οικογενειακών του φροντίδων.

Όσοι τον γνώρισαν θα έχουν πάντοτε ζωντανή την εικόνα της καλωσύνης του.
Γιάννης Στρογγύλης

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

Απ' τις 11 Ιουνίου ένα ακόμη ηγετικό υπηρεσιακό στέλεχος, μετά τον Γιάννη Αφεντάκη, έφυγε απ' τη Συνεταιριστική οικογένεια με το θάνατο του Πασχάλη Παπαζογλου, ο οποίος επί 30 χρόνια πρόσφερε τις υπηρεσίες του στην ΠΑΣΕΓΕΣ και κατ' επέκταση στις Συνεταιριστικές μας Οργανώσεις.

Ο Πασχάλης Παπαζογλου, που γεννήθηκε στα 1916 στην Αθήνα, ήταν Γεωπόνος και υπηρέτησε με οφροσύνη το Συνεταιριστικό Κίνημα.

Ήταν ένας ανιδιοτελής λάτρης του Συνεταιριστικού Κινήματος, το οποίο υπηρέτησε πιστά με υπομονή και επιμονή, χωρίς ποτέ να συσχετίσει την αναμφισβήτητη ποιότητα στελεχειακή του συγκρότησης, οντότητα και διαρύτητα με την οικονομική ανταπόκριση του Φορέα.

Η παρουσία του αποτέλεσε μια συνεχή, ζηλευτή και αφιλοκερδή εκδήλωση. Στάθηκε σταθερός, επίμονος και πληθωρικός σε εκδηλώσεις, που οδηγούσαν στην όσο γίνεται καλύτερη και πληρέστερη αντιμετώπιση και επίλυση των προβλημάτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και της ΠΑΣΕΓΕΣ ειδικότερα.

Ο Πασχάλης Παπαζογλου πόνεσε και αγάπησε τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις και τους αγρότες μας. Ήταν βαθύς γνώστης των προβλημάτων τους και σε κάθε περίπτωση με πενσιτική επιχειρηματολογία αντιμετώπιζε τους ιθύνοντες των διαφόρων φορέων δημοσίου και ιδιωτικού χαρακτήρα.

Το πολύπλευρο και εκτεταμένο μεταπολεμικό, ιδίως μετά το 1950, έργο της ΠΑΣΕΓΕΣ συνδέεται — σε υπολογίσιμη αναλογία — άμεσα με την προσωπική ενεργό παρουσία του Πασχάλη Παπαζογλου.

Αιωνία του η μνήμη.

Ευδόκιμος Σαχπάτζης

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

• Από την Κίνηση των Γεωργικών Συνεταιρισμών

— Καθορίστηκε σειρά συσκέψεων για την εξέταση των προβλημάτων παραγωγής, τιμών, εμπορίας, διάθεσης, μεταποίησης, εξαγωγών κλπ. αγροτικών προϊόντων από την ΠΑΣΕΓΕΣ.

— Μετά από σχετική γνωμάτευση της Επιτροπής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης ΠΑΣΕΓΕΣ, καθορίζεται νέο πρόγραμμα με τρεις βαθμούς συνεταιριστικής εκπαίδευσης, τη βασική, τη μέση και την ανώτερη, με τη δημιουργία τοπικών και περιφερειακών κέντρων και μιας Ανώτερης Συνεταιριστικής Σχολής.

— Αποφασίστηκε η ανταλλαγή επισκέψεων συνεταιριστών με την Ουγγαρία στα πλαίσια της αγροτουριστικής συνεργασίας μεταξύ των κορυφαίων Συνεταιριστικών Οργανώσεων των δύο χωρών. Κάθε αποστολή θα αποτελείται από 20 άτομα.

— Συνήλθε στην αίθουσα συσκέψεων της ΚΥΔΕΠ η τρίτη διαβαλκανική Συνεταιριστική συνάντηση στις 24 - 26 Μαΐου ε.έ. με πρωτοβουλία της ΠΑΣΕΓΕΣ, στην οποία έλαβαν μέρος αντιπροσωπείες Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδας, Γιουγκοσλαβίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Τουρκίας. Συζητήθηκαν θέματα συνεταιριστικής δραστηριότητας και συνεργασίας των Συνεταιριστικών Οργανώσεων Βαλκανικών χωρών με οργάνωση και κοινών γεωργοβιομηχανικών μονάδων.

• Αγροτική Τράπεζα

— Με το νομισματοπιστωτικό πρόγραμμα του 1988, παρέχεται δυνατότητα αύξησης χορηγήσεων κατά 20% σε σχέση με το 1987, ήτοι κατά 101 δισ. δρχ. Ειδικότερα τα καλλιεργητικά δάνεια αυξάνονται κατά 16 δισ. δρχ., τα επεν-

δυτικά κατά 13 δισ. δρχ., τα στεγαστικά κατά 3,9 δισ. δρχ., τα δάνεια αξιοποίησης αγροτικής παραγωγής κατά 68 δισ. δρχ., και για γεωργικά εφόδια κατά 6 δισ. δρχ.

— Έγινε ανασυγκρότηση των Συμβουλίων θυγατρικών Εταιρειών της ΑΤΕ Πρόεδροι ορίστηκαν: της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης ο δικηγόρος κ. Σ. Μαυρομάτης, της ΑΓΡΕΕ ο κ. Θ. Καραβίας πρώην Εμπορικός Σύμβουλος και Διευθύνων Σύμβουλος της Αγροτικής Ασφαλιστικής ο κ. Παν. Τσίρος, δικηγόρος.

— Στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Τροφίμων, ο Διοικητής κ. Δημόπουλος αναφέρθηκε στη συμβολή της ΑΤΕ για την ανάπτυξη των κλάδων τεχνολογίας τροφίμων.

— Στα πλαίσια σύφιξης των οικονομικών σχέσεων Ελλάδος - Κίνας, η ΑΤΕ προγραμματίσει σειρά επαφών με την ανθρωπότητα περιφερειακών υπηρεσιών και επιχειρήσεων της Κίνας με ανταλλαγή απόψεων συνεργασίας στον αγροτικό χώρο και σειρά επισκέψεων σε οργανώσεις και επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα.

— Εγκαινιάστηκε το νέο κατάστημα Ηρακλείου Κρήτης.

— Οι καταθέσεις έφτασαν συνολικά τα 707,6 δισ. δρχ. σημειώνοντας αύξηση το πρώτο τρίμηνο 1988 κατά 2,3%.

— Αποφασίστηκε η πρόσληψη με επιλογή 130 υπαλλήλων για τον έλεγχο Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (σχετικό σχόλιο σε άλλη σελίδα).

— Σε συνέντευξη τύπου ο Διοικητής της ΑΤΕ ανέπτυξε τη δραστηριότητα των τριών εταιρειών Αγροτικής ανάπτυξης που έχει ιδρύσει η ΑΤΕ με άλλους φορείς για την περίοδο 1986) 87. 13.912 αγροτικές εκμεταλλεύσεις ζήτησαν ενίσχυση για βελτιώσεις από τις οποίες ε-

ξετάστηκαν 9.685 με ύψος επένδυσης 27.974 εκατ. δρχ. και επιδότηση 11.626 εκατομμ. δρχ. Η απορρόφηση επιδότησης ανήλθε σε ποσοστό 36%.

• Από την Κίνηση Καταναλωτικών Συνεταιρισμών

— Στον Καταναλωτή KONSUM Θεσσαλονίκης έγινε ανασύνθεση του Δ.Σ.: Νέος Πρόεδρος εξελέγη ο κ. Α. Λασκαρίδης.

— Στη Δράμα ο Καταναλωτικός Συνεταιρισμός που αριθμεί 1.650 μέλη εγκαινίασε το δεύτερο κατάστημα Τροφίμων.

— Ο Συνεταιρισμός Λαυρίου έκτισε δικό του κατάστημα 1.000 μ² και το εγκαινίασε το Πάσχα.

— Συγγήθε η ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών ΕΠΕ και αποφάσισε παμφηφεί τη συγχώνευση με την Ένωση Καταναλωτικών Συνεταιρισμών Συν. Π.Ε.

— Ο κύκλος εργασιών του Καταναλωτικού Συνεταιρισμού CONSUM Θεσσαλονίκης, ανήλθε κατά το 1987 σε 2.241.880.200 δρχ. και ο αριθμός των καταστημάτων του σε 9.

— Ο Καταναλωτικός Συνεταιρισμός CONSUM Αθηνών εγκαινίασε το 7ο κατάστημά του στη Νέα Σμύρνη.

• Ο.Σ.Υ.Γ.Ο.

Από το συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 22.1.1988 αναδείχτηκε η νέα Διοίκηση που μετά την κατανομή αξιωμάτων έχει ως εξής:

Πρόεδρος Γιώργος Κατσαμάγκας
Α' Αντ' δρος Στάθης Παντελίδης
Β' Αντ' δρος Νικήτας Γλυνάτσης
Γεν. Γραμματέας Γιάννης Σφυρής
Ταμίας Γιώργος Κωττούλης
Αναπλ. Γεν. Γραμμ. Άγγελος Τζέκης
Οργαν. Γραμματέας Κώστας Μπλιάτσος
Σύμβουλοι Παγ. Τιάκας, Βασ. Κετικίδης, Κων. Μπώρχας, Γιαν. Λιβανός,

Βασ. Αλεξανδρίδης, Χρ. Μιχαηλίδης.
Για την εκλογή τους ψήφισαν 319 αντιπρόσωποι.

• Γραφείο Καταναλωτικών Συνεταιρισμών ΟΤΟΕ

Επιτροπή της ΟΤΟΕ μαζί με εκπροσώπους των καταναλωτικών συνεταιρισμών των τραπεζών θα αποτελέσουν Γραφείο Καταναλωτικών Συνεταιρισμών Ο.Τ.Ο.Ε. που στα πλαίσια απόφασης της ΟΤΟΕ για την ίδρυση Παντραπεζιτικού συνεταιριστικού φορέα θα έχει ως κύριο έργο:

1) Καταγραφή όλων των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών και απόκτηση σχέσεων με το γραφείο της ΟΤΟΕ.

2) Μελέτη και ανάλυση του χώρου της αγοράς, διακίνηση, διανομή, διάθεση. Δυνατότητες ανταγωνιστικότητας και διαμόρφωση προτάσεων.

3) Επεξεργασία τροποποίησης Καταστατικών και προσαρμογή αυτών σύμφωνα με το νόμο 1667) 86.

4) Κατεύθυνση και τρόπος ανάπτυξης των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

5) Μελέτη ίδρυσης Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

6) Γνώση του παγκόσμιου κινήματος καταναλωτικών Συνεταιρισμών.

7) Η προστασία του καταναλωτή σαν πολιτική του κράτους.

8) Το καταναλωτικό κίνημα σαν συνεταιριστική έκφραση των καταναλωτών εργαζομένων σε κοινή πορεία και δράση με το συνδικαλιστικό κίνημα.

9) Οι σχέσεις των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών με άλλους Συνεταιρισμούς εργαζομένων.

10) Επιπτώσεις του σχεδίου νόμου στη διάρθρωση και λειτουργία των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών και προτάσεις.

11) Χρηματοδοτικό πλαίσιο και κίνητρα για τους Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς, προστασία των Συνεταιρισμών.

ΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

ΟΙ ΔΑΣΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το Υπουργείο Γεωργίας:

«Η εκμετάλλευση των δημοσίων δασών γίνεται α) με αυτεπιστασία από τη δασική υπηρεσία, β) με παραχώρηση προς τους δασικούς συνεταιρισμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1541)85 και του Π.Δ. 126)86 και γ) με μίσθωση του λήμματος.

Στην πρώτη περίπτωση (εκμετάλλευση με αυτεπιστασία από τη δασική υπηρεσία) οι δασικοί συνεταιρισμοί παρέχουν εξηρητημένη εργασία. Εργάζονται δηλαδή και παράγουν δασικά προϊόντα (τεχνική ξυλεία - κωσόξυλα) για λογαριασμό του δημοσίου. Οι συνεταιρισμοί αμειβονται για την εργασία που προσφέρουν και το δημόσιο έχει όλη την παραπέρα ευθύνη για τη δημοπράτηση και διάθεση των δασικών προϊόντων.

Στη δεύτερη περίπτωση (παραχώρηση της εκμετάλλευσης στους δασικούς συνεταιρισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 74 Ν. 1541)85 και το Π.Δ. 126)86) οι δασικοί συνεταιρισμοί εργάζονται για δικό τους λογαριασμό. Παράγουν δηλαδή δασικά προϊόντα τα οποία οι ίδιοι διαθέτουν στο εμπόριο και τα έσοδα από την εμπορία ανήκουν στους δασικούς συνεταιρισμούς.

Από τα έσοδα αυτά, οι δασικοί συνεταιρισμοί αποδίδουν ένα μικρό ποσοστό στο Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών και στον ΟΤΑ, στα διοικητικά όρια του οποίου βρίσκεται το δημόσιο δάσος.

Επισημαίνεται ότι η παραχώρηση με το Π. Δ. 126)86 της εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών στους δασικούς συνεταιρισμούς, γίνεται μόνον εφ' όσον το ζητήσουν οι ίδιοι με αίτησή τους. Διαφορετικά η εκμετάλλευση γίνεται με αυτεπιστασία από τη δασική υπηρεσία.

Στην τρίτη περίπτωση (μίσθωση του λήμματος) οι δασικοί συνεταιρισμοί αναλαμβάνουν την εκμετάλλευση για δικό τους λογαριασμό (όπως και στη δεύτερη περίπτωση). Οι δασικοί συνεταιρισμοί καταβάλλουν στη δασική υπηρεσία ένα μικρό μίσθωμα που προσδιορίζεται με απόφαση του Νομάρχη, και στη συνέχεια εμπορεύονται οι ίδιοι και για δικό τους λογαριασμό τα προϊόντα που παράγουν.

Επισημαίνεται ότι και η μίσθωση του λήμματος σαν τρόπος εκμετάλλευσης του δάσους από τους δασικούς συνεταιρισμούς, γίνεται εφ' όσον οι Συνεταιρισμοί το ζητήσουν με αίτησή τους. Διαφορετικά και στην περίπτωση αυτή η εκμετάλλευση γίνεται με αυτεπιστασία από τη δασική υπηρεσία.

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, οι δασικοί συνεταιρισμοί έχουν όλη την ευχέρεια σε κάθε περίπτωση να εκτιμήσουν τις συνθήκες παραγωγής - διάθεσης και να επιλέξουν το καλύτερο σύμφωνα με το οποίο θα εργασθούν».

(Πρακτικά Βουλής σελ. 265/1987).

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΛΗΠΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Η ταχυδρόμηση των τευχών μας γίνεται έπειτα από έλεγχο (1 τεύχος κάθε τρίμηνο). Τυχόν μη παραλαβή οφείλεται σε τοπικές συνθήκες.

Σε περίπτωση μη παραλαβής τεύχους παρακαλούμε να μας το ζητάτε αμέσως με **ε π ι σ τ ο λ ή** σας. (Το 1ο τεύχος έχει εξαντληθεί).

Μη ξεχνάτε να εμπόσετε την ετήσια εισφορά σας, για να γίνεται δυνατή η αντιμετώπιση των εξόδων για έκδοση του περιοδικού.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ (11 Δεκ. 1986)

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Είσαγωγή

1. Στέ φήφισμα του 1985) 22 της 29 Μαΐου 1985, το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο ζήτησε από το Γενικό Γραμματέα να προετοιμάσει, σε συνεργασία με τα Κράτη - Μέλη, τους σχετιζόμενους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών και τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς, μια ολοκληρωμένη έκθεση για τις εθνικές εμπειρίες από την προώθηση της συνεταιριστικής κίνησης, με ειδικότερη έμφαση, μεταξύ άλλων:

— Στο ρόλο των συνεταιρισμών στη συνολική κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη κυρίως στις αγροτικές περιοχές.

— Στο ρόλο των γεωργικών, αποταμιευτικών, χειροτεχνικών και άλλων κατηγοριών συνεταιρισμών, στην παραγωγή, εμπορία και κατανάλωση τροφίμων και συνδεόμενων αγαθών και υπηρεσιών.

— Στο ρόλο των συνεταιρισμών και των οργανώσεων συνεταιριστικού τύπου στην προώθηση της ανάπτυξης αστικών περιοχών.

— Στη συμμετοχή όλων των ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των νέων, των αναπήρων και των ηλικιωμένων, στους συνεταιρισμούς.

— Στη συμμετοχή των αγροτών, συμπεριλαμβανομένων των ακτημόνων, στους συνεταιρισμούς.

— Στο ρόλο και το εύρος της κυβερνητικής υποστήριξης για την προώθηση των συνεταιρισμών.

— Σε προγράμματα εκπαίδευσης και πρακτικής εξάσκησης που προωθούν την αποτελεσματικότητα των συνεταιρισμών και τους δίνουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες των μελών τους.

— Στις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται από επιμέρους χώρες ως προς την ίδρυση και ανάπτυξη των συνεταιρισμών και στις εμπειρίες τους για την παράκαμψή τους.

— Στην πρόοδο που έχει συντελεσθεί για την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ συνεταιριστικών κινήσεων και

— Στην πρόοδο που παρατηρείται στην αύξηση του αριθμού μελών και στη διεύρυνση των συνεταιρισμών.

Από τον Γενικό Γραμματέα ζητήθηκε να υποβάλει την έκθεση, διαμέσου της

Επιτροπής για την Κοινωνική Ανάπτυξη και του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, στην 42η σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης.

2. Η έκθεση παρουσιάζει μια ανασκόπηση και ανάλυση των προαναφερόμενων θεμάτων. Στριφίζεται, κατά ένα μέρος, σε πληροφορίες που δόθηκαν, ύστερα από προφορικό αίτημα εκ μέρους Χωρών - Μελών (1) και επιπρόσθετα αντλεί πληροφορίες από ανασκόπηση των πιο πρόσφατων δημοσιευμάτων που αναφέρονται στους συνεταιρισμούς και από στοιχεία που χορηγήθηκαν από τους σχετικούς μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Με συνέπεια προς την προηγούμενη έκθεση για το ίδιο θέμα (Α/40/78 - Ε/1985/10), η τωρινή έκθεση περιλαμβάνει ανάλυση των διαφόρων δραστηριοτήτων των συνεταιρισμών και τις επιπτώσεις τους στο άμεσο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, αλλά και εμβαθύνει στο θέμα των σχέσεων των συνεταιρισμών με τις γυναίκες, τους νέους, τους αναπήρους και τους ηλικιωμένους. Εξαιτίας των επιπτώσεων της μακράς ύφεσης και των μεταβολών πολιτικής πολλών χωρών έναντι του ιδιωτικού τομέα, έχει δοθεί περισσότερη σημασία στην ανάλυση του ρόλου και του εύρους των κυβερνητικών δραστηριοτήτων προώθησης των συνεταιρισμών.

3. Η Σύσταση 127 του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ILO) παραμένει ένα ισχυρό μέσο για να οριστεί η φύση και ο ρόλος του συνεταιρισμού: Είναι ένωση προσώπων που συνδέονται μεταξύ τους εθελοντικά για να πετύχουν κοινούς στόχους με το σχηματισμό μιας αυτόνομης και δημοκρατικά διαικούμενης οργάνωσης. Οι συνεταιρισμοί και οι συνεταιριστικού τύπου οργανώσεις έχουν επιδείξει ικανότητα κινητοποίησης μεγάλων αριθμών οικονομικά ενεργών ατόμων και ατόμων που έχουν απωθηθεί στο περιθώριο της κοινωνίας εξαιτίας της φτώχειας, της ηλικίας ή του φύλου. Υπάρχουν πειστικά τεκμήρια που δείχνουν ότι συνεταιρισμοί έχουν συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία απασχόλησης και στην ενδυνάμωση της παραγωγικής και χρηματοδοτικής ικανότητας χωρών και της δυνατότητάς τους να παρέχουν βασικές υπηρεσίες. Οι συνεταιρισμοί συνεχίζουν να παίζουν ένα σημαντικό ρόλο σε πολλές αναπτυσσόμενες και αναπτυγμένες χώρες στο γεωργικό τομέα και κυρίως στην παραγωγή και την εμπορία τροφίμων και εμπορεύσιμων φυτικών προϊόντων.

4. Σύμφωνα με στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση (ICA), υπήρχαν, κατά το 1985, 740.656 συνδεδεμένες με αυτή συνεταιρι-

(1) Κατά το χρόνο προετοιμασίας του τελικού κειμένου είχαν ληφθεί απαντήσεις από τις ακόλουθες 33 Χώρες - Μέλη: Αφγανιστάν, Αλγερία, Μπενίν, Βουλγαρία, Μπουρκίνα Φάσο, Κολομβία, Τσεχοσλοβακία, Ισημερινό, Αίγυπτο, Βλ - Σαλβαδόρ, Αιθιοπία, Φιλανδία, Λ.Δ. Γερμανίας, Ο.Δ. Γερμανίας, Ελλάδα, Γουατεμάλα, Γουϊνέα, Γουϊάνα, Ουγγαρία, Ιράκ, Λεσόθο, Μεξικό, Ολλανδία, Νικαράγουα, Πακιστάν, Πολωνία, Πορτογαλία, Κατάρ, Ρουάντα, Συρία, Ουκρανία, Σοβιετική Ένωση και Ζάμπια. Σχόλια και πληροφορίες δόθηκαν από τρεις ειδικές οργανώσεις: Διεθνή Οργανισμό Εργασίας, Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ και Οργανισμό Βιομηχανικής Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Επίσης από τρεις μη κυβερνητικούς οργανισμούς: Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση, Διεθνή Ομοσπονδία Αγροτών Παραγωγών και Διεθνές Συμβούλιο Πιστωτικών Ενώσεων.

στικές οργανώσεις, με συνολικό αριθμό μελών 500 εκατ. άνδρες και γυναίκες. Οι οργανώσεις αυτές βρίσκονται σε 72 χώρες και ασχολούνται με γεωργικές, καταναλωτικές, πιστωτικές, αλιευτικές, οικοδομικές, βιομηχανικές και ποικίλες άλλες οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Λίγο περισσότερα από τα μισά (258 εκατομμ.) από τα μέλη ανήκουν σε καταναλωτικούς και πιστωτικούς συνεταιρισμούς. Από τους 740.656 συνεταιρισμούς περισσότεροι από το ένα τρίτο (34,6%) είναι γεωργικοί και περισσότεροι από το ένα τέταρτο (27,6%) είναι πιστωτικοί. Από τους συνεταιρισμούς των αναπτυσσόμενων χωρών, το 80% βρίσκονται στην Ασία και στον Ειρηνικό και 10% στην Αφρική. Οι υπόλοιποι κατανομούνται εξ ίσου μεταξύ Λατινικής Αμερικής και Μέσης Ανατολής.

5. Η παγκοσμιότητα των συνεταιρισμών δεν συνεπάγεται υψηλό βαθμό ομοιομορφίας στις δραστηριότητες. Σε μερικές χώρες έχουν αναπτυχθεί σημαντικά οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, ενώ σε άλλες επικρατούν οι παραγωγικοί ή πιστωτικοί συνεταιρισμοί. Ως προς τα σημαντικότερα σημεία είναι ευκολότερο να απαριθμηθούν οι παράγοντες στους οποίους οφείλονται οι διαφορές μεταξύ των επιμέρους συνεταιριστικών κινήσεων, στους οποίους περιλαμβάνονται κυρίως οι επιπτώσεις της λειτουργίας τους στην εθνική οικονομία, η φύση της εσωτερικής διάρθρωσης και των δραστηριοτήτων τους, η ιδεολογία τους και οι σχέσεις τους με δημόσιους φορείς. Μια ανασκόπηση των εθνικών εμπειριών αποκαλύπτει όχι μόνο αυτές τις διαφορές, αλλά και εκτεταμένες ομοιότητες. Υπάρχουν ανθούσες συνεταιριστικές οργανώσεις τόσο σε χώρες με κεντρικό σχεδιασμό όσο και χώρες με οικονομία της αγοράς. Είναι εξίσου εμφανές ότι οι συνεταιρισμοί σε αμφότερα τα κοινωνικοοικονομικά συστήματα δεν έχουν μείνει ανεπηρέαστοι από τις επιπτώσεις της βραδύτερης οικονομικής ανάπτυξης και τα άλλα οικονομικά προβλήματα, ιδιαίτερα στο γεωργικό τομέα. Τόσο στις αναπτυσσόμενες, όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες, οι γεωργικοί συνεταιρισμοί είναι επιβαρυνμένοι με σοβαρά χρέη και αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα ταμειακής ρευστότητας που προέρχονται από συμπιεσμένες τιμές τροφίμων και σε ορισμένες περιπτώσεις, από την αδυναμία των φορέων εμπορίας να πληρώνουν έγκαιρα την αξία των προϊόντων. Οι συνεταιρισμοί, όπως άλλες μορφές επιχειρήσεων, επηρεάζονται άμεσα από την κυβερνητική πολιτική και από το σύστημα στο οποίο λειτουργούν. Π.χ. η πιο σωστά οργανωμένη συνεταιριστική οργάνωση δεν μπορεί να προσδοκά να παραμείνει οικονομικά βιώσιμη, όταν η κυβέρνηση διατηρεί τεχνητά χαμηλή την τιμή των προϊόντων της, για να ευνοήσει ορισμένες κοινωνικές ομάδες, ενώ δεν θέτει υπό έλεγχο το κόστος. Δεν μπορεί επίσης να αναμένεται από τους συνεταιρισμούς να πραγματοποιήσουν σημαντική πρόοδο στην ενσωμάτωση γυναικών, αναπήρων και νέων, όταν οι νόμοι της χώρας δείχνουν ελάχιστο ενδιαφέρον για την προώθηση αυτών των πληθυσμιακών ομάδων. Και είναι απίθανο οι συνεταιρισμοί να έχουν επαρκή ελευθερία να διοικούν τις οργανώσεις τους με δημοκρατικό τρόπο σε μια κοινωνία που δεν υποστηρίζει γενικά τις δημοκρατικές αρχές. Οι συνεταιρισμοί δεν αποτελούν μια νησίδα στην κοινωνία, ανεπηρέαστη απ' ότι ευρύτερες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές τάσεις που διαμορφώνουν τη ζωή του μέσου πολίτη.

6. Σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες έχουν αναπτυχθεί διάφορες μορφές οργανώσεων αυτοβοήθειας. Οι οργανώσεις αυτές αν και παρουσιάζουν ορισμένα από τα χαρακτηριστικά των συνεταιρισμών, δεν είναι πλήρεις συνεταιρισμοί με τη συνηθισμένη έννοια. Συνήθως είναι γνωστές ως «προ-συνεταιρισμοί». Ο όρος αυτός δείχνει

ότι οι οργανώσεις αυτές κινούνται προς απομάκρυνση των μη συνεταιριστικών γνωρισμάτων τους για να γίνουν συνεταιρισμοί όπως ορίζονται στη σχετική εθνική νομοθεσία. Αυτό όμως δεν συμβαίνει πάντοτε. Σε μερικές περιπτώσεις η ανάπτυξη ενός άτυπου συνεταιριστικού τομέα αποτελεί μια προσαρμοστική απάντηση στις αδυναμίες του συνεταιριστικού τομέα. Μια ισχυρή συμμετοχική ηθική διακατέχει αυτές τις ομάδες που παραδοσιακά τονίζει την αυτοβοήθεια και την αλληλοβοήθεια.

7. Η συμμετοχή ομάδων χαμηλού εισοδήματος, με ελάχιστα ή καθόλου πάγια περιουσιακά στοιχεία, όπως π.χ. γη και με περιορισμένη εκπαίδευση και γραμματικές γνώσεις, δημιουργούν ειδικά προβλήματα για τις συνεταιριστικές οργανώσεις. Εξ ανάγκης οι οργανώσεις αυτές τονίζουν την πολύ μικρή συμβολή στο συνεταιριστικό κεφάλαιο, συλλογική ευθύνη για δανεισμό και συμμετοχή με εισφορά εργασίας. Το χαμηλό εκπαιδευτικό και μορφωτικό επίπεδο των μελών οδηγεί στον περιορισμό του μεγέθους του συνεταιρισμού για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών, ώστε να μην επιβαρύνονται με ένα πολύπλοκο σύστημα διαχείρισης και με προώθηση δραστηριοτήτων που ανταποκρίνονται προς τις διαπιστωμένες ανάγκες των μελών. Αυτό εξηγεί π.χ. την ανάπτυξη, σε μερικές γαλλόφωνες αφρικανικές χώρες, άτυπων συνεταιριστικού τύπου οργανώσεων που επιδίδονται στην αποθήκευση σπόρων και την άλεση καρπών δημητριακών. Τα πελονεκτήματα αυτών των άτυπων ομάδων, είναι ότι έχουν τις ρίζες τους στην κοινότητα και ασφαλώς ικανοποιούν άμεσες τοπικές ανάγκες. Στις αδυναμίες τους περιλαμβάνονται η εγγενής οικονομική αδυναμία, οι δυσκολίες εξασφάλισης πιστώσεων και άλλων εισροών και το συναφές πρόβλημα της αδιευκρίνιστης νομικής υπόστασης που εμποδίζει τις συμβατικές σχέσεις.

8. Ο μεγάλος και ανερχόμενος αριθμός των φτωχών των αγροτικών και των αστικών περιοχών, έχει οδηγήσει στο σχηματισμό ποικιλίας μορφών οργανώσεων. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι ομάδες αυτές σχηματίζονται με πρωτοβουλία κατοίκων των περιοχών αυτών ή με την υποστήριξη εθνικών και διεθνών Οργανισμών, διότι τα υφιστάμενα προγράμματα δεν επαρκούν να καλύψουν τις ανάγκες των κατοίκων με χαμηλό εισόδημα ως προς την απασχόληση, τη γη και το δανεισμό. Χρηματοδοτικοί φορείς, δημόσιοι ή ιδιωτικοί, συχνά αποφεύγουν τις αγροτικές περιοχές, αφού υπάρχουν καλύτερες ευκαιρίες αλλού ή διότι το διαχειριστικό κόστος είναι εκεί υψηλότερο. Τα Ηνωμένα Έθνη, ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας και ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ (FAO) έχουν δεσμευθεί να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη τέτοιων οργανώσεων βάσης.

(Συνέχεια στο επόμενο)

(Μετάφραση Κ. Α. Π.)

«SINETERISTIKI PORIA»

Cooperative Review - Published by the 'FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY', 25 Koumoundourou Str., 104 37 Athens, Greece.

CONTENTS of No 10/1988

	page
- The Way the Cooperative ^s Movement Proceeds	65
- V. Lambropoulou - Dimitriadou, Cooperative Legislation and its Contribution to Cooperative Unity	67
- N. Kolyvas, Cooperatives Facing the Unified Market of 1992	73
- A.D. Panos, Agricultural Cooperatives	77
- I. Alexandropoulos, Consumer Cooperatives	85
- Our Views	89
- S.I. Agapitides, Agro-tourism Cooperatives	93
- Dimitrios Th. Panos	97
- J. Strongylis, Data on the Activities of Agricultural Cooperatives in 1986	101
- P. Vassilakopoulos, Care-while Accepting New Members	105
- C. Papachristou, Two Cooperators of the Past	107
- Obituaries	109
- New Books	111
- The 93/1987 Decree on Housing Cooperatives	112
- Cooperative and Agricultural News	121
- Cooperative Issues in Parliament	123
- The U.N. Secretary Report on Cooperatives (1986)	124

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ — ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τριμηνιαία έκδοση του Επιστημονικού - Ιδεολογικού Σωματίου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφεία: Κουμουνδούρου 25 (4ος όροφος) Αθήνα 10437 (τηλ. 52.47.162)

Ιδιοκτησία - Έκδοση: Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού

Υπεύθυνος κατά νόμο: Γιάννης Στρογγύλης (Πρόεδρος της Εταιρείας)

οδός Αιγίνης 62-64 Αθήνα 113 62 τηλ. 82.39.502.

Συντακτ. Επιτροπή: Β. Δημητριάδου - Κ. Παπαγεωργίου - Γ. Σελλιανάκης

Εισφορές 1988: Για Νομικά Πρόσωπα δρχ. 2.000. Για άτομα δρχ. 1.000.

Εμβόσματα: Στον Ταμία κ. Νικ. Πατρίκιο, οδός Καλλιρρόης 12

Αθήνα 117 43 (τηλ. 92.26.777)

Τυπογραφείο: Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. 52 33 965

Κυκλοφορία 30.6.1988

**ΤΑ ΚΕΡΔΟΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΑΣ**

ΣΕΚΟΒΕ

ΒΙΟΧΥΜ

**Ε.Γ.Σ. ΛΕΣΒΟΥ
Ε.Γ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ
Ε.Γ.Σ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
Ε.Γ.Σ. ΛΑΚΩΝΙΑΣ**

**Α.Ε.Β.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ
Ε.Γ.Σ. ΗΛΕΙΑΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΣ
Ε.Γ.Σ. ΝΑΞΟΥ
Ε.Γ.Σ. ΤΗΝΟΥ
Σ/σμός ΣΚΟΠΕΛΟΥ**

ΜΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

- Κονσέρβες
- Κατεψυγμένα Λαχανικά
- Χρυσή Πατάτα
- Τυριά
- Αλλαντικά
- Ελιές
- Ρύζι - Όσπρια
- Τουρσιά
- Λάδια - Πυρηνέλαια
- Χυμοί
- Κρασιά
- Δαμάσκηνα

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ**

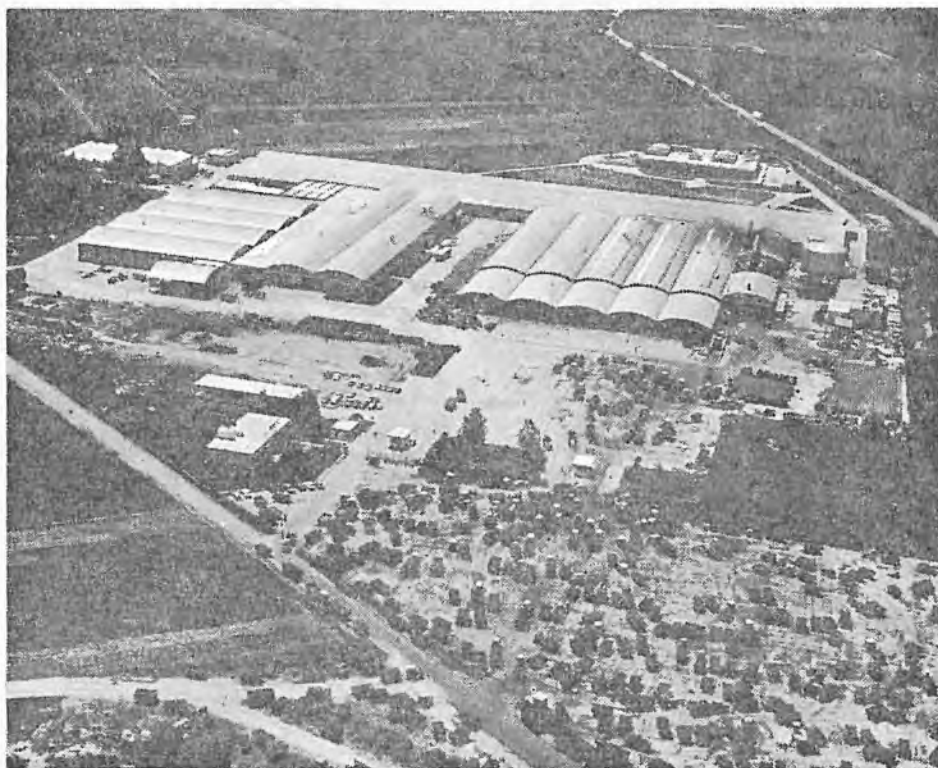
Ελληνική Συνεταιριστική Εταιρία Διανομών - Εξαγωγών και Εισαγωγών Α.Ε.

Ακαδημίας και Γενναδίου 8· Αθήνα 142 τηλ: 36.42.311-13

ΣΕΒΑ Θ ΑΒΕ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΘΡΑΚΗΣ

Ξάνθη: Καραολή 79 — Αθήνα Λ. Ριανκούρ 64)

- ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ το εισόδημα των αγροτών.
- ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ποιότητα στον καταναλωτή.
- ΔΙΝΕΙ εργασία στους ανθρώπους της ακριτικής περιοχής.
- ΒΟΗΘΑ την εθνική οικονομία.
- ΣΤΗΡΙΖΕΙ τη συνεταιριστική ανάπτυξη.